

Uradni list

Evropske unije

C 229

Zvezek 49

Slovenska izdaja

Informacije in objave

22. september 2006

Obvestilo št.

Vsebina

Stran

I Informacije

.....

II Pripravljalni akti

Odbor regij

65. plenarno zasedanje 14. in 15. junija 2006

2006/C 229/01	Mnenje Odbora regij o sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o nadaljevanju trajnostne uporabe virov: „Tematska strategija o preprečevanju in recikliranju odpadkov in o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o odpadkih“	1
2006/C 229/02	Mnenje Odbora regij o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spodbujanju čistih vozil za cestni prevoz	18
2006/C 229/03	Mnenje Odbora regij o predlogu priporočila Evropskega parlamenta in Sveta o ključnih sposobnostih za vseživljenjsko učenje	21
2006/C 229/04	Mnenje Odbora regij o sporočilu Komisije o izvajanju Lizbonskega programa Skupnosti: „Politični okvir za krepitev proizvodnje EU — za celovitejši pristop k industrijski politiki“	29
2006/C 229/05	Mnenje Odbora regij o sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o novi okvirni strategiji za večjezičnost	34
2006/C 229/06	Mnenje Odbora regij o tretjem paketu za pomorsko varnost	38

SL

Cena:
18 EUR

(Nadaljevanje na naslednji strani)

2006/C 229/07	Mnenje Odbora regij o sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o i2010: Digitalne knjižnice	51
2006/C 229/08	Mnenje Odbora regij o sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: „Izvajanje lizbonskega programa Skupnosti Moderna politika za MSP za rast in zaposlovanje“	53
2006/C 229/09	Mnenje Odbora regij o resoluciji Evropskega parlamenta o varstvu manjšin in protidiskriminacijski politiki v razširjeni Evropi	57
2006/C 229/10	Mnenje Odbora regij o sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: „Prispevek Komisije k obdobju razmisleka in za vnaprej: Načrt D za demokracijo, dialog in debato“ in „Beli knjigi o evropski komunikacijski politiki“	67

II

(Pripravljalni akti)

ODBOR REGIJ

65. PLENARNO ZASEDANJE 14. IN 15. JUNIJA 2006

Mnenje Odbora regij o sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o nadaljevanju trajnostne uporabe virov: „Tematska strategija o preprečevanju in recikliranju odpadkov in o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o odpadkih“

(2006/C 229/01)

Odbor regij je —

ob upoštevanju sporočila Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o nadaljevanju trajnostne uporabe virov: tematska strategija o preprečevanju in recikliranju odpadkov (COM(2005) 666 konč.) ter predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o odpadkih (COM(2005) 667 konč. — 2005/0281 (COD));

ob upoštevanju sklepa Evropske komisije z dne 5. januarja 2006, sprejetega v skladu s členoma 175 in 265 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, da se o tej temi posvetuje z Odborom;

ob upoštevanju sklepa predsedstva Odbora regij z dne 12. aprila 2005, da komisijo za trajnostni razvoj zadoži za oblikovanje mnenja na to temo;

ob upoštevanju mnenja o sporočilu Komisije o tematski strategiji za preprečevanje in recikliranje odpadkov (COM(2003) 301 konč. CdR 239/2003 ⁽¹⁾);

ob upoštevanju predhodnega poročila o izvajanju direktive o odlaganju odpadkov na odlagališčih (1999/31/ES) na regionalni in lokalni ravni (CdR 254/2005);

ob upoštevanju osnutka mnenja (CdR 47/2006 rev. 2), ki ga je 3. aprila 2006 sprejela komisija za trajnostni razvoj (poročevalec: **Laust Grove Vejstrup**, občinski svetnik občine Sydthy (DK/EPP)) —

na svojem 65. plenarnem zasedanju 14. in 15. junija 2006 (seja z dne 14. junija) sprejel naslednje mnenje:

1. Ugotovitve Odbora regij

Odbor regij

Splošne ugotovitve

1.1 **pozdravlja** tematsko strategijo Komisije, saj določa integriran in celosten pristop k sektorju za ravnanje z odpadki, ki ponuja številne možnosti za nadaljnje ekološke izboljšave, potrebne na tem področju;

⁽¹⁾ UL C 73 z dne 23. 3. 2004, str. 63.

1.2 **poudarja**, da je politika ravnanja z odpadki temeljnega pomena za celotno okoljsko politiko, zato bo usklajen in izboljšan pristop k politiki ravnanja z odpadki zelo koristil okolju;

1.3 **poudarja**, da so lokalne in regionalne oblasti v večini držav članic odgovorne za večji del izvajanja okoljske politike EU, ravnanje z odpadki pa je eden najpomembnejših vidikov te politike; **opozarja**, da bi morale imeti lokalne in regionalne oblasti ključno vlogo v procesu pripravljanja novih pristopov in predlogov za ukrepe na področju ravnanja z odpadki;

1.4 **opozarja**, da so potrebna intenzivna prizadevanja za prehod z enostavnega odlaganja odpadkov na trajnostno politiko, pri kateri je poudarek na preprečevanju, ponovni uporabi, recikliranju in predelavi, ter da lokalne in regionalne oblasti potrebujejo nadaljnje človeške in finančne vire za izpolnjevanje te naloge;

1.5 **opozarja** na hierarhijo ravnanja z odpadki, ki bi morala biti osrednje in prevladujoče načelo politike ravnanja z odpadki, vendar **dodaja**, da je ta hierarhija odprta za nove vidike — kot je na primer sorazmerna uporaba pristopa življenjskega kroga, ki upošteva celotni življenjski krog izdelkov — če se izkaže, da so učinkoviti in izvedljivi v praksi;

1.6 vendar **bi opozoril**, da tematska strategija na različnih področjih — na primer pri vprašanju, kdaj odpadek ni več odpadek, ali pri mešanju nevarnih odpadkov — predvideva omilitve predpisov, ki so nepotrebne in nesmiselne, imajo pa lahko negativne posledice za okolje;

1.7 **opozarja**, da še vedno obstaja potreba po jasni zakonodaji, na primer v zvezi z opredelitvijo recikliranja in predelave;

Cilj strategije

1.8 **soglaša** s ciljem tematske strategije in **podpira** stališče, da politika ravnanja z odpadki EU razpolaga s potencialom za zmanjšanje splošnih negativnih posledic porabe virov na okolje, ter da bi morala EU postati družba recikliranja;

1.9 **meni**, da je hierarhija ravnanja z odpadki najpomembnejši del ciljev iz tematske strategije;

Ukrepi, opisani v strategiji

Izvajanje, poenostavitve in posodobitve obstoječe zakonodaje

1.10 **meni**, da je osredotočenje tematske strategije na trenutne težave pri izvajanju in prilagajanju sedanje zakonodaje smiselno glede na razvoj znanosti in tehnologije;

1.11 **soglaša** z osrednjimi točkami, določenimi v tematski strategiji: poenostavitve in posodobitve obstoječe zakonodaje, če to omogoča lažje izvajanje okoljevarstvenih ukrepov;

Nova okvirna direktiva o odpadkih

Člen 1

1.12 **z zadovoljstvom** opozarja na hierarhijo ravnanja z odpadki, ki se obravnava kot najpomembnejše izhodišče za

ukrepanje na področju ravnanja z odpadki, kar pa je podlaga za smiselno in uspešno oblikovanje politike ravnanja z odpadki;

1.13 **obžaluje**, da se hierarhija poenostavlja na tri ravni; izenačevanje ponovne uporabe, recikliranja in predelave je v nasprotju z duhom številnih zakonodajnih aktov;

1.14 **se sprašuje**, ali bodo države članice (glede na različne možnosti razlage člena) sprejele potrebne ukrepe in uporabljale najustreznejša sredstva za doseg ciljev tega člena;

Člen 2

1.15 **obžaluje** razveljavitev pravne podlage za sprejetje posebnih predpisov o odpadnih tokovih;

Člen 3

1.16 **poudarja**, da je povzročitelj odpadkov po tukajšnji opredelitvi vsaka oseba, ki obdeluje odpadke, ne glede na kakršne koli spremembe narave ali sestave odpadkov v postopku obdelave; to je v nasprotju tudi s konceptom Komisije, kdaj odpadek preneha biti odpadek;

Člen 5

1.17 **odobrava** natančnejšo opredelitev predelave s sežiganjem, vendar opaža precejšnjo nejasnost, ki je še vedno prisotna v definiciji predelave z drugimi načini obdelave;

Člen 8

1.18 **obžaluje**, da se bo črtalo načelo „plača povzročitelja obremenitve“, kar je podlaga za določitev odgovornosti proizvajalcev;

Člen 11

1.19 **z zaskrbljenostjo ugotavlja**, da lahko uvedba koncepta, kdaj odpadek preneha biti odpadek, ter njegova opredelitev povzročita daljnosežne in škodljive posledice, in sicer:

— za proizvode, ki izpolnjujejo merila, po katerih odpadek preneha biti odpadek, ne bo več možno postavljati zahtev za obdelavo,

— proizvodov, ki izpolnjujejo ta merila, ne bo več možno spremljati naprej,

— za proizvode, ki izpolnjujejo merila, po katerih odpadek preneha biti odpadek, ne bodo več veljala zavezujoča navodila ali obveznosti glede uporabe;

1.20 **ugotavlja**, da je koncept, kdaj odpadek preneha biti odpadek, omejen na odpadne tokove, kjer to dejansko koristi okolju, vendar **meni**, da je področje uporabe tega koncepta zelo nejasno, saj pojem „prave koristi za okolje“ ni natančneje opredeljen;

Člen 12

1.21 **pozdravlja** združitev direktive o nevarnih odpadkih in okvirne direktive v skupno okvirno direktivo;

Člen 16

1.22 **obžaluje**, da v določbah o ločevanju nevarnih odpadkov ni jasno navedeno, da je mešanje prepovedano vsem akterjem (vključno s proizvajalci, zbiralci in prevozniki), razen obratom, ki so za to pridobili dovoljenje v skladu s členom 19 (prim. odstavek 1, točki a in d);

Člen 21

1.23 **podpira** prizadevanje Komisije glede določitve minimalnih standardov za dovoljenja za obdelavo odpadkov, ki bi zagotovili visoko raven varovanja zdravja in okolja, vendar **nasprotuje** temu, da Komisija prejme pooblastilo za določitev teh minimalnih standardov po nedemokratskem postopku odbora;

Člen 25

1.24 **pozdravlja** določbe za registracijo tistih akterjev, ki v zadnjih fazah skrbijo za odpadke;

Člen 26

1.25 **podpira** višje zahteve glede načrtov za ravnanje z odpadki, saj se zdijo koristna, prilagodljiva sredstva, ki lahko prispevajo tudi k razširjanju dobre prakse na tem področju;

1.26 **pozdravlja** zahtevo po uporabi ekonomskih instrumentov v politiki ravnanja z odpadki, kot so dajatve, ki se obračunajo za materiale in obdelavo ter v zvezi s preprečevanjem nastajanja odpadkov, in **opozarja**, da je več držav s temi instrumenti že imelo pozitivne izkušnje; vendar pa **poudarja**, da sedanja različna uporaba ekonomskih instrumentov izkrivlja

konkurenco in da je treba zagotoviti neovirano delovanje notranjega trga;

Člen 30

1.27 **obžaluje**, da Komisija razvoj kazalnikov za merjenje doseženih rezultatov prepušča posameznim državam članicam; zato **poziva** Komisijo, da na ravni Skupnosti določi količinske in kakovostne okvirne cilje in kazalnike.

Člen 32

1.28 **pozdravlja** nove določbe o nadzorovanju zbiralcev in prevoznikov;

Priloga V

1.29 **meni**, da so primerjalne tabele koristno sredstvo za zagotavljanje popolnega izvajanja direktive;

Uvedba koncepta življenjskega kroga

1.30 **meni**, da je uvedba analiz življenjskega kroga v okviru tematske strategije koristna pobuda, ki upošteva vplive proizvoda na okolje v okviru njegovega celotnega življenjskega kroga, vendar obžaluje, da se tematska strategija le v zelo omejenem obsegu ukvarja z zgodnjimi fazami tega cikla, na primer, s proizvajalci in njihovo odgovornostjo glede oblikovanja okolju prijaznih proizvodov; **verjame**, da bi morala biti direktiva jasno povezana z direktivo REACH, da bi že pri proizvodnji preprečili nastajanje nevarnih odpadkov oziroma zmanjšali njihovo nevarnost;

1.31 **se sprašuje** tudi o načinu priprave teh analiz. Odločilnega pomena je določitev jasnih smernic o tem, kdo je pristojen za preverjanje takšnih analiz, saj se bo sicer njihov pomen zmanjšal in ne bodo mogle služiti svojemu namenu;

Izboljšanje baze znanja

1.32 **podpira** prizadevanje Komisije za spodbujanje zagotavljanja informacij ter raziskav in razvoja na področju ravnanja z odpadki, saj sta več znanja in več informacij osrednja elementa za izboljšanje ravnanja proizvajalcev in oblasti z odpadki ter za spreminjanje navad potrošnikov zaradi zmanjšanja količine odpadkov; vendar glede na delitev odgovornosti v večini držav članic **poudarja**, da je treba izhajati iz precejšnje baze znanja, ki obstaja na lokalni in regionalni ravni;

meni, da je strategija o odpadkih le delni odraz virov informacij, ki jih na ravni Skupnosti ponujajo Evropska agencija za okolje, Eurostat, Skupno raziskovalno središče, Evropski urad v Seville in novi internetni portal Komisije „Science for Environment Policy — DG Environment News Alert Service“ (elektronska storitev za posredovanje novih znanstvenih rezultatov na področju prioritarnih okoljskih politik). Za lokalne in regionalne akterje je odločilnega pomena, da Komisija natančno opiše naloge teh znanstvenih središč, da se njihove raziskave usklajujejo in strukturirajo ter da se omogoči enostaven dostop do obstoječega znanja;

Preprečevanje nastajanja odpadkov

1.33 **soglaš**a s tem, da je v državah članicah potrebna bolj ambiciozna politika preprečevanja odpadkov ter meni, da je zahteva po pripravi programov za preprečevanje odpadkov smiselna;

K evropski družbi recikliranja

1.34 **poudarj**a, da je oblikovanje enakih izhodiščnih pogojev v državah članicah za preprečevanje okoljsko neprimernih dejavnosti (kot je zniževanje standardov) osrednjega pomena, in zato podpira pobude Komisije na tem področju;

1.35 **poudarj**a pomen vključevanja socialnih elementov v okoljsko politiko in z zadovoljstvom ugotavlja, da Komisija priznava visoko stopnjo rasti in intenzivnosti dela v sektorju ravnanja z odpadki in recikliranja, vendar poziva k razpravi o vprašanju, ali izvajanje strategije ustvarja delovna mesta na ravni celotne Evrope;

1.36 **opozarj**a, da je treba zaradi poudarka na tem cilju strategije v zakonodaji določiti raven gotovosti, ki ustreza vidikom načrtovanja in investiranja podjetij, udeleženih pri nadaljnjem razvoju recikliranja;

Nadzor in vrednotenje

1.37 **opaž**a, da imajo lokalne in regionalne oblasti pomembno vlogo pri izvajanju tematske strategije, zaradi česar morajo imeti ključno vlogo tudi pri zagotavljanju njenega spremljanja in vrednotenja; zato **zahtev**a, da te oblasti dobijo proaktivno vlogo kot ključni dejavniki pri izvajanju politik ravnanja z odpadki v različnih državah članicah EU.

2. Priporočila Odbora regij

Odbor regij

2.1 **obžaluj**e precejšnjo omilitv prepovedi mešanja in to, da se prepoved nadomešča s pogoji, pod katerimi je mešanje dovoljeno, kakor tudi zoženje opredelitve mešanja, kar je ukrep, ki se mora obravnavati kot bistvena sprememba z velikimi tveganji za okolje; zato **priporoč**a ohranitev popolne prepovedi mešanja nevarnih odpadkov;

2.2 **poziv**a k razpravi (pri ocenjevanju 2010 in prihodnjih ocenjevanjih) o vprašanju, ali naj se stopnja energetske predelave za nove obrate poveča nad predlaganih 65 %, da bi upoštevali tehnološke spremembe, ter o vprašanju, ali bi se lahko uporabljali drugačni predpisi za objekte in naprave za recikliranje, da bi tudi pri tem upoštevali tehnološke spremembe.

Priporočila Odbora regij v zvezi z direktivo

Priporočilo 1

Preambula 17(a)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Predlog spremembe Odbora regij
	<u>Preambula 17(a)</u> Da bi omogočile ustrezno načrtovanje predelovalnih zmogljivosti, se lahko države članice sklicujejo na načela bližine in samozadostnosti ter jih lahko uporabljajo v zvezi z odpadki, namenjenimi sežigu s ponovnim pridobivanjem energije, zaradi zagotovitve, da dobijo gorljivi odpadki, ki se proizvedejo na njihovem ozemlju, dostop do državnih sežigalnih naprav.

Utemeljitev

Predlagano razvrščanje sežiga s ponovnim pridobivanjem energije kot predelovalnega postopka lahko v nekaterih državah povzroči neuravnovešenost med nameščenimi sežigalnimi zmogljivostmi in količino, ki jo je treba obdelati, celo v primerih, v katerih razpoložljiva zmogljivost ustreza nacionalnim potrebam. Pristojni organi oblasti bi morali v takih razmerah imeti možnost omejiti uvoz odpadkov za sežig, da bi zagotovili možnosti sežiga odpadkov, ki se proizvede na območju pod njihovo jurisdikcijo.

Priporočilo 2

Člen 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Predlog spremembe Odbora regij
Ta direktiva določa merila za zmanjšanje celotnega vpliva na okolje, povezanega z uporabo virov, nastajanjem odpadkov in ravnanjem z njimi. Za iste namene tudi določa, pri čemer države članice prednostno sprejmejo ukrepe, preprečevanje nastajanja ali zmanjševanje količine odpadkov in njihove škodljivosti in tudi predelavo odpadkov s ponovno uporabo, recikliranjem in drugimi postopki predelave.	<u>1.</u> (a) Ta direktiva določa merila za zmanjšanje celotnega vpliva na okolje, povezanega z uporabo virov, nastajanjem odpadkov in ravnanjem z njimi. (b) Za iste namene tudi določa, pri čemer države članice prednostno sprejmejo ukrepe, za preprečevanje nastajanja ali zmanjševanje količine odpadkov in njihove škodljivosti in tudi predelavo odpadkov s ponovno uporabo, recikliranjem in drugimi postopki predelave: — preprečevanje nastajanja odpadkov ali zmanjševanje njihove proizvodnje in njihove neškodljivosti <u>ter</u> — <u>ponovno uporabo,</u> — <u>recikliranje,</u> — <u>druge postopke predelave,</u> — <u>shranjevanje odpadkov;</u> <u>2.</u> (a) <u>Države članice lahko na osnovi okoljskih kazalnikov, sprejetih na ravni Skupnosti, sprejmejo ukrepe, ki odstopajo od prednostnih nalog iz odstavka 1(b).</u> (b) <u>Do priprave in sprejetja teh kazalnikov lahko države članice določijo podobno odstopanje, če presoje vpliva jasno pokaže, da je drugačna možnost ravnanja boljša za posamezni tok odpadkov. Države članice lahko na podoben način sprejmejo ukrepe, ki odstopajo od prednostnih nalog iz odstavka 1(b).</u> <u>3.</u> <u>Pristojni nacionalni organi oblasti so odgovorni za potrjevanje rezultatov ocenjevanja iz odstavka 2(b). Potrjeni rezultati se sporočijo Komisiji in se pregledajo v skladu s postopkom iz člena 36(2).</u>

Utemeljitev

Upoštevanje življenjskega kroga je treba pozdraviti kot vodilno načelo. Vendar instrumenti življenjskega kroga v sedanjosti ne predstavljajo izvedljive alternative hierarhiji ravnanja z odpadki. Minilo bo veliko časa, preden bo na ravni Skupnosti sprejeta skupna metodologija za uporabo teh instrumentov. Do takrat je treba razjasniti odnos med upoštevanjem življenjskega kroga in politično sprejeto hierarhijo ravnanja z odpadki, pri čemer še enkrat poudarjamo, da je slednja strukturni element politik ravnanja z odpadki. Možnosti odstopanja od hierarhije iz odstavkov 2 (a) in (b) določajo nujno prilagodljivost, poleg tega pa bodo spodbujale tudi nadaljnji razvoj instrumentov življenjskega kroga. Glede na že uveljavljeno podlago znanja bi morali imeti lokalni in regionalni organi oblasti ključno vlogo pri določanju uporabe teh instrumentov.

Lokalni organi oblasti in upravljavci odpadkov bi morali imeti jasna navodila, zato je določitev odgovornosti za potrjevanje rezultatov ocenjevanja življenjskega kroga pomembna izboljšava v besedilu predloga. Postopek pregleda iz odstavka 3 bo zagotovil, da se ocenjevanje ne uporablja za varovanje nacionalnih trgov in da se enaki konkurenčni pogoji ne izkrivljajo z uvajanjem pristopa, ki upošteva življenjski krog.

Priporočilo 3

Člen 2, točka 5 (nova)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Predlog spremembe Odbora regij
	5. Posebna pravila za posamezne primere ali dopolnitve pravil iz te direktive o ravnanju s posameznimi vrstami odpadkov se lahko določijo s posameznimi direktivami. Komisija redno pregleda tokove odpadkov, da bi ocenila prednostne naloge za uveljavitev dodatnih predpisov, usklajenih na evropski ravni, ki bi usmerjali tokove odpadkov v zeleni način obdelave.

Utemeljitev

Besedilo amandmaja ponavlja besedilo točke 2 člena 2 sedanje okvirne direktive o odpadkih, ki določa pravno osnovo za sprejetje posebnih direktiv o tokovih odpadkov, saj ne smemo izključiti možnosti sprejetja dodatnih direktiv. Predlagani amandma bo zagotovil tudi pravno podlago za direktive, ki jih je treba predlagati v zvezi z amandmajem 9 glede člena 11. Ta amandma dodaja tudi zahtevo glede usmerjanja odpadkov. Ta pristop, katerega cilj je usklajevanje možnosti za obdelavo posameznih tokov odpadkov, dopolnjuje določanje standardov za objekte in opremo pri določanju enakih konkurenčnih pogojev.

Priporočilo 4

Člen 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Predlog spremembe Odbora regij
Člen 3 Opredelitve pojmov Za namene te direktive se uporabljajo spodaj navedene opredelitve: (a) „odpadek“ pomeni vsako snov ali predmet, ki ga imetnik zavrže ali namerava ali mora zavržeti; (b) „povzročitelj“ pomeni vsakogar, katerega dejavnosti povzročajo nastajanje odpadkov ali vsakogar, ki izvaja predobdelavo, mešanje ali druge postopke, katerih posledica je sprememba narave ali sestave odpadkov; (c) „imetnik“ pomeni povzročitelja odpadkov ali fizično ali pravno osebo, ki ima odpadke; (d) „ravnanje“ pomeni zbiranje, prevoz, predelavo in odstranjevanje odpadkov, vključno z nadzorovanjem teh postopkov ter dejavnostmi po zaprtju mesta odstranjevanja; (e) „zbiranje“ pomeni pobiranje, razvrščanje in/ali mešanje odpadkov za prevoz do naprave za obdelavo odpadkov; (f) „ponovna uporaba“ pomeni kateri koli postopek predelave, pri katerem so proizvodi ali sestavni deli, ki so postali odpadki, ponovno uporabljeni za namene, za katere so bili prvotno izdelani; (g) „recikliranje“ pomeni predelavo odpadkov v proizvode, surovine ali snovi za izvorni namen ali druge namene. Ne vključuje predelave energije;	Člen 3 Opredelitve pojmov Za namene te direktive se uporabljajo spodaj navedene opredelitve: (a) „odpadek“ pomeni vsako snov ali predmet, ki ga imetnik zavrže ali namerava ali mora zavržeti; (b) „nevarni odpadke“ pomeni: — odpadke, ki ima eno ali več lastnosti s seznama v Prilogi III v koncentracijah, ki presegajo mejne vrednosti s seznama v členu XX Direktive 88/379/EGS o nevarnih pripravkih (s seznama v Prilogi IIIA); - ali — odpadke, ki ima eno ali več lastnosti s seznama v Prilogi III v koncentracijah, ki presegajo mejne vrednosti s seznama v členu XX Direktive 88/379/EGS o nevarnih pripravkih (s seznama v Prilogi IIIA) in so označeni z zvezdico na seznamu odpadkov, določenem v skladu s členom 4; — nevarni odpadki, ki nastanejo v gospodinjstvih, se ne obravnavajo kot nevarni odpadki, dokler jih ne pobere podjetje, ki izvaja postopke ravnanja z odpadki, ali javni oziroma zasebni zbiralec odpadkov;

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Predlog spremembe Odbora regij
(h) „mineralna odpadna olja“ pomeni katera koli maziva na podlagi mineralov ali industrijska olja, ki so postala neprimerna za uporabo, za katero so bila prvotno namenjena, in zlasti uporabljena motorna olja in olja za menjalnik, mineralna olja za mazanje, olja za turbine in hidravlična olja;	(c) „mešanica odpadkov“ pomeni odpadke, ki izhajajo iz namernega ali nenamernega mešanja dveh ali več odpadkov, ni pa navedena kot posamezna mešanica v prilogah III, IIIB, IV in VIA Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o pošiljkah odpadkov. Odpadki, ki se pošiljajo v eni pošiljki odpadkov, v kateri je ena ali več med seboj ločenih odpadkov, niso mešanica odpadkov;
(i) „ravnanje“ pomeni predelavo ali odstranjevanje.	(d) (d) „mineralna odpadna olja“ pomenijo katera koli maziva na podlagi mineralov ali industrijska olja, ki so postala neprimerna za uporabo, za katero so bila prvotno namenjena, in zlasti uporabljena motorna olja in olja za menjalnik, mineralna olja za mazanje, olja za turbine in hidravlična olja;
	(eb) „povzročitelj“ pomeni vsakogar, ki s svojimi dejavnostmi povzroča nastajanje odpadkov (izvirni povzročitelj), ali vsakogar, ki izvaja predobdelavo, mešanje ali druge postopke, katerih posledica je sprememba narave ali sestave odpadkov (novi povzročitelj);
	(f) (f) „imetnik“ pomeni povzročitelja odpadkov ali fizično ali pravno osebo, ki ima odpadke;
	(g) „trgovec“ je vsaka oseba, ki je odgovorna za nakup in poznejšo prodajo odpadkov, vključno s posredniki, ki fizično ne prevzamejo odpadkov;
	(h) „posrednik“ je vsaka oseba, ki se ukvarja s predelavo ali odstranjevanjem odpadkov za račun drugih, vključno s posredniki, ki fizično ne prevzamejo odpadkov;
	(i) (i) „ravnanje“ pomeni zbiranje, prevoz, predelavo in odstranjevanje odpadkov, vključno z nadzorovanjem teh postopkov ter dejavnostmi po zaprtju mesta odstranjevanja;
	(j) „okolju varno ravnanje“ pomeni sprejetje vseh izvedljivih ukrepov za ravnanje z odpadki na način, ki bo varoval zdravje ljudi in okolje pred škodljivimi učinki, ki jih lahko povzročijo takšni odpadki;
	(k) (k) „zbiranje“ pomeni pobiranje odpadkov za namen prevoza do naprave za obdelavo odpadkov in vključuje menjavo med prevozom in začasnim skladiščenjem pred zbiranjem ali med prevozom;
	(l) „obdelava“ pomeni predelavo ali odstranjevanje in vključuje začasne postopke, kot so na primer spajanje, mešanje, prepakiranje, zamenjava in skladiščenje pred izvajanjem enega od postopkov predelave ali odstranjevanja;
	(m) „preprečevanje“ pomeni vsak postopek, ki se izvede, preden proizvod ali snov postane odpadek, in katerega cilj je bodisi zmanjševanje nastajanja odpadkov ali njihove škodljivosti bodisi okoljskega vpliva rabe virov na splošno;
	(n) (n) „ponovna uporaba“ pomeni kateri koli postopek predelave, pri katerem so proizvodi ali sestavni deli ki so postali odpadki, ponovno uporabljeni za namene, za katere so bili prvotno izdelani, pred tem pa niso bili predmet postopkov obdelave, razen čiščenja in popraviljanja;

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Predlog spremembe Odbora regij
	(e) (o) „recikliranje“ pomeni predelavo odpadkov v proizvode, surovine ali snovi za izvorni namen ali druge namene. Ne vključuje predelave energije; (p) „predelava“ pomeni vsak postopek ravnanja: — v katerem nastanejo odpadki, ki se uporabljajo za koristne namene pri nadomeščanju drugih virov (bodisi v obratih bodisi v širšem gospodarstvu), ki bi se sicer uporabili za izpolnitev te funkcije, ali pa se pripravljajo za takšno uporabo; — ki izpolnjuje merila učinkovitosti, na podlagi katerih se lahko obravnava kot posledica uporabnega namena; — ki zagotavlja, da se splošni okoljski vpliv ne bo poslabšal zaradi uporabe odpadkov kot nadomestkov za druge vire; — ki zagotavlja, da se onesnaževala ne bodo spremenila v končne proizvode; (q) „odstranjevanje“ pomeni vse postopke ravnanja, ki ne izpolnjujejo meril za to, da se štejejo kot predelava.

Utemeljitev

Ta člen bi moral vključevati vse opredelitve, ki so povezane z določbami Direktive o odpadkih. Poleg tega morajo biti te opredelitve skladne z opredelitvami, ki so že navedene v dosednji zakonodaji o odpadkih, zlasti v Uredbi o pošiljkah odpadkov. Zato ta amandma predlaga:

- da se opredelitve iz različnih delov predloga Komisije navedejo v Členu 3;
- da se doda nekaj manjkajočih opredelitev (npr.: besedi „trgovec“ in „posrednik“ se uporabljata v Členu 25 brez poprejšnje opredelitve), pri čemer bi nadomestili opredelitve, ki so že sprejete v postopku soodločanja v zvezi s sprejetjem nove uredbe o pošiljkah odpadkov;
- da se pojasnijo nekatere predlagane opredelitve.

Priporočilo 5

Člen 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Predlog spremembe Odbora regij
Seznam odpadkov vzpostavi Komisija v skladu s postopkom iz člena 36(2). Vključuje odpadke, ki se štejejo za nevarne po členih 12 do 15, ob upoštevanju izvora in sestave odpadkov in po potrebi mejne vrednosti koncentracije.	Seznam odpadkov vzpostavi Komisija v skladu s postopkom iz člena 36(2) najpozneje dve leti po datumu iz člena 39. Seznam temelji na obstoječem seznamu, ki velja do začetka veljavnosti novega seznama. Novi seznam vsebuje tudi podatke o najpomembnejših snovnih lastnostih odpadkov (sestava in koncentracija sestavin). Vključuje tudi odpadke, ki se štejejo za nevarne po členih 12 do 15, ob upoštevanju izvora in sestave odpadkov in po potrebi mejne vrednosti koncentracije.

Utemeljitev

Cilj amandmaja k členu 4 je zagotovitev pravne varnosti glede seznama odpadkov. Obstoječi seznam odpadkov je bil že večkrat dopolnjen v postopku odbora in je izpopolnjen. Čeprav je vedno mogoče izboljšati seznam odpadkov, ne bi smeli opustiti dosedanjih prizadevanj za pripravo tega seznama. Nasprotno, ta prizadevanja bi morala biti podlaga za nadaljnje delo pri pripravi seznama odpadkov, s čimer bi zagotovili kontinuiteto za organe oblasti in izvajalce. Glede na razveljavitev direktiv 75/442/EGS in 91/689/EGS

je pomembno zagotoviti, da sedANJI seznam ostane veljaven do sprejetja novega, ter da se določi rok za pripravo novega seznama. Praktične izkušnje kažejo, da je seznam odpadkov, ki upošteva materialne lastnosti odpadkov (najpomembnejša merila: sestava odpadkov in koncentracija sestavin), boljši, ker omogoča boljšo oceno vplivov odpadkov na okolje, zdravje in varnost ter njihove nevarnosti, olajša pa tudi izbiro postopkov odlaganja. Predlog Komisije za pripravo novega seznama je nenatančen, treba pa je poudariti, da bodo na seznamu tako nenevarni kakor tudi nevarni odpadki.

Priporočilo 6

Člen 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Predlog spremembe Odbora regij
1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev, da bodo odpadki izpostavljeni postopkom, ki izhajajo iz njihove uporabe za uporabne namene nadomeščanja drugih virov, bodisi v obratih bodisi v širšem gospodarstvu, ki bi se sicer uporabili za izpolnitev te funkcije ali iz priprave teh za takšno uporabo, v nadaljevanju „postopki predelave“. Kot postopki predelave štejejo vsaj postopki, navedeni v seznamu Priloge II. 2. Komisija lahko v skladu s postopkom, navedenim v členu 36(2), sprejme izvedbene ukrepe za določitev meril učinkovitosti, na podlagi katerih se postopki, navedeni v seznamu Priloge II, lahko obravnavajo kot posledica uporabnega namena, kot je navedeno v odstavku 1.	1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev, da bodo odpadki izpostavljeni postopkom, ki izhajajo iz njihove uporabe za uporabne namene nadomeščanja drugih virov, bodisi v obratih bodisi v širšem gospodarstvu, ki bi se sicer uporabili za izpolnitev te funkcije ali iz priprave teh za takšno uporabo, v nadaljevanju „postopki predelave“. Kot postopki predelave štejejo vsaj postopki, navedeni v seznamu Priloge II <u>Uredbe št. XXXX Evropskega parlamenta in Sveta o razvrščanju postopkov ravnanja z odpadki.</u> 2. <u>Komisija lahko v skladu s postopkom, navedenim v členu 36(2), sprejme v uredbi iz odstavka 1 se predpišejo izvedbeni ukrepi za določitev meril učinkovitosti, na podlagi katerih se postopki, navedeni v seznamu Priloge II, lahko obravnavajo kot posledica uporabnega namena iz odstavka 1.</u>

Utemeljitev

Razvrščanje postopkov ravnanja z odpadki močno vpliva na možnosti načrtovanja srednjeročnih in dolgoročnih zahtev glede zmogljivosti. Poleg tega določa konkurenčne pogoje za posamezne predelovalne obrate. Zato ta amandma poziva k uporabi postopka političnega odločanja, v katerem sodelujejo zadevni akterji. Sprejetje uredbe o razvrščanju postopkov ravnanja z odpadki bo ustvarilo možnosti za učinkovita merila in določitev ustreznih mejnih vrednosti, ki jih je treba politično preveriti. Sprejetje takšne uredbe zagotavlja možnost sprejemanja ukrepov, zaradi katerih ne bi bile potrebne prepogoste spremembe direktive o odpadkih. Z lokalnimi in regionalnimi organi oblasti se je treba vsaj posvetovati pred sprejetjem predloga izvedbenih ukrepov zaradi znanja, ki obstaja na lokalni ravni, ter glede na njihove odgovornosti in pristojnosti na področju odpadkov. Zaradi sprejetja amandmajev 5 in 6 bo treba prilogi I in II k Direktivi o odpadkih prenesti v prilogi I in II k Uredbi št. XXXX Evropskega parlamenta in Sveta o razvrščanju postopkov ravnanja z odpadki.

Priporočilo 7

Člen 6

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Predlog spremembe Odbora regij
1. Države članice zagotovijo, da bodo v primeru, če predelava v skladu s členom 5(1) ni mogoča, vsi odpadki dani v postopke odstranjevanja.	1. Države članice zagotovijo, da bodo v primeru, če predelava v skladu s členom 5(1) ni mogoča, vsi odpadki dani v postopke odstranjevanja.

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Predlog spremembe Odbora regij
Države članice prepovejo puščanje, odmetavanje ali nena-dzorovano odstranjevanje odpadkov.	Države članice prepovejo puščanje, odmetavanje ali nena-dzorovano odstranjevanje odpadkov.
2. Države članice štejejo za postopke odstranjevanja vsaj postopke, navedene v seznamu Priloge I, tudi če je sekundarna posledica postopka pridobivanje snovi ali ener-gije.	2. Države članice štejejo za postopke odstranjevanja vsaj postopke s seznama v Prilogi I k Uredbi št. XXXX Evropskega parlamenta in Sveta o razvrščanju postopkov ravnanja z odpadki, tudi če je sekundarna posledica postopka pridobivanje snovi ali energij
3. Če kljub nadomestitvi virov rezultati postopka za namene člena 1 nakazujejo, da ima ta slabe možnosti, lahko Komisija v skladu s postopkom, navedenim v členu 36(2), sprejme izvedbene ukrepe za dodajanje tega poseb-nega postopka v seznam iz Priloge I.	3. Če kljub nadomestitvi virov rezultati postopka za namene člena 1 nakazujejo, da ima ta slabe možnosti, lahko Komisija v skladu s postopkom, navedenim v členu 36(2), sprejme izvedbene ukrepe za dodajanje tega poseb-nega postopka ga je treba dodati na seznam v Prilogi I, omenjeni v odstavku 2.

Utemeljitev

Tema, ki jo obravnavamo v tem členu, sodi v politično in ne samo v tehnično razpravo, zaradi razlogov, navedenih pri utemeljevanju amandmaja 5. Razvrščanje postopkov ravnanja z odpadki (in v tem primeru odlaganja) močno vpliva na možnosti načrtovanja srednjeročnih in dolgoročnih zahtev glede zmogljivosti. Poleg tega določa konkurenčne pogoje za posamezne predelovalne obrate.

Zato bi moralo biti sprejetje izvedbenih ukrepov predmet postopka političnega odločanja, v katerem sode-lujejo zadevni akterji. Glede na odgovornosti in pristojnosti lokalnih in regionalnih organov oblasti na področju odpadkov se je treba z njimi vsaj posvetovati pred sprejetjem predloga izvedbenih ukrepov in jim ponuditi priložnost za premislek o presoji vpliva, ki jo mora opraviti Komisija pred sprejetjem predloga.

Priporočilo 8

Člen 9

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Predlog spremembe Odbora regij
Predlog spremembe Odbora regij Države članice zagoto-vijo, da se stroški predelave ali odstranjevanja odpadkov dodelijo, kakor je primerno, imetniku, prejšnjim imet-nikom in povzročitelju.	Države članice v skladu z načelom „plača povzročitelj obremenitve“ zagotovijo, da se stroški predelave ali odstra-njevanja odpadkov obračunajo, kakor je primerno, imet-niku, prejšnjim imetnikom in povzročitelju.

Utemeljitev

Šesti okoljski akcijski program Skupnosti (ki sta ga Evropski parlament in Svet sprejela 22. julija 2002) temelji predvsem na načelu „plača povzročitelj obremenitve“. To je treba kot temeljno načelo okoljske poli-tike ponovno navesti v tej direktivi.

Priporočilo 9

Člen 11, odstavek 1, točka c (nova)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Predlog spremembe Odbora regij
1. Za namene določitve, ali je primerno soditi o neka-terih odpadkih, da so prenehali biti odpadki po končanih postopkih ponovne uporabe, recikliranja in predelave, in za ponovno razvrstitev teh odpadkov kot surovin za sekundarne proizvode ali snovi, Komisija oceni, ali so izpolnjeni naslednji pogoji: (a) ponovna razvrstitev ne bi privedla do celotnih nega-tivnih vplivov na okolje;	1. Za namene določitve, ali je primerno soditi o neka-terih odpadkih, da so prenehali biti odpadki po končanih postopkih ponovne uporabe, recikliranja in predelave, in za ponovno razvrstitev teh odpadkov kot surovin za sekundarne proizvode ali snovi, Komisija oceni, ali so izpolnjeni naslednji pogoji: (a) ponovna razvrstitev ne bi privedla do celotnih nega-tivnih vplivov na okolje;

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Predlog spremembe Odbora regij
(b) obstaja trg s takšnimi surovinami za sekundarne proizvode in snovi.	(b) obstaja trg s takšnimi surovinami za sekundarne proizvode in snovi. (c) <u>stranski proizvod, material ali snov je predelana in je na začetku proizvodnega kroga kot proizvod ali material, ki je enake kakovosti kot nepredelani materiali ali snovi.</u>

Utemeljitev

Priporoča se, da se merilo za določitev, kdaj odpadek ni več odpadek, uporablja le po obdelavi odpadkov. To pomeni, da odpadkov ni mogoče izvzeti iz zakonodaje o odpadkih, preden so dejansko lahko del novega proizvodnega kroga in so enake kakovosti kot nepredelani materiali ali snovi.

Priporočilo 10

Člen 11, odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Predlog spremembe Odbora regij
2. Komisija na podlagi presoje v skladu z odstavkom 1 v skladu s postopkom, navedenim v členu 36(2), sprejme izvedbene ukrepe glede na specifične kategorije odpadnih surovin za proizvode ali snovi, pri tem pa določi merila za okolje in kakovost, ki jih je treba izpolniti, da odpadki lahko štejejo kot surovine za sekundarne proizvode ali snovi.	<u>2. Komisija na podlagi presoje v skladu z odstavkom 1 v skladu s postopkom, navedenim v členu 36(2), sprejme predloga v direktivi o koncu odpadkov izvedbene ukrepe glede posebnih kategorij odpadkov odpadnih surovin za proizvode ali snovi, pri tem pa določi merila za okolje in kakovost, ki jih je treba izpolniti, da odpadki lahko štejejo kot surovine za sekundarne proizvode ali snovi. Komisija opravi presojo vpliva predlaganih ukrepov.</u>

Utemeljitev

Člen 11 opisuje merilo za določitev, kdaj odpadek ni več odpadek, in s tem področje uporabe zakonodaje o odpadkih v prihodnosti. Izbira okoljskega merila in ravni, na kateri se določi, ni samo tehnično vprašanje, ampak tudi politično. Če ne bi bilo strogega merila za uporabo tega koncepta, bi lahko prišlo do zmede in celo razprav med skupinami z nasprotnimi interesi. Zaradi tega morajo biti izvedbeni ukrepi predmet politične razprave. S predlogom direktive o končni odstranitvi odpadkov se zmanjšajo možnosti za prepogosto spreminjanje Direktive o odpadkih. Predloge z okoljskimi, gospodarskimi in socialnimi posledicami mora spremljati presoja vpliva, ki vključuje široko posvetovanje z zadevnimi interesnimi skupinami.

Priporočilo 11

Člen 13

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Predlog spremembe Odbora regij
Komisija v skladu s postopkom iz člena 36(2) določi seznam nevarnih odpadkov, v nadaljevanju „seznam“.	<u>Komisija v skladu s postopkom iz člena 36(2) določi seznam nevarnih odpadkov, v nadaljevanju „seznam“.</u>
Seznam upošteva izvor in sestavo odpadkov ter po potrebi omeji vrednosti koncentracij.	<u>Seznam upošteva izvor in sestavo odpadkov ter po potrebi omeji vrednosti koncentracij.</u>

Utemeljitev

Ta člen je odveč, saj so zahteve glede urejanja seznama odpadkov navedene v členu 4.

Priporočilo 12

Člen 15

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Predlog spremembe Odbora regij
1. Kadar lahko država članica dokaže, da posebni odpadki iz seznama nevarnih odpadkov ne izkazujejo lastnosti, navedenih v Prilogi III, lahko takšne odpadke obravnava kot nenevarne odpadke. Država članica o vseh takšnih primerih obvesti Komisijo v poročilu, predvidenem v členu 34(1), in predloži Komisiji vse potrebne dokaze. 2. Komisija glede na prejeta obvestila pregleda seznam, da se odloči o njegovi prilagoditvi v skladu s postopkom, navedenim v členu 36(2).	1. Kadar lahko država članica dokaže, da posebni odpadki iz seznama nevarnih odpadkov ne izkazujejo lastnosti, navedenih v Prilogi III, lahko takšne odpadke obravnava kot nenevarne odpadke, država članica o vseh takšnih primerih obvesti Komisijo v poročilu, predvidenem v členu 34(1), in predloži Komisiji vse potrebne dokaze. 2. Komisija glede na prejeta obvestila pregleda seznam, da se odloči o njegovi prilagoditvi v skladu s postopkom, navedenim v členu 36(2). 3. <u>Države članice lahko obravnavajo odpadke kot nenevarne po sprejetju seznama.</u>

Utemeljitev

Enotna klasifikacija odpadkov kot nevarnih ali nenevarnih je pomemben predpogoj za izvajanje Uredbe Sveta (EEC) št. 259/93 o čezmejnih pošiljkah odpadkov. Ta klasifikacija je predmet potekajoče razprave v Odboru za tehnično prilagajanje. Spreminjanje se ne sme prepustiti posamezni državi članici, ampak mora najprej začeti veljati po razpravah med predstavniki držav članic in Komisijo.

Priporočilo 13

Člen 16

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Predlog spremembe Odbora regij
Člen 16 Ločevanje 1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev izpolnjevanja naslednjih pogojev pri mešanju nevarnih odpadkov, bodisi z drugimi nevarnimi odpadki z drugačnimi lastnostmi bodisi z drugimi odpadki, snovmi ali surovinami: (a) postopek mešanja izvaja zavod ali podjetje, ki je pridobilo dovoljenje v skladu s členom 19; (b) pogoji, določeni s členom 7, se upoštevajo; (c) zaradi ravnanja z odpadki se negativni vpliv na okolje ne poveča; (d) takšen postopek je skladen z najboljšimi razpoložljivimi tehnologijami. 2. V skladu z merili tehnične in gospodarske izvedljivosti, ki jih določijo države članice, v katerih je prišlo do mešanja nevarnih odpadkov v nasprotju z odstavkom 1, in sicer z drugimi nevarnimi odpadki z drugačnimi lastnostmi ali z drugimi odpadki, snovmi ali surovinami, se ločevanje izvede po potrebi za uskladitev s členom 7.	Člen 16 Ločevanje 1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev izpolnjevanja naslednjih pogojev pri mešanju nevarnih odpadkov, bodisi z drugimi nevarnimi odpadki z drugačnimi lastnostmi bodisi z drugimi odpadki, snovmi ali surovinami: (a) <u>povzročitelji, zbiralci in prevozniki ne smejo mešati nevarnih odpadkov bodisi z drugimi nevarnimi odpadki z drugačnimi lastnostmi bodisi z drugimi odpadki, snovmi ali surovinami;</u> (b) kadar se nevarni odpadki mešajo: (i) <u>(i)</u> postopek mešanja izvaja zavod ali podjetje, ki je pridobilo dovoljenje v skladu s členom 19; (ii) <u>(ii)</u> upoštevajo se pogoji, določeni s členom 7; (iii) <u>(iii)</u> zaradi ravnanja z odpadki se negativni vpliv na okolje ne poveča; (iv) <u>(iv)</u> ta postopek je skladen z najboljšimi razpoložljivimi tehnologijami; (v) <u>mešanica, ki nastane v postopku mešanja, se obravnava v skladu z določbami o nevarnih odpadkih, ne glede na njihovo končno sestavo.</u> 2. V skladu z merili tehnične in gospodarske izvedljivosti, ki jih določijo države članice, v katerih je prišlo do mešanja nevarnih odpadkov v nasprotju z odstavkom 1, in sicer z drugimi nevarnimi odpadki z drugačnimi lastnostmi ali z drugimi odpadki, snovmi ali surovinami, se po potrebi izvede ločevanje zaradi uskladitve s členom 7.

Utemeljitev

Res je, da le obrati, ki imajo dovoljenje, lahko opravljajo mešanje odpadkov, vendar je treba opozoriti, da določbe Člena 16(2) predvidevajo, da se samo nezakonite mešanice morajo ločevati pod pogoji, ki so „v skladu z merili tehnične in gospodarske izvedljivosti, ki jih določijo države članice“. V besedilu direktive je treba jasno navesti, da je mešanje prepovedano povzročiteljem, zbiralcem in prevoznikom odpadkov. Poleg tega je treba natančno določiti, da se mešanica mora obdelovati v skladu z določbami o nevarnih odpadkih, da bi preprečili mešanje, katerega edini namen je razredčitev onesnaževal.

Priporočilo 14

Člen 19, odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Predlog spremembe Odbora regij
1. Države članice od vsakega zavoda ali podjetja, ki izvaja postopke odstranjevanja ali predelave, zahtevajo, da pridobi dovoljenje od pristojnih nacionalnih organov. Takšna dovoljenja določajo naslednje: (a) vrste in količine odpadkov, namenjene za predelavo ali odstranjevanje; (b) tehnične zahteve za vsak dovoljeni postopek, potrebne za zadevno področje; (c) sprejem varnostnih ukrepov; (d) metodo, uporabljeno za vsak postopek. Dovoljenja lahko določijo dodatne pogoje in obveznosti.	1. Države članice od vsakega zavoda ali podjetja, ki izvaja postopke odstranjevanja ali predelave, zahtevajo, da pridobi dovoljenje od pristojnih nacionalnih organov. Takšna dovoljenja določajo naslednje: (a) vrste in količine odpadkov, namenjene za predelavo ali odstranjevanje; (b) tehnične zahteve za vsak dovoljeni postopek, potrebne za zadevno področje; (c) sprejem varnostnih ukrepov; (d) metodo, uporabljeno za vsak postopek. Dovoljenja lahko določijo dodatne pogoje in obveznosti, <u>kot so na primer zahteve glede kakovosti predelave.</u>

Utemeljitev

Glede na okoljske posledice člena 19 Direktive bi v njemu moralo biti navedeno, da je mogoče določiti zahteve glede kakovosti obdelave.

Priporočilo 15

Člen 21

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Predlog spremembe Odbora regij
Komisija lahko v skladu s postopkom, navedenim v členu 36(2), sprejme minimalne standarde za dovoljenja, katerih namen je zagotoviti, da se z odpadki ravna na okolju varen način.	Komisija lahko v skladu s postopkom, navedenim v členu 36(2), političnim postopkom, v katerem sodelujejo zadevni akterji, in po opravljeni presoji vpliva predlaganih ukrepov, sprejme minimalne standarde za dovoljenja, katerih namen je zagotoviti, da se z odpadki ravna na okolju varen način. <u>Države članice lahko glede na presojo o njihovih nacionalnih potrebah in sorazmernosti ter v skladu s Pogodbo ES določijo višje standarde za dovoljenja.</u>

Utemeljitev

Ta amandma v skladu z amandmaji 5, 6 in 9 poziva k razpravi, ki je politična in ne samo tehnična. Minimalne standarde za dovoljenja, ki naj zagotovijo obdelavo odpadkov na okoljsko primeren način, je treba določiti v postopku političnega odločanja, v katerem sodelujejo zadevni akterji. Glede na odgovornosti in pristojnosti lokalnih in regionalnih organov oblasti na področju odpadkov se je treba z njimi vsaj posvetovati pred sprejetjem predloga izvedbenih ukrepov in jim ponuditi priložnost za premislek o presoji vpliva, ki jo mora opraviti Komisija pred sprejetjem predloga.

Priporočilo 16**Člen 26, odstavek 1**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Predlog spremembe Odbora regij
1. Vsaka država članica zagotovi, da njeni pristojni organi v skladu s členom 1 uvedejo enega ali več načrtov za ravnanje z odpadki, ki se revidirajo vsaj vsakih pet let. Ti načrti, posamično ali v kombinaciji, zajamejo celotno geografsko ozemlje zadevne države članice.	1. Vsaka država članica zagotovi, da njeni pristojni organi v skladu s členom 1 uvedejo enega ali več načrtov za ravnanje z odpadki, ki se revidirajo vsaj vsaka pet <u>štiri</u> leta. Ti načrti, posamično ali v kombinaciji, zajamejo celotno geografsko ozemlje zadevne države članice.

Utemeljitev

Pogostnost revidiranja načrtov za ravnanje z odpadki je treba uskladiti s pogostnostjo revidiranja programov za preprečevanje nastajanja odpadkov iz člena 29. Ocenjevanje načrtov za preprečevanje nastajanja odpadkov je predvideno v členu 31 in je povezano s poročanjem o zahtevah, določenih v členu 34, ki za poročanje določa triletno obdobje. S časovnim usklajevanjem revizije načrtov za ravnanje z odpadki in programov za preprečevanje nastajanja odpadkov ter s sektorskimi poročili se bo vzpostavila redna povezava med zadevnimi organi oblasti, kar jim bo v pomoč pri izpolnjevanju zahtev glede poročanja iz te direktive.

V zvezi s temi merili je pomembno omeniti, da je treba dodeliti ustrezna sredstva pristojnim organom oblasti.

Priporočilo 17**Člen 29, odstavek 1**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Predlog spremembe Odbora regij
1. Države članice v skladu s členom 1 vzpostavijo programe za preprečevanje nastajanja odpadkov najpozneje do [treh let po začetku veljavnosti te direktive]. Takšni programi se bodisi vključijo v načrte za ravnanje z odpadki iz člena 26 ali pa delujejo kot ločeni programi. Pripravijo se na geografski ravni, za katero velja, da je najprimernejša za njihovo učinkovito uporabo.	1. Države članice v skladu s členom 1 vzpostavijo programe za preprečevanje nastajanja odpadkov najpozneje do [treh let po začetku veljavnosti te direktive]. <u>Programe je treba pregledati vsaj na vsaka štiri leta.</u> <u>Cilj teh programov in njihovih ukrepov bi moral biti stabilizacija ustvarjanja odpadkov do leta 2010 in potem precejšnje zmanjšanje ustvarjanja odpadkov do leta 2020.</u> Takšni programi se bodisi vključijo v načrte za ravnanje z odpadki iz člena 26 ali pa delujejo kot ločeni programi. Pripravijo se na geografski ravni, za katero velja, da je najprimernejša za njihovo učinkovito uporabo.

Utemeljitev

Pogostnost revidiranja načrtov za preprečevanje nastajanja odpadkov je treba uskladiti s pogostnostjo revidiranja programov za ravnanje z odpadki, kakor je navedeno v okviru utemeljevanja amandmaja 14. Ocenjevanje načrtov za preprečevanje nastajanja odpadkov je predvideno v členu 31 in je povezano s poročanjem o zahtevah, določenih v členu 34, ki za poročanje določa triletno obdobje. Časovno usklajevanje poročanja se predlaga zaradi razlogov, ki so navedeni pri utemeljevanju amandmaja 14. Cilj programov za preprečevanje nastajanja odpadkov se je dotikal enega najpomembnejših izzivov za politiko ravnanja z odpadki.

Cilj programov za preprečevanje nastajanja odpadkov se je dotikal enega najpomembnejših izzivov za politiko ravnanja z odpadki: zmanjšanje nastajanja odpadkov; revidirana okvirna direktiva pa bi morala postaviti mejnike, na osnovi katerih je mogoče oceniti napredek. Poleg tega je določanje jasnih ciljev glede zmanjševanja v skladu s cilji in prednostnimi nalogami iz šestega okoljskega akcijskega programa Skupnosti, povezanimi z odpadki.

Po členu 29 je treba programe za preprečevanje nastajanja odpadkov pripraviti na geografski ravni, ki je najbolj primerna za njihovo uporabo, zato pa je treba tej ravni dodeliti ustrezna sredstva.

Priporočilo 18

Člen 30, odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Predlog spremembe Odbora regij
2. Države članice določijo posebne kvalitativne in kvantitativne cilje ter kazalce za vse sprejete ukrepe ali kombinacijo ukrepov za nadzor in presojo napredka posameznih meril.	2. Države članice določijo posebne kvalitativne in kvantitativne cilje. Komisija v skladu s postopkom iz člena 36(2) določi okvirne cilje in kazalce <u>za vse sprejete ukrepe ali kombinacijo ukrepov za</u> , ki jih države članice uporabljajo za nadzor in presojo napredka posameznih meril.

Utemeljitev

Oblikovanje kvalitativnih in kvantitativnih ciljev na nacionalni ravni lahko odraža različna stanja v državah članicah. Spremljanje in ocenjevanje napredka po dogovorjeni metodologiji bo omogočilo nadaljnjo pripravo politik preprečevanja na ravni Skupnosti.

Priporočilo 19

Člen 34, odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Predlog spremembe Odbora regij
1. V presledkih treh let države članice obvestijo Komisijo o izvajanju te Direktive v obliki sektorskega poročila. Poročilo se pripravi na podlagi vprašalnika ali predloge, ki jo pripravi Komisija, v skladu s postopkom, navedenim v členu 6 Direktive 91/692/EGS. Poročilo se predloži Komisiji v devetih mesecih pred iztekom triletnega obdobja, ki ga poročilo zajema. Države članice v ta poročila vključijo podatke o njihovem napredku pri izvajanju programov za preprečevanje odpadkov. V okviru obveznosti poročanja se zberejo podatki o odpadkih iz gostinstva, kar omogoča vzpostavitev pravil za njihovo varno uporabo, predelavo, recikliranje in odstranjevanje.	1. V presledkih treh <u>štirih</u> let države članice obvestijo Komisijo o izvajanju te Direktive v obliki sektorskega poročila. Poročilo se pripravi na podlagi vprašalnika ali predloge, ki jo pripravi Komisija, v skladu s postopkom, navedenim v členu 6 Direktive 91/692/EGS. Poročilo se predloži Komisiji v devetih mesecih pred iztekom triletnega obdobja, ki ga poročilo zajema. Države članice v ta poročila vključijo podatke o njihovem napredku pri izvajanju programov za preprečevanje odpadkov. V okviru obveznosti poročanja se zberejo podatki o odpadkih iz gostinstva, kar omogoča vzpostavitev pravil za njihovo varno uporabo, predelavo, recikliranje in odstranjevanje.

Utemeljitev

Pogostnost priprave sektorskih poročil bi se morala uskladiti z zahtevami, ki veljajo za programe za preprečevanje nastajanja odpadkov in načrte ravnanja z odpadki, zaradi razlogov, ki so navedeni v amandmajih 14 in 15.

Priporočilo 20

Člen 35

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Predlog spremembe Odbora regij
Komisija v skladu s postopki iz člena 36(2) sprejme spremembe, potrebne za prilagoditev prilog znanstvenemu in tehničnemu napredku.	Komisija v skladu s <u>postopkom, navedenim v členu 36(2), političnim postopkom, v katerem sodelujejo zadevni akterji, in po opravljeni presoji vpliva predlaganih ukrepov, sprejme spremembe, ki so potrebne za prilagoditev prilog znanstvenemu in tehničnemu napredku.</u>

Utemeljitev

Priloge k tej direktivi pomembno vplivajo na področje uporabe zakonodaje o odpadkih v prihodnosti. V skladu z amandmajema 5 in 6 se priporoča, da se Priloga I in Priloga II, v katerih so navedeni prihodnji postopki obdelave, preneseta v priloge ločene uredbe. Vendar je treba priznati, da je za prilagajanje prilog iz te direktive znanstvenemu in tehničnemu napredku potrebna politična in ne samo tehnična razprava. V tem postopku političnega odločanja je treba sodelovati z zadevnimi akterji ter se je treba pred sprejetjem predloga izvedbenih ukrepov vsaj posvetovati z lokalnimi in regionalnimi organi oblasti na področju odpadkov glede na njihove odgovornosti in pristojnosti. Kakor je navedeno v amandmaju 5, je treba zadevnim akterjem ponuditi tudi priložnost za premislek o presoji vpliva, ki jo mora opraviti Komisija pred sprejetjem predloga za take spremembe zakonodaje.

Priporočilo 21

Priloga I

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Predlog spremembe Odbora regij
PRILOGA I POSTOPKI ODSTRANJEVANJA	PRILOGA I POSTOPKI ODSTRANJEVANJA
D 1 Odlaganje odpadkov v zemljo ali na njo (npr. odlagališče itd.);	D 1 Odlaganje odpadkov v zemljo ali na njo (npr. odlagališče itd.);
D 2 obdelava v zemlji (npr. biorazgradnja tekočin ali ostanki gošče v zemlji itd.);	D 2 obdelava v zemlji (npr. biorazgradnja tekočin ali ostanki gošče v zemlji itd.);
D 3 globinsko injiciranje (npr. injiciranje odpadkov s črpalkami v vrtnice, solne jaské ali naravno dana odlagališča itd.);	D 3 globinsko injiciranje (npr. injiciranje odpadkov s črpalkami v vrtnice, solne jaské ali naravno dana odlagališča itd.);
D 4 površinska zajezitev (npr. vlivanje tekočih odpadkov ali gošče v jame, ribnike ali lagune itd.);	D 4 površinska zajezitev (npr. vlivanje tekočih odpadkov ali gošče v jame, ribnike ali lagune itd.);
D 5 posebej prirejeno odlagališče (npr. odlaganje v posamezne obložene celice s pokrovom, ločene med seboj in od okolja, ipd.);	D 5 posebej prirejeno odlagališče (npr. odlaganje v posamezne obložene celice s pokrovom, ločene med seboj in od okolja, ipd.);
D 6 izpuščanje trdih odpadkov v vode, razen v morja/oceane;	D 6 izpuščanje trdih odpadkov v vode, razen v morja/oceane;
D 7 izpuščanje v morja/oceane, vključno z odlaganjem na morsko dno;	D 7 izpuščanje v morja/oceane, vključno z odlaganjem na morsko dno;
D 8 biološka obdelava, ki ni določena drugje v tej prilogi, pri kateri nastanejo končne spojine ali mešanice, ki se odstranjujejo z enim od postopkov iz te priloge, naštetih pod D1 do D12;	D 8 biološka obdelava, ki ni določena drugje v tej prilogi, pri kateri nastanejo končne spojine ali mešanice, ki se odstranjujejo z enim od postopkov iz te priloge, naštetih pod D1 do D12;
D 9 fizikalno-kemična obdelava, ki ni določena drugje v tej prilogi, pri kateri nastanejo končne spojine ali mešanice, ki se odstranjujejo z enim od postopkov iz te priloge, naštetih pod D1 do D12 (npr. izparevanje, sušenje, kalcinacija itd.);	D 9 fizikalno-kemična obdelava, ki ni določena drugje v tej prilogi, pri kateri nastanejo končne spojine ali mešanice, ki se odstranjujejo z enim od postopkov iz te priloge, naštetih pod D1 do D12 (npr. izparevanje, sušenje, kalcinacija itd.);
D 10 sežiganje na kopnem;	D 10 sežiganje na kopnem;
D 11 sežiganje na morju;	D 11 sežiganje na morju;
D 12 trajno skladiščenje (npr. nameščanje posod v rudnike itd.);	D 12 trajno skladiščenje (npr. nameščanje posod v rudnike itd.);
D 13 spajanje ali mešanje pred izvajanjem enega od postopkov iz te priloge, naštetih pod D 1 do D 12;	D 13 spajanje ali mešanje pred izvajanjem enega od postopkov iz te priloge, naštetih pod D 1 do D 12;
D 14 ponovno pakiranje pred izvajanjem enega od postopkov iz te priloge naštetih pod D 1 do D 13;	D 14 ponovno pakiranje pred izvajanjem enega od postopkov iz te priloge naštetih pod D 1 do D 13;
D 15 skladiščenje do začetka enega od postopkov iz te priloge, naštetih pod D 1 do D 14 (razen začasnega skladiščenja pred zbiranjem, na kraju nastanka odpadkov).	D 15 skladiščenje do začetka enega od postopkov iz te priloge, naštetih pod D 1 do D 14 (razen začasnega skladiščenja pred zbiranjem, na kraju nastanka odpadkov).

Utemeljitev

Prilogo I k Direktivi o odpadkih je treba prenesti v Prilogo I k Uredbi št. XXXX in jo v skladu z utemeljitvijo amandmaja 5 črtati v tem amandmaju.

Priporočilo 22

Priloga II

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Predlog spremembe Odbora regij
PRILOGA II POSTOPKI PREDELAVE R1 Uporaba predvsem kot gorivo ali druga sredstva za pridobivanje energije. To vključuje sežigalne naprave za predelavo trdnih komunalnih odpadkov samo kadar je njihova energetska učinkovitost enaka ali večja od: — 0,60 za obrate, ki delujejo in imajo dovoljenje v skladu z veljavno zakonodajo Skupnosti pred 1. januarjem 2009, — 0,65 za obrate z dovoljenjem po 31. decembru 2008, ki se določi z uporabo naslednje enačbe: Energetska učinkovitost = $(E_p - (E_f + E_i)) / (0,97 \times (E_w + E_f))$, v kateri: E_p pomeni letno proizvodnjo toplotne ali električne energije. Izračuna se z električno energijo, pomnoženo z 2,6, in toplotno energijo, proizvedeno za komercialno uporabo, pomnoženo z 1,1 (GJ/leto). E_f pomeni energijo, dovedeno v sistem letno, iz goriv, ki prispevajo k proizvodnji pare (GJ/leto). E_w pomeni letno energijo iz obdelave odpadkov, izračunano z uporabo nižje neto kalorične vrednosti odpadkov (GJ/leto). E_i pomeni letni uvoz energije, razen E_w in E_f (GJ/leto). 0,97 je faktor, ki predstavlja energetske izgube zaradi usedlin iz pepela in sevanja. R 2 ponovna uporaba odpadnih topil/regeneracija; R 3 recikliranje/ponovna uporaba odpadnih organskih snovi, ki se ne uporabljajo kot topila (vključno s kompostiranjem in drugimi postopki biološkega preoblikovanja); R 4 recikliranje/ponovna uporaba odpadnih kovin in njihovih spojin; R 5 recikliranje/ponovna uporaba drugih odpadnih anorganskih materialov; R 6 regeneracija kislin ali baz; R 7 predelava sestavin, ki se uporabljajo za zmanjšanje onesnaževanja; R 8 predelava sestavin iz katalizatorjev; R 9 ponovno rafiniranje olja ali druge ponovne uporabe olja; R 10 obdelava v zemlji za dosego kmetijskih in ekoloških izboljšav;	PRILOGA II POSTOPKI PREDELAVE R1 Uporaba predvsem kot gorivo ali druga sredstva za pridobivanje energije. To vključuje sežigalne naprave za predelavo trdnih komunalnih odpadkov samo kadar je njihova energetska učinkovitost enaka ali večja od: — 0,60 za obrate, ki delujejo in imajo dovoljenje v skladu z veljavno zakonodajo Skupnosti pred 1. januarjem 2009, — 0,65 za obrate z dovoljenjem po 31. decembru 2008, ki se določi z uporabo naslednje enačbe: Energetska učinkovitost = $(E_p - (E_f + E_i)) / (0,97 \times (E_w + E_f))$, v kateri: E_p pomeni letno proizvodnjo toplotne ali električne energije. Izračuna se z električno energijo, pomnoženo z 2,6, in toplotno energijo, proizvedeno za komercialno uporabo, pomnoženo z 1,1 (GJ/leto). E_f pomeni energijo, dovedeno v sistem letno, iz goriv, ki prispevajo k proizvodnji pare (GJ/leto). E_w pomeni letno energijo iz obdelave odpadkov, izračunano z uporabo nižje neto kalorične vrednosti odpadkov (GJ/leto). E_i pomeni letni uvoz energije, razen E_w in E_f (GJ/leto). 0,97 je faktor, ki predstavlja energetske izgube zaradi usedlin iz pepela in sevanja. R 2 ponovna uporaba odpadnih topil/regeneracija; R 3 recikliranje/ponovna uporaba odpadnih organskih snovi, ki se ne uporabljajo kot topila (vključno s kompostiranjem in drugimi postopki biološkega preoblikovanja); R 4 recikliranje/ponovna uporaba odpadnih kovin in njihovih spojin; R 5 recikliranje/ponovna uporaba drugih odpadnih anorganskih materialov; R 6 regeneracija kislin ali baz; R 7 predelava sestavin, ki se uporabljajo za zmanjšanje onesnaževanja; R 8 predelava sestavin iz katalizatorjev; R 9 ponovno rafiniranje olja ali druge ponovne uporabe olja; R 10 obdelava v zemlji za dosego kmetijskih in ekoloških izboljšav;

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Predlog spremembe Odbora regij
R 11 uporaba odpadkov, pridobljenih s katerim koli postopkom, naštetim pod R1 do R10;	R 11 uporaba odpadkov, pridobljenih s katerim koli postopkom, naštetim pod R1 do R10;
R 12 izmenjava odpadkov za predelavo s katerim koli postopkom, naštetim pod R1–R11;	R 12 izmenjava odpadkov za predelavo s katerim koli postopkom, naštetim pod R1–R11;
R 13 skladiščenje odpadkov za predelavo po enem od postopkov iz te priloge, naštetih pod R 1 do R 12 (razen začasnega skladiščenja pred zbiranjem, na kraju nastanka odpadkov).	R 13 skladiščenje odpadkov za predelavo po enem od postopkov iz te priloge, naštetih pod R 1 do R 12 (razen začasnega skladiščenja pred zbiranjem, na kraju nastanka odpadkov).

Utemeljitev

Prilogo II k Direktivi o odpadkih je treba prenesti v ločeno uredbo, kakor je navedeno v utemeljitvi amandmaja 5, in jo črtati v skladu s prejšnjimi amandmaji.

V Bruslju, 14. junija 2006

Predsednik
Odbora regij
Michel DELEBARRE

Mnenje Odbora regij o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spodbujanju čistih vozil za cestni prevoz

(2006/C 229/02)

ODBOR REGIJ JE

ob upoštevanju predloga Komisije za direktivo Evropskega parlamenta in Sveta o spodbujanju čistih vozil za cestni prevoz (COM(2005) 634 konč.) — 2005/0283 (COD));

ob upoštevanju sklepa Evropske komisije z dne 21. decembra 2005, da v skladu s členoma 175 in 265(1) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti Odbor zaprosi za mnenje o tem predlogu;

ob upoštevanju sklepa svojega predsednika z dne 24. januarja 2006, da komisijo za trajnostni razvoj zadolži za pripravo mnenja o tej temi;

ob upoštevanju svojega mnenja o sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o razvoju tematske strategije za mestno okolje (COM(2004) 60 konč.) — CdR 93/2004 fin (1);

ob upoštevanju svojega mnenja o beli knjigi o evropski prometni politiki za leto 2010: čas za odločitev (COM(2001) 370 konč. — CdR 54/2001 fin) (2);

ob upoštevanju svojega mnenja o sporočilu Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu o pregledu 2005 strategije trajnostnega razvoja EU: začetne ocene in prihodnje usmeritve (COM(2005) 37 konč. — CdR 66/2005 fin);

(1) UL C 43, 18. 2. 2005, str. 35.

(2) UL C 192, 12. 8. 2002, str. 8.

ob upoštevanju osnutka mnenja, ki ga je komisija za trajnostni razvoj sprejela 3. aprila 2006 (CdR 48/2006 rev. 1) (poročevalka: ga. Karlsson, članica občinskega sveta mesta Vindeln (SE/ALDE));

ker:

- 1) so občine in regije tiste ravni odločanja in izvajanja, ki so državljanom Unije najbližje. Ukrepe, potrebne za ohranjanje čistega zraka v Evropi, je treba izbrati, sprejeti, izvajati in spremljati v dialogu z lokalno in regionalno ravno ter državljani Unije;
- 2) je predlagane ukrepe za omejitev obremenjevanja okolja, ki ga povzroča promet, treba praktično izvajati v 25 državah članicah EU na lokalni in regionalni ravni;
- 3) je spodbujanje uporabe čistih vozil v skladu z zastavljenim ciljem lokalnih in regionalnih oblasti za zmanjšanje porabe energije in s tem tudi onesnaževanja zraka;
- 4) lokalne in regionalne oblasti vendarle ne bi smele same nositi bremena za spodbujanje čistih vozil. Nujno potrebni so ukrepi za takojšnjo vključitev zasebnega sektorja oz. podjetij, ki opravljajo dejavnosti javnega sektorja;
- 5) vzajemni učinek ukrepov, ki jih je treba izvajati na lokalni in regionalni ravni, lahko preusmeri sedanje težnje, ki niso trajnostno naravnane,

na 65. plenarnem zasedanju 14. in 15. junija 2006 (seja z dne 15. junija) sprejel naslednje mnenje.

1. Stališča Odbora regij

Odbor regij

Splošno

1.6 **soglaš**a s temeljnimi motivi in cilji predloga direktive. Odbor želi vendarle **poudariti**, da enostranska določitev obveznosti glede dodeljevanja naročil, ki veljajo samo za javni sektor, ni sprejemljiva. Kot pravilno navaja Evropska komisija v predlogu direktive, znaša tržni delež javnega sektorja za težka in lahka gospodarska vozila le 6 %, za avtobuse pa približno 30 %. Odbor bi si zato prizadeval za rešitev, ki bolj vključuje tudi zasebno gospodarstvo. Načeloma želi Odbor opozoriti na pomen manj strogih in nezakonodajnih ukrepov za oddajanje „zelenih“ javnih naročil. V ustreznih okvirnih pogojih zlasti večja mesta okoljske cilje uresničujejo prostovoljno;

1.1 **pozdravlja** cilj Komisije, da je treba z okolju prijaznimi javnimi naročili prispevati k izboljšanju kakovosti zraka;

1.2 **zahteva**, da se ukrepi za javno naročanje čistih vozil za cestni prevoz, ki jih predvideva direktiva, formulirajo kot priporočilo;

1.3 **poudarja** pomen tesnega sodelovanja z občinami in regijami v Evropski uniji pri pripravi predlaganih ukrepov, če bo direktiva vendarle sprejeta. V okviru posvetovanj o trenutnem predlogu direktive so razprave potekale zlasti z avtomobilskim sektorjem in sektorjem goriva ter državami članicami na nacionalni ravni;

1.4 **poziva**, da se občine in regije vključijo v nadaljnje oblikovanje, izvajanje, spremljanje in ocenjevanje ukrepov, ki jih predlaga direktiva, če bo slednja sprejeta. Vendar pa Odbor **meni**, da ustanovitev posebnega odbora, ki naj bi Komisiji svetoval pri nadaljnjem delu, ni potrebna;

1.5 **poudarja** potrebo po informiranju državljanov o ukrepih, ki se izvajajo, ter seznanjanju s postopki evropske zakonodaje in njenimi učinki na podlagi praktičnih primerov. Pri tem imata lokalna in regionalna raven pomembno vlogo, kar med drugim poudarja bela knjiga Komisije o evropski komunikacijski politiki;

1.7 **opozarja** na to, da bi enostranske obveznosti javnega sektorja zlasti finančno šibke lokalne in regionalne oblasti odvrnile od naložb oz. jih prisilile, da storitve splošnega pomena oddajajo;

Nadaljnji ukrepi za spodbujanje čistega cestnega prevoza

1.8 **zahteva** celostni pregled ukrepov, ki jih je možno sprejeti za spodbujanje čistega cestnega prevoza. Odbor izraža pridržek do obveznosti v predlogu direktive, da morajo javne službe poskrbeti za 25 % čistih vozil težke kategorije. Bolje bi bilo, če bi veljali isti standardi v zvezi z motorji za vsa vozila in vse skupine uporabnikov. Za upoštevanje veljavnih mejnih vrednosti za onesnaženost zraka so vsekakor potrebni nadaljnji ukrepi;

1.9 **pozdravlja** namen spodbujanja uporabe biogoriv. Naraščajoča evropska proizvodnja bioetanola in biodizla za nadomestitev konvencionalnih motornih goriv (bencina in dizla) predstavlja vrsto prednosti, kajti:

- zmanjšuje količino toplogrednih plinov, ki jih povzroča promet;
- prispeva k varnosti oskrbe z energijo, ko je na razpolago manj nafte;
- na področju kmetijstva in gozdarstva v EU ponuja možnosti za gojenje rastlin in pridelavo lesnih surovin za proizvodnjo biogoriv;
- državam v razvoju omogoča izvoz biogoriv v EU;
- zmanjšuje porabo naravnih virov;

Predlagani ukrepi

1.10 **nasprotuje** sprejetju direktive o spodbujanju čistih vozil. Namesto tega bi bilo treba sprejeti naslednje ukrepe:

- Komisija mora pripraviti časovni okvir za evropsko politiko za promet in prevoz, ki se bo lotila reševanja problema pri izvoru emisij, in zagotoviti, da:
 - bodo od leta 2007 v potniškem prometu veljali standardi Euro 5;
 - bodo od leta 2011 za dizelska osebna vozila in lahka dostavna vozila veljali standardi Euro 6;
 - bodo od leta 2012 za tovorna vozila veljali standardi Euro 6;
- treba je zagotoviti informativne in izobraževalne pobude, da bi podprli in pospešili naročila čistih vozil v javnem sektorju. Priročnik Komisije o okolju prijaznih javnih naročilih je dragocen pripomoček, vendar so potrebna nadaljnja prizadevanja;
- treba je sprejeti ukrepe za razvoj instrumentov, da se bodo pri javnih naročilih lahko oblikovale okoljske zahteve;
- treba je podpreti razvoj „zelene mreže“ za javna naročila. V okviru te „zelene mreže“ bi lahko izvajali primerljive študije, izmenjavali najboljše prakse in opredeljevali skupne cilje;
- prizadevanja za pospeševanje raziskav in razvoja v Uniji je treba prednostno obravnavati v okviru teme „čista vozila“ skupaj s področji, povezanimi s tem;
- v skladu s spodbujanjem čistih vozil za cestni prevoz je treba prednost dati tudi razvoju lokalnih obnovljivih virov energije. Za to je treba vzpostaviti potrebne mehanizme za

spodbujanje večje izrabe gozdnih površin za pridelavo biomase za proizvodnjo biogoriv;

Izvajanje predlagane direktive na lokalni in regionalni ravni

1.11 **opozarja** na to, da bi bili v posameznih državah članicah temeljni pogoji za izvajanje predlagane direktive o spodbujanju čistih vozil različni:

- v večini držav članic bi se ukrepi, ki jih predlaga direktiva, v celoti ali delno financirali iz nacionalnih davčnih sredstev. V nekaterih državah članicah pa se ti ukrepi financirajo iz lokalnih in regionalnih davkov in dajatev;
- v Evropski uniji je trg za okolju prijazna vozila neenakomeren. Velikost čistih voznih parkov niha nenazadnje zato, ker v nekaterih državah članicah obstajajo prostovoljne obveznosti za nakup določenega deleža okolju prijaznih vozil, kar je spodbudilo trg za čista cestna vozila. Razvoj in uvedba sistema za okoljsko ravnanje ter sistema Skupnosti za okoljsko ravnanje in presojo (EMAS) v javnih podjetjih prispeva tudi k naraščanju deleža čistih vozil;
- obseg naložb v infrastrukturo je nadaljnji vidik, v katerem se države članice razlikujejo glede možnosti uvajanja okolju prijaznih vozil. Tako je na primer razpoložljivost mreže polnilnih črpalk za različna goriva nadaljnji temeljni pogoj za razvoj trga okolju prijaznih vozil.

Neenotne razmere na trgu kažejo, da bi bilo potrebo po spodbujanju lokalne in regionalne ravni v vsej EU treba različno obravnavati;

Nadaljnje spremljanje

1.12 **poudarja**, da je v primeru sprejetja direktive treba izvajanje spremljati in ocenjevati v tesnem sodelovanju z lokalno in regionalno ravno. Pomembno je, da se zberejo in predstavijo rezultati direktive, in sicer glede na število čistih vozil in učinek, ki ga imajo ta vozila na kakovost zraka. Ta povratna informacija lokalnim in regionalnim ravnom ter državljanom Unije predstavlja temeljni pogoj za izpolnjevanje in nadaljnje uresničevanje namena direktive. Hkrati je pomembna tudi za izvajanje prihodnjih ukrepov za spodbujanje čistih vozil;

2. Priporočila Odbora regij

2.1 **poziva** evropske zakonodajalce, da v okviru nadaljnjega dela za spodbujanje čistih vozil uvedejo enotne ukrepe, ki bodo veljali za javni in zasebni sektor;

2.2 **vztraja**, da je treba lokalni in regionalni ravni zagotoviti gospodarsko pomoč pri nakupu čistih vozil za cestni prevoz;

2.3 **poudarja** pomen informativnih in izobraževalnih pobud za podporo in razvoj javnih naročil za čista vozila;

2.4 **meni**, da je potreben celostni pregled možnih ukrepov za spodbujanje čistih vozil;

2.5 **predlaga**, da se postopek poročanja, ki ga je treba vzpostaviti za spremljanje morebitne direktive o spodbujanju čistih

vozil, uskladi z drugimi postopki poročanja. Med drugim ga je treba uskladiti z drugimi sistemi poročanja, ki so predvideni v direktivi o kakovosti zunanjega zraka in čistejšem zraku za Evropo;

2.6 **se zavzema za to**, da bodo občine in regije v prihodnosti vključene v pripravo, izvajanje, ocenjevanje in spremljanje ukrepov, ki jih predlaga morebitna direktiva.

V Bruslju, 15. junija 2006

Predsednik

Odbora regij

Michel DELEBARRE

Mnenje Odbora regij o predlogu priporočila Evropskega parlamenta in Sveta o ključnih sposobnostih za vseživljenjsko učenje

(2006/C 229/03)

ODBOR REGIJ JE

ob upoštevanju predloga priporočila Evropskega parlamenta in Sveta o ključnih sposobnostih za vseživljenjsko učenje (COM(2005) 548 konč. — 2005/0221 (COD));

ob upoštevanju sklepa Evropske komisije z dne 28. novembra 2005, da se v skladu s členom 265(1) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti o tej temi posvetuje z Odborom;

ob upoštevanju sklepa svojega predsednika z dne 24. januarja 2006, da komisijo za kulturo in izobraževanje zadolži za pripravo mnenja o tej temi;

ob upoštevanju svojega mnenja o predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o celostnem programu na področju vseživljenjskega učenja (CdR 258/2004 fin ⁽¹⁾);

ob upoštevanju svojega mnenja o sporočilu Komisije o vzpostavitvi evropskega prostora vseživljenjskega učenja (CdR 49/2002 fin ⁽²⁾);

ob upoštevanju svojega mnenja o predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o sedmem okvirnem programu Evropske skupnosti za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitvene dejavnosti (2007–2013) (CdR 155/2005 fin);

ob upoštevanju svojega mnenja o predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o večletnem programu (2004–2006) za učinkovito integracijo informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT) v sisteme splošnega in poklicnega izobraževanja v Evropi (program eUčenje) (CdR 73/2003 fin ⁽³⁾);

ob upoštevanju svojega mnenja o sporočilu Evropske komisije o spodbujanju učenja jezikov in jezikovne raznolikosti: akcijski načrt 2004–2006 (CdR 248/2003 fin ⁽⁴⁾);

⁽¹⁾ UL C 164, 5. 7. 2005, str. 59.

⁽²⁾ UL C 278, 14. 11. 2002, str. 26.

⁽³⁾ UL C 244, 10. 10. 2003, str. 42.

⁽⁴⁾ UL C 73, 23. 3. 2004, str. 33.

ob upoštevanju svojega mnenja o predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o ustanovitvi programa „Kultura 2007“ (2007–2013) (CdR 259/2004 fin ⁽⁵⁾);

ob upoštevanju svojega mnenja o sporočilu Komisije o posledičnih ukrepih k Beli knjigi „Nova spodbuda za evropsko mladino“ — predlog za skupne cilje na področju prostovoljnih dejavnosti mladih v skladu z resolucijo Sveta z dne 27. junija 2002 o okviru za evropsko sodelovanje na področju mladine (KOM(2004) 337 končno);

ob upoštevanju svojega mnenja o sporočilu Komisije o posledičnih ukrepih k Beli knjigi „Nova spodbuda za evropsko mladino“ — predlog za skupne cilje za boljše razumevanje in poznavanje mladine v skladu z resolucijo Sveta z dne 27. junija 2002 o okviru za evropsko sodelovanje na področju mladine (KOM(2004) 336 končno) (CdR 192/2004 fin ⁽⁶⁾);

ob upoštevanju svojega mnenja, ki ga je komisija za kulturo, izobraževanje in raziskave sprejela 4. aprila 2006 (CdR 31/2006 rev. 2) (poročevalka: **ga. Christina Tallberg**, članica okrožnega sveta v Stockholmu (SE/PES),

na 65. plenarnem zasedanju 14. in 15. junija 2006 (seja z dne 14. junija) sprejel naslednje mnenje.

Vsebina predloga Komisije

Evropski svet je na zasedanju v Lizboni marca 2000 ugotovil, da se Evropa pri prilagajanju globalizaciji in prehodu h gospodarstvu, ki temelji na znanju, sooča z novimi izzivi. Poudarjeno je bilo, da „mora vsak državljan imeti znanja, potrebna za življenje in delo v tej novi informacijski družbi“ in da mora „evropski okvir opredeliti nova osnovna znanja (*), ki jih je treba zagotavljati z vseživljenjskim učenjem: znanje s področja IT, tuji jeziki, tehnološka kultura, podjetništvo in socialne sposobnosti“.

Predlagano priporočilo je torej mišljeno kot evropsko referenčno orodje za ključne sposobnosti, in pojasnjuje, kako je z vseživljenjskim učenjem mogoče vsem državljanom in državljanke zagotoviti pridobivanje teh sposobnosti.

Z razvojem družbe znanja se povečuje povpraševanje po ključnih sposobnostih v zasebnem, javnem in poklicnem okolju.

Skupina na visoki ravni za izvajanje lizbonske strategije je novembra 2004 jasno ugotovila, da „se v Evropi veliko premalo dela na tem, da bi se ljudi opretilo z orodjem, ki ga potrebujejo za prilagajanje razvijajočemu se trgu delovne sile, in sicer velja to za delovna mesta z visokimi in nizkimi kvalifikacijami.“

Mnoge države so začele uvajati programe osnovnih znanj za odrasle npr. za učenje branja, pisanja in računanja ter IKT, pogosto preko nevladnih organizacij. Kljub temu pa številne države še niso v stanju, ki bi vsem državljanom omogočalo pridobitev in posodobitev njihovih osnovnih znanj.

Priloga priporočila „Ključne sposobnosti za vseživljenjsko učenje — evropski referenčni okvir“ vključuje znanje, sposobnosti in odnose, ki ljudi vodijo k večji vključenosti v trajnostni

razvoj in demokratično državljanstvo. Navedenih je osem ključnih sposobnosti: znanje maternega jezika, znanje tujih jezikov, znanje matematike, računalniška pismenost, sposobnost učenja, medosebne, medkulturne in socialne sposobnosti, podjetniška sposobnost, sposobnost kulturnega izražanja. ⁽⁷⁾

Pomen za lokalne in regionalne oblasti

V vseh državah članicah EU imata lokalna in regionalna raven osrednje pristojnosti za splošno in poklicno izobraževanje ter nadaljnje usposabljanje v okviru vseživljenjskega učenja.

Na področju osnovnega in nadaljnega izobraževanja so lokalne in regionalne oblasti odlični partnerji za ustvarjalno sodelovanje s socialnimi partnerji, institucijami in organizacijami, da bi ponudbo možnosti za splošno in poklicno izobraževanje prilagodili posebnim lokalnim okoliščinam in potrebam.

Poleg tega različni regionalni in lokalni projekti usklajevanja delujejo kot gonilna sila za rast in razvoj.

EU vsako leto z izobraževalnimi programi neposredno doseže številne državljane — nobena druga dejavnost Skupnosti nima tako širokega vpliva. Poleg tega programi pospešujejo modernizacijo sistemov izobraževanja in poklicnega usposabljanja EU ter spodbujajo državljane k nadaljnjemu izobraževanju. Glede na odgovornosti lokalne in regionalne ravni bi morali biti regionalni akterji pomembna ciljna skupina pri ukrepih, ki se nanašajo na izvajanje programov na področju splošnega in poklicnega izobraževanja ⁽⁸⁾.

⁽⁵⁾ UL C 164, 5. 7. 2005, str. 65.

⁽⁶⁾ UL C 43, 18. 2. 2005, str. 42.

^(*) „Osnovna znanja“ na splošno pomenijo znanje branja, pisanja in računanja; Evropski svet iz Lizbone je zahteval da se dodajo nova znanja, potrebna v družbi znanja, na primer IKT in podjetnost.

⁽⁷⁾ Op. prev.: Poimenovanje ključnih sposobnosti je v celotnem dokumentu prilagojeno vsebini.

⁽⁸⁾ CdR 258/2004 fin.

Regionalne mreže za vseživljenjsko učenje (pobuda LR3), ki jih je ustanovila Komisija v sodelovanju z Odborom regij, so odličen primer za javno predstavitev in razvoj vseživljenjskega učenja v Evropi. Prvotno je šlo za pilotno pobudo, pri čemer je bil njen proračun ločen od proračuna za glavne programe. Medtem pa je bila pobuda že vključena v predlog za akcijski program EU na področju vseživljenjskega učenja 2007–2013.

1. Splošna stališča Odbora regij do sporočila

1.1 Odbor regij vidi močan element participacije pri strategiji vseživljenjskega učenja EU — od zgodnjih otroških let in skozi vse življenje; ta koncept obsega učenje v najrazličnejših oblikah, naj gre za formalno, neformalno ali priložnostno. Odbor je ob različnih priložnostih poudarjal, da se ravno lokalna in regionalna raven ukvarjata s strategijo vseživljenjskega učenja, saj pogostokrat prevzemata politično in finančno odgovornost na področju izobraževanja in usposabljanja v državah članicah. Pogosto sta dejavni kot koordinator za razvoj in rast ter kot socialna oblast, ki državljanke oskrbuje s socialnimi storitvami in infrastrukturo. Poleg tega delujeta tudi kot delodajalec, ki se zavzema in je odgovoren za nadaljnji razvoj sposobnosti svojih zaposlenih ⁽⁹⁾.

1.2 Vprašanja na področju izobraževanja igrajo odločilno vlogo za konkurenčnost Evrope kot temeljni pogoj za ohranjanje socialne države. Največji vir Evrope, njeni državljani in državljanke, morajo biti pripravljeni na delovno življenje in vrste dela, ki se korenito razlikujejo od predhodnih generacij in se bodo tudi v prihodnosti hitro spreminjali. Tako podjetja kot tudi zaposleni se nahajajo pred spremembami, katerih natančno obliko je vnaprej težko predvideti.

1.3 Seveda izhaja lokalni in regionalni razvoj iz različnih okoliščin in izhodiščnih položajev. Vendar ga nikakor ni mogoče obravnavati ločeno od okolja, ki ga obdaja. Regije in družbe potrebujejo produktivni sistem, ki se obnavlja v takšni meri kot izginjajo tradicionalna delovna mesta — v nasprotnem primeru grozijo stagnacija, socialna marginalizacija v obliki brezposelnosti, pogostejši bolniški staleži in pogost predčasen izstop s trga dela.

1.4 Razvoj sposobnosti in spretnosti ljudi je zato treba zasnovati tako, da bo zadovoljil potrebe družbe znanja. Dobro

znanje jezikov in komunikacijske sposobnosti na splošno postajajo vedno bolj pomembni tako kot sposobnost timskega dela za posameznike. V okviru današnjega razvoja, ki je zaznamovano z vedno hitrejšimi trgovskimi tokovi, globaliziranimi trgi in segmentacijo, nastaja potreba po tesnejšem sodelovanju. To velja za odnos med različnimi podjetji in organizacijami na lokalni in regionalni ravni ter med regijami. Med različnimi deli Evrope ter med Evropo in svetom nastaja vedno večja medsebojna odvisnost.

1.5 Medsebojna usklajenost delovnega življenja, družbe in višje izobraženosti je pomembna osnova za inovacije in rast na lokalni in regionalni ravni. Potrebna bo vključujoča infrastruktura brez diskriminacije, ki bo spodbujala k aktivnemu državljanstvu in skupnemu prevzemanju odgovornosti ter tako zagotavljala socialno kohezijo in trajnostni razvoj.

1.6 Odbor je predhodno poudaril pomen svoje dejavne vloge pri spodbujanju vseživljenjskega učenja na lokalni in regionalni ravni ^(**). Enako seveda velja za vprašanje ciljev izobraževanja in ključnih sposobnosti. Odbor meni, da je izredno pomembno, da predlogi, navedeni v dokumentu Komisije, učinkujejo na lokalni in regionalni ravni.

1.7 Odbor želi spremljati in podpirati nadaljnji razvoj, spodbuja pa prihodnje sodelovanje s Komisijo pri teh vprašanjih, na primer pri pilotnih projektih in raziskavah.

1.8 Odbor regij poudarja pomen razvoja „regionalnih mrež za vseživljenjsko učenje“ (v skladu s pobudo RL3). S tem naj bi spodbujali oblikovanje mreže med institucijami ter združenji na področju osnovnega in višjega izobraževanja, poklicnega izobraževanja ter kulture kot pomembnega dejavnika za izboljšanje zaposljivosti in aktivnega državljanstva.

2. Predlogi Komisije za priporočila državam članicam

2.1 Iz predhodno opisanih stališč je razvidno, da je osredotočenje na ključne sposobnosti za vseživljenjsko učenje v sedanjih in prihodnjih družbi ter poklicnem svetu izjemno pomembno. Podpira razvoj na lokalni in regionalni ravni ter tudi na nacionalni ravni in v Evropski uniji kot celoti. Odbor regij pozdravlja predlog Komisije za priporočila državam članicam o ključnih sposobnostih za vseživljenjsko učenje.

⁽⁹⁾ CdR 49/2002 fin.

^(**) CdR 49/2004 fin.

2.2 Odbor posebno pozdravlja, da predlog Komisije poudarja vlogo in pomen regionalne in lokalne ravni, pri čemer je opaziti pomembno izboljšanje v primerjavi s predhodnimi predlogi Komisije, ki so se skoraj izključno omejevali na evropsko in nacionalno raven.

2.3 V celostnem programu za vseživljenjsko učenje Odbor regij vidi pomemben instrument za spodbujanje področja izobraževanja in orodje za krepitev ključnih sposobnosti za vseživljenjsko učenje. Učinkovit prenos znanja in spretnosti med regijami in lokalnimi oblastmi v EU, ki je odraz večje mobilnosti državljanov, lahko prispeva k spodbujanju konkurenčnosti in zaposlovanja.

2.4 Jedro priporočil Komisije je prizadevanje za vseživljenjsko posodabljanje ključnih sposobnosti tudi pri odraslih. Posebno pozornost je treba nameniti tistim, ki so opredeljeni kot prednostna ciljna skupina v nacionalnem, regionalnem ali lokalnem smislu. Pri tem bi lahko lokalne in regionalne pobude za spodbujanje in informiranje manj izobraženih predstavljale pomemben prispevek. Gre za to, da je treba graditi na znanju državljanov, njihovih izkušnjah in interesih, in ne izhajati iz njihovih šibkosti in pomanjkljivosti.

2.5 Učinek priporočil Komisije na spremembe v gospodarskem, družbenem, kulturnem in drugih procesih bo odvisen od konkretnih in takojšnjih ukrepov na nacionalni, regionalni in lokalni ravni. Zato Odbor regij meni, da je treba reformirati izobraževalne sisteme za formalno, neformalno in priložnostno učenje. Ti programi naj bi obsegali vse ravni s ciljem približati te sisteme potrebam na trgu dela EU ter zahtevam strategije za vseživljenjsko učenje.

2.6 Razlike med spoloma so pri udeležbi in rezultatih izobraževanja pomembni dejavniki, ki jih je treba nacionalno, regionalno in lokalno opazovati ter odpraviti. Dekleta in ženske je treba spodbujati k študiju tehnologije in znanosti. Na drugih področjih pa spodbudo potrebujejo moški. V številnih regijah in občinah so predvsem moški tisti, ki prekinajo izobraževanje in kažejo manj motivacije in naklonjenosti do nadaljnjega izobraževanja.

2.7 Po mnenju Odbora bi lahko predlogi, ki jih je državam članicam predložila Komisija, igrali pomembno vlogo katalizatorja pri spodbujanju izobraževalnih sistemov k hitrejšemu in bolj usmerjenemu pristopu v Evropi, da bi tako dosegli skupne cilje na področju konkurenčnosti, socialnih standardov in participacije. Odbor regij to podpira in želi dodati naslednje:

2.8 1. priporočilo Evropske komisije

„da zagotovijo, da začetno izobraževanje in usposabljanje vsem mladim ponuja sredstva za oblikovanje ključnih sposobnosti do ravni, ko bodo sposobni za odraslo življenje in ki ustvarja podlago za nadaljnje učenje in poklicno življenje“;

Stališča Odbora regij:

2.8.1 Odbor regij poudarja, da je že v zgodnjem otroštvu zelo pomembno otrokom zagotoviti učinkovito podporo in usmerjen razvoj, ki nikakor ne sme vzbujati strahu pred neuspehom. Poleg tega mora šola s pomočjo formalnega, neformalnega in priložnostnega učenja ustvariti osnovo za nenehno, vseživljenjsko učenje. Pomembno se je zavedati, da se otroci in mladi učijo različno; zorijo neenakomerno hitro in potrebujejo različno dolgo, da dosežejo cilje. To predstavlja velik izziv za oblikovanje sistemov izobraževanja in usposabljanje učiteljev.

2.8.2 Otrokom in mladim s posebnimi potrebami, na primer zaradi invalidnosti, je treba posvetiti posebno pozornost, da se bodo lahko skupaj z drugimi otroki vživeli v družbo.

2.9 2. priporočilo Evropske komisije

„da zagotovijo ustrezno ponudbo tistim mladim, ki zaradi izobraževalne prikrajšanosti, nastale zaradi osebnih, družbenih, kulturnih in gospodarskih okoliščin, potrebujejo posebno podporo za izpolnitev svojega izobrazbenega potenciala“;

Stališča Odbora regij:

2.9.1 Odbor regij pozdravlja, da Komisija v besedilu opozarja na zapostavljene učence in ocenjuje, da je izobraževalna prikrajšanost pogostokrat rezultat osebnih, socialnih, kulturnih in gospodarskih dejavnikov ter jo je treba odpraviti v sodelovanju z drugimi sektorji družbe. Prednostna naloga Odbora je učinkovito odstranjevanje ovir, ki otežujejo dostop do zaposlovanja, izobraževanja in drugih možnosti za nadaljnji razvoj.

2.9.2 Odbor meni, da je nujno potrebno, da imajo vsi šolarji, ne glede na njihovo ozadje, takšne temeljne pogoje, da dosežejo izobraževalne cilje in šolanja ne prekinajo predčasno. Za to so potrebne posebne pobude in podpora, ki izvirajo iz temeljnih pogojev in potreb posameznega šolarja.

2.9.3 EU ne bo uresničila zahtevnih ciljev, ki si jih je zastavila, če bodo ljudje izključeni iz delovnih mest ter nadaljnjih dosežkov zaradi svoje spolne pripadnosti, invalidnosti, kulturnega ali etničnega ozadja, starosti ali iz drugih razlogov. Pri spodbujanju strategije za nediskriminacijo in enake možnosti ter zagotavljanju enakih možnosti in pravic za vse ljudi igrajo lokalne in regionalne oblasti pomembno vlogo.

2.9.4 Odbor meni, da je zaželeno čezmejno, prepleteno sodelovanje evropskih regij in občin s ciljem izmenjati izkušnje in razširiti znanje v skladu s pobudo R3L. Potrebna je tematska obravnava teh vprašanj, nenehen razvoj metod, prenos znanja in utrditev.

2.10 3. priporočilo Evropske komisije

„da zagotovijo, da bodo odrasli sposobni razvijati in posodabljanje ključne sposobnosti vse življenje ter da bo poseben poudarek na osredotočenosti na ciljne skupine, ugotovljene kot prednostne naloge v nacionalnem, regionalnem in/ali lokalnem okviru“;

Stališča Odbora regij:

2.10.1 Odbor regij meni, da je ta predlog pomemben, vendar pa je treba opozoriti, da se potrebe med posameznimi regijami in državami pogosto razlikujejo in zato je treba izbrati različne pristope, če želimo doseči vse državljane. Zato je treba poudariti, da je prednostne skupine treba ugotavljati pogosto prav na lokalni in regionalni ravni. Lahko bi na primer poglobili sodelovanje z organizacijami, ki imajo izkušnje z izobraževanjem odraslih, ter s socialnimi partnerji.

2.10.2 Odbor regij meni, da je treba v okviru prednostno opredeljenih ciljnih skupin posebno pozornost nameniti kategoriji zaposlenih v lokalnih in regionalnih oblasteh v skladu z njihovimi javnimi nalogami, ki jih opravljajo, tako da bodo ključne sposobnosti lahko razvijali in nadgrajevali skozi celotno delovno življenje.

2.11 4. priporočilo Evropske komisije

„da zagotovijo, da bo na voljo ustrezna infrastruktura za nadaljevanje izobraževanja in usposabljanja odraslih, vključno z učitelji in vodji usposabljanja, ukrepi za zagotovitev dostopa ⁽¹⁰⁾ in podporo učencem, ki bo priznavala različne potrebe odraslih“;

Stališča Odbora regij:

2.11.1 Odbor regij je že predhodno ⁽¹¹⁾ opozoril na pomen mobilizacije virov na lokalni in regionalni ravni za podporo

vseživljenjskega učenja in poudaril, da je razpravo treba začeti na lokalni in regionalni ravni. V svojem mnenju je opozoril na to, da je treba prostorski dostop obravnavati tudi v povezavi z drugimi ukrepi za lažji dostop posameznikov, tako kar zadeva obliko kot tudi lokacijo. To bi lahko potekalo na primer tako, da bi zagotavljali dejavnosti čez dan, zvečer in ob koncu tedna. Možni so tudi poletni čas in običajno dela prosti dnevi. Nadaljnje možnosti bi bile pogostejši začetki tečajev, študij na daljavo ali prilagojeno vodeno učenje. Priporočljivo bi bilo udeležencem omogočiti tudi finančne pogoje za nadaljnje izobraževanje. Upoštevati bi bilo treba tudi zunajšolsko izobraževanje, ki se izvaja v različnih oblikah izven formalnih šolskih struktur.

2.11.2 V zvezi z infrastrukturami Odbor ne vidi potrebe po splošnih in standardiziranih oblikah učnih centrov. Namesto tega je — glede na lokalne okoliščine in potrebe — treba čim bolj posegati po že obstoječih infrastrukturah.

2.12 5. priporočilo Evropske komisije

„da zagotovijo skladnost ponudbe izobraževanja in usposabljanja za posamezne državljane preko tesnih povezav s politiko zaposlovanja in socialno politiko ter drugimi politikami, ki vplivajo na mlade, ter sodelovanje s socialnimi partnerji in drugimi zainteresiranimi stranmi“;

Stališča Odbora regij:

2.12.1 V tej točki Odbor regij vidi velik dejavnik uspeha za razvoj na lokalni in regionalni ravni, kajti ravno tu je odločilnega pomena, da se različna politična področja združijo z lokalno in regionalno ravno — kot na primer ekonomska politika, politika izobraževanja, trga dela, integracijska politika in socialna politika, ter da se prepreči ozkoglednost. Pri tem je pomembno, da sta področja odgovornosti in pristojnosti med seboj tesno povezana. Odbor regij meni, da so pri tem potrebna finančna sredstva ter njihova prožnejša uporaba, da se bodo lahko izvajale pobude v okviru celostnega akcijskega programa za vseživljenjsko učenje. Vzajemno delovanje družbe, delovnega sveta in visokošolskega izobraževanja je ključni dejavnik za rast v regijah in občinah.

2.13 6. priporočilo Evropske komisije

„da uporabijo“ Ključne sposobnosti za vseživljenjsko učenje — evropski okvir „iz Priloge kot referenčno orodje pri razvijanju ponudbe ključnih sposobnosti za vse kot del njihovih strategij za vseživljenjsko učenje“;

⁽¹⁰⁾ Op. prev.: ‚zagotovitev uspeha‘ iz dokumenta Komisije se ustrezno zamenja z ‚zagotovitev dostopa‘.

⁽¹¹⁾ CdR 19/2001 fin.

Stališča Odbora regij:

2.13.1 Odbor regij pozdravlja predlog o ključnih sposobnostih za vseživljenjsko učenje. S tem je vprašanje, katere temeljne kvalifikacije mora imeti posameznik, da lahko živi v družbi znanja, postavljeno v središče. Te ključne sposobnosti lahko usmerjajo razpravo o prihodnjih potrebah po sposobnostih tako na evropski in nacionalni ravni, kot tudi na regionalni in lokalni. V Evropi je to vprašanje posebno pomembno za doseg ciljev lizbonske strategije. Ravno na lokalni in regionalni ravni se vprašanja sposobnosti povežejo s prakso.

2.13.2 Odbor regij priznava, da je treba o sposobnostih neprestano razpravljati ter jih obravnavati v okviru stalnega dialoga in nenehnega razvoja. Tako obsegata področji „socialna sposobnost in državljanska sposobnost“ vrsto različnih vidikov, ki bi jih bilo treba kasneje vsekakor nadalje razvijati ali diferencirati. Nekatere ključne sposobnosti pa so med seboj tesno povezane.

2.13.3 Odbor regij pozdravlja nadaljnji razvoj predloga o ključnih sposobnostih v Komisiji. Podpira predlog o ključnih sposobnostih, ki ga je pripravila Komisija.

2.13.4 V nadaljevanju Odbor podrobneje obravnava predlagane ključne sposobnosti.

3. Ključne sposobnosti

Evropski referenčni okvir za ključne sposobnosti obsega osem področij:

- znanje maternega jezika,
- znanje tujih jezikov,
- znanje matematike ter osnovna znanja naravoslovja in tehnologije,
- računalniška pismenost,
- sposobnost učenja,
- socialna sposobnost in državljanska sposobnost,
- podjetnost in podjetniška sposobnost,
- sposobnost kulturnega izražanja.

3.1 Znanje maternega jezika

3.1.1 Odbor regij se strinja s Komisijo glede pomena **znanja maternega jezika** v govorni in pisni obliki.

3.1.2 Materni jezik je temelj za vse kasnejše učne procese, sposobnost izražanja in identiteto. Tako so dobro znanje in spretnosti v maternem jeziku osnova učenja. Jezik ustvarja

podlago za pridobivanje informacij in omogoča komunikacijo s soljudmi ter s tem predstavlja osnovo za participacijo in prevzem odgovornosti.

3.1.3 Odbor želi poudariti, da bi morale Komisija in nacionalne agencije na območjih, kjer se govorijo manj razširjeni in trenutno redkeje učeni jeziki, tesneje sodelovati z lokalnimi in regionalnimi oblastmi, da bi državljane spodbudile k učenju teh jezikov ⁽¹²⁾.

3.2 Znanje tujih jezikov

3.2.1 V Evropi prihodnosti bo znanje več jezikov vedno bolj nujno potrebno. Omogoča poglobljene stike s pridobivanjem boljšega razumevanja kulture, običajev in življenjskih razmer v drugih državah. Predstavlja tudi pomemben pogoj za študije na višji ravni in predpogoj za večjo mobilnost na trgu dela. Že sedaj so jezikovna območja Evrope v medsebojni odvisnosti. Izmenjava med državami narašča, gospodarstva so vedno bolj tesno prepletena med seboj, proizvodnja blaga in storitev pa vedno pogostejše poteka prek državnih in jezikovnih meja. Odbor regij poudarja, da je treba jezikovno raznolikost Evrope obravnavati kot prednost.

3.3 Znanje matematike ter osnovna znanja naravoslovja in tehnologije

3.3.1 Odbor meni, da je pomembno, da se znanja na področju matematike, znanosti in tehnologije učencem posredujejo tako, da jih bodo motivirala in bodo v njih videli smoter. Matematika je lahko pripomoček za druge predmete, kot so fizika, kemija, biologija in družboslovni predmeti. Matematične spretnosti in znanja so lahko celo naravni sestavni del modernega pristopa k izobraževanju. Znanstvena sposobnost je pomembna, ker med drugim lahko pomaga pri prepoznavanju in razumevanju povezave med vzroki in posledicami ter pravilnosti informacij. Za aktivno državljansko sposobnost je nujno potrebno osnovno znanje na področju matematike in znanosti. Znanje na področju tehnologije bi morali razvijati na podlagi izkušenj žensk in moških. Pomembno je tudi pokazati, kako predstave in tradicije vplivajo na pojmovanje, kaj je na področju tehnologije „ženskega“ in kaj „moškega“.

3.3.2 V okviru evropskega raziskovalnega prostora si je poleg tega treba prizadevati za povečanje zanimanja mladih in žensk za poklice na področju znanosti in tehnologije. Vsem državljanom mora biti na voljo zanesljiva in nujna uporaba tehnologije informacijske družbe. Razvoj t. i. znanstvenih parkov je zanimiv način za povečanje privlačnosti študija znanosti in tehnologije.

⁽¹²⁾ CdR 248/2003 fin.

3.4 Računalniška pismenost

3.4.1 V celotni Evropski uniji je treba za vse skupine oblikovati nediskriminacijsko informacijsko strukturo za računalniško pismenost. Odbor regij pripisuje velik pomen spodbujanju socialno in geografsko uravnotežene informacijske družbe, ki zagotavlja, da se državljani naučijo spretnosti, potrebne za življenje in delo v računalniški dobi. Obvladovanje velikih količin informacij in reševanje zapletenih problemov tako postaja nujno potrebna sposobnost za vedno več ljudi.

3.5 Sposobnost učenja

3.5.1 **Sposobnost učenja** pomeni, da posameznik razvije stališče in pristop do svojega učenja ter način pridobivanja novih znanj. To pomeni, da se zaveda samega sebe in ve, kako ravnati v različnih situacijah učenja, katera metoda učenja je zanj najustrežnejša, katere so njegove odlike ter na katerih področjih lahko doseže izboljšave. Pri tem igrata vlogo tudi motivacija in samozaupanje. Kajti strategija vseživljenjskega učenja izhaja iz stališča tistega, ki se uči, njena osnova pa je domneva, da proces učenja poteka na različne načine in v različnih okoliščinah. Vključuje sposobnost ponovnega učenja in učenja novih stvari. Pri tem gre tudi za nadgrajevanje obstoječih znanj, usposobljenosti in predhodnih življenjskih izkušenj, urjenje svojih sposobnosti ter uporabo in razvoj slednjih v številnih novih okoliščinah.

3.5.2 Odbor regij temu pojavu pripisuje zelo velik pomen za družbo znanja. Zlasti pomembno je, da se bodoči učiteljski kadri v okviru svojega izobraževanja pripravijo na ta način dela. To vprašanje se po svoji naravi razlikuje od ostalih ključnih sposobnosti, kajti povezano je s sposobnostmi za razvoj vseh ostalih ključnih sposobnosti. Odbor regij zato meni, da je to ključno sposobnost treba poudariti in jo navesti pred vsemi drugimi.

3.6 Socialna sposobnost in državljanska sposobnost

3.6.1 Pojma „socialna sposobnost“ in „državljanska sposobnost“ temeljita na večplastnem kompleksu vprašanj, ki po mnenju Odbora zasluži veliko pozornost. Delno gre za razvoj osebnih lastnosti in sposobnosti vzpostavljanja stikov z drugimi ljudmi. Razvita komunikacijska sposobnost je, na splošno povedano, vedno bolj pomembna lastnost v delovnem in druž-

benem življenju, značilnem za družbo znanja. Vključuje tudi medkulturno razumevanje.

3.6.2 To področje sposobnosti obsega *socialne vidike* v tem smislu, da se posameznik pojmuje kot vir zase, za svojo družino in svoje okolje.

3.6.3 Opozoriti bi bilo treba tudi na *medicinske vidike*, na primer razumevanje pomena zdravega načina življenja, vprašanje telesnega in duševnega zdravja ter aktivnega načina življenja. Medtem ko medicina vedno bolj napreduje, se zaradi napačne prehrane in premalo gibanja v mnogih družbah slabša zdravstveno stanje otrok in mladih. Če na tem področju ne bo ukrepanja, se lahko obeta kritično stanje.

3.6.4 Nadaljnji zelo pomemben vidik je *vloga državljana v družbi*. Vključuje vprašanje razumevanja demokracije, pravic in obveznosti posameznika. Vse te dejavnike je možno spodbujati na lokalni in regionalni ravni. Odbor predlaga, da se opredelitev dopolni in poudari, kako pomembno je, da državljani poznajo zgodovino EU, njene cilje, ključna dejstva o Pogodbi o EU in odnosih z državami članicami, težave in napredek v zvezi s sprejetjem evropske ustave in tudi načela različnih političnih področij.

3.6.5 Pomen *trajnostnega razvoja* in razumevanje odgovornosti za naše skupno okolje sta vidika, ki ju je v zvezi s tem po mnenju Odbora regij treba izrecno poudariti.

3.7 Podjetniška sposobnost

3.7.1 Pri podjetnosti in **podjetniški sposobnosti** gre v bistvu za dejavno naravnost, torej za prenos zamisli v dejanja. Zato mora šolski sistem pravočasno podpreti takšno aktivno miselnost in razviti oblike dela, ki na tem področju zagotavljajo ustrezno osnovo. Odbor poudarja, kako pomembno je izkoriščanje potenciala žensk in etničnih manjšin z obetavnimi poslovnimi zamislimi za ustanavljanje podjetij. Tudi za dostop žensk do novih tehnologij je občasno potrebna aktivna podpora različnih vladnih in upravnih ravni. Te vrste prizadevanj lahko skupaj z aktivno politiko trga dela v mnogih delih Evrope zmanjšajo vrzel v stopnji zaposlenosti med spoloma. Za gospodarsko prihodnost in blaginjo Evropske unije je to odločilnega pomena ⁽¹³⁾.

⁽¹³⁾ CdR 151/2005 fin.

3.8 Sposobnost kulturnega izražanja

3.8.1 Odbor regij meni, da je zelo pomembno razumeti in ohranjati kulturno in jezikovno raznolikost v Evropi ⁽¹⁴⁾. To vključuje uporabo različnih oblik izražanja, kot so glasba, umetnost, literatura in jezik za proces učenja in razvoja človeka. Na splošno povedano je pomembno, da se izkoristijo različni vidiki in pristopi ljudi.

3.8.2 V okviru tega Odbor regij poudarja zgodovinsko perspektivo, torej, kako so stiki med posameznimi deli Evrope v različnih dobah spodbujali razvoj. Že najmanj pet desetletij upravičeno obstaja zamisel o skupnosti evropskih ljudstev, ki je sedaj uresničena v okviru Evropske unije.

3.9 Predlogi Odbora regij

3.9.1 Odbor regij meni, da je primerno na podlagi priporočil Komisije spremljati in podpirati prihodnji razvoj, ter spodbuja prihodnje sodelovanje s Komisijo pri teh vprašanjih.

3.9.2 Odbor regij podpira ključne sposobnosti za vseživljenjsko učenje, ki jih predlaga Komisija, in se zavzema, da bi jih obravnavali v okviru stalnega dialoga in nenehnega razvoja.

3.9.3 Odbor se zavzema, da bi ključni sposobnosti „sposobnosti učenja“ dali prednost pred drugimi, saj vsebuje temeljno stališče do lastnega učenja in s tem tudi različne načine za pridobivanje novih znanj. S tem ustvarja predpogoje za razvoj ostalih predlaganih ključnih sposobnosti.

3.9.4 Ključna sposobnost „socialna sposobnost in državljanska sposobnost“ bi morala obsegati tudi pomen trajnostnega razvoja in razumevanje odgovornosti za naše skupno okolje.

3.9.5 Odbor regij pripisuje velik pomen pridobivanju sposobnosti kulturnega izražanja, ki predstavlja temelj za sprejemanje raznolikosti evropskih jezikov in kultur, njihovo razumevanje in obogatitev, ki jo lahko prinesejo vsakemu evropskemu državljanu.

V Bruslju, 14. junija 2006

Predsednik

Odbora regij

Michel DELEBARRE

⁽¹⁴⁾ Ključna spretnost 8: sposobnost kulturnega izražanja.

Mnenje Odbora regij o sporočilu Komisije o izvajanju Lizbonskega programa Skupnosti: „Politični okvir za krepitev proizvodnje EU — za celovitejši pristop k industrijski politiki“

(2006/C 229/04)

Odbor regij je

ob upoštevanju sporočila Komisije *Izvajanje lizbonskega programa Skupnosti: politični okvir za krepitev proizvodnje EU — za celovitejši pristop k industrijski politiki* (COM(2005) 474 konč.);

ob upoštevanju sklepa Evropske komisije z dne 12. oktobra 2005, da se v skladu s prvim odstavkom člena 265 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti o tej zadevi posvetuje z Odborom regij;

ob upoštevanju sklepa predsednika Odbora regij z dne 10. novembra 2005, da zadolži komisijo za ekonomsko in socialno politiko, naj pripravi mnenje na to temo;

ob upoštevanju osnutka mnenja (CdR 39/2006 rev. 2), ki ga je 6. aprila 2006 sprejela komisija za ekonomsko in socialno politiko (poročevalec: **Onno Hoes**, član izvršnega sveta pokrajine Severni Brabant (NL/ALDE);

ker:

- 1) Prenovljena in sodobna evropska industrijska politika, ki je usmerjena v spodbujanje konkurenčnosti EU industrije, je glavna prednostna naloga strategije za rast in zaposlovanje. Z njo povezana problematika je dejansko prisotna v vseh regijah EU in dinamika procesov, ki jih sproža, je velika in neizbežna. OR zato izraža zadovoljstvo glede načrtov Komisije in tudi namena, da z odločnimi ukrepi olajša izvajanje potrebnih reform.
- 2) Zaradi hitrih sprememb v svetovnem gospodarstvu je treba nujno ukrepati. Konkurenčni položaj evropske industrije je pod močni pritiski, zaradi česar prenova evropske industrijske politike poteka bolj enakomerno in z večjo dinamiko. OR ceni sprejetje obveznosti, ki jih je Komisija zahtevala in tudi dobila od organizacij številnih sektorjev, vendar se sprašuje, če bo to izhodišče dovolj za ukrepanje. V okviru konkurenčnosti svetovnega gospodarstva bo Evropa v prihodnosti svojo moč osredotočila na konkurenčne regije, ki jih v tem mnenju označujemo z izrazom „valley“ in temeljijo na konceptu znane „Silicon Valley“ in na filozofiji Svetovnega gospodarskega foruma. Te evropske „valleys“, ki temeljijo na starejših industrijah in sektorjih, bodo v prihodnosti gibalno gospodarskega in družbenega razcveta.
- 3) Primeri takšnih „valleys“ so regije Stockholma, Cambridgea, Bavarske, Rona-Alpe in jugovzhoda Nizozemske ter regije v polnem razcvetu, kot so Värmland, Riga in Saška-Anhalt. OR poziva Komisijo, da ta koncept uvede v jedro prenovljene industrijske politike in s tem bolje predvidi oblikovanje regionalnih gospodarskih struktur v Evropi. To zahteva pripravo precej bolj učinkovitih predlogov; sedanji predlogi, ki določajo zgolj „okvirne pogoje“, so premalo inovativni. Nova evropska industrijska politika se mora osredotočati predvsem na spodbujanje medsektorskega razvoja, ki vodi k novim kombinacijam med tehnologijo-proizvodom in trgov.
- 4) OR v tem mnenju navaja več konkretnih predlogov za povečanje učinkovitosti in spodbujanje večjega vključevanja instrumentov EU. V času prihajajočega predsedovanja Nemčije bi bilo treba oblikovati trdno podlago za ukrepe na tem področju. OR poziva Komisijo in Parlament, da predlagata inovativno in odločno politiko;

na 65. plenarnem zasedanju 14. in 15. junija 2006 (seja z dne 14. junija) sprejel naslednje mnenje.

1. Stališča Odbora regij

Predlogi v zvezi z medsektorskimi politikami

1.1 Komisija v svojem delovnem načrtu predstavlja sedem glavnih **medsektorskih političnih pobud** za soočenje s skupnimi izzivi različnih skupin industrij in krepitev sinergije med različnimi političnimi področji:

- pobuda za zagotavljanje varstva pravic intelektualne lastnine;
- skupina na visoki ravni o konkurenci, energiji in okolju;
- ukrepi za dostop na trg (na mednarodne trge);
- nov program poenostavitve zakonodaje;
- izboljšanje usposobljenosti v sektorjih (bolj usposobljeni delavci);
- upravljanje strukturnih sprememb v industriji;
- celostni evropski pristop k raziskovanju in inovacijam

1.2 Vsi ukrepi, brez izjeme, so ključnega pomena za povečanje konkurenčnosti evropske industrije. Na splošno Odbor regij v celoti podpira te predloge. Zahteva le, da se posebna pozornost nameni upravljanju strukturnih sprememb v industriji, prav toliko pozornosti pa bi bilo treba nameniti tudi novemu programu poenostavitve zakonodaje. V tem okviru je to bistvenega pomena: EU mora podpirati in spodbujati novo politiko, ki izhaja iz regij. Konkurenčnost Evropske unije mora biti v središču razprave o načinu soočanja z izzivi in s priložnostmi globalizacije, če želimo zagotoviti blaginjo naših otrok. Zavračamo vsak zaščitniški pristop, ki je usmerjen v preteklost in teži k ohranjanju preteklih dosežkov. Pobude, kot je sklad za prilagajanje na globalizacijo, ki ga predlaga Komisija, ne smejo biti zaščitniške, temveč morajo spodbujati razvoj, na primer usposabljanje za nove obetavne sektorje.

1.3 OR zahteva tesnejšo povezavo z regionalno politiko Komisije na področju inovativnosti, ki se prav tako močno osredotoča na regionalna združenja in nove oblike sodelovanja. V Evropi obstaja več dobrih primerov sodelovanja med Komisijo in regijami; omenimo lahko predvsem akcijski program za inovativnost 2005-2010 pokrajine Severni Brabant, ki se imenuje „Connecting, creating and enabling winners“.

1.4 Priprava medsektorskih pobud bo omogočila predvsem razvoj sodobne in bolje integrirane evropske industrijske politike. S tem v zvezi želimo na kratko pojasniti nekaj predlaganih ukrepov in predvsem poudariti, kako bi bilo mogoče izkoristiti prednosti, ki jih ponuja celovitejši pristop.

Skupina na visoki ravni o konkurenci, energiji in okolju

1.5 Energija in okolje bosta v prihodnjih letih prednostni temi na svetovni ravni.

Komisija mora okrepiti prizadevanja, ki so potrebna za oblikovanje okolja, v katerem bodo ovire postale priložnosti. Ta področja ponujajo nove obetavne trge in zanimive poti za industrijsko politiko in raziskave EU.

Ta pristop bi omogočil, da se energija in trajnostni razvoj ne obravnavata ločeno, temveč sta resnično sestavni del industrijske in inovativne politike. Več pozornosti bi bilo treba posvetiti razvoju alternativnih virov energije. Cena energije predstavlja pomemben del stroškov naše industrije. OR poziva države članice k večji medsebojni povezanosti, da bo liberalizacija energetskega trga evropski industriji omogočila nakup plina in elektrike po vsej Evropi. Če so lokalne in regionalne skupnosti delničarji podjetij za oskrbo z energijo lahko učinkovito prispeva k oblikovanju pravičnih pogojev na evropski ravni.

Izboljšanje usposobljenosti v sektorjih

1.6 OR vztraja, da se nova industrijska politika obravnava v okviru lizbonske strategije in globalizacije. Proces prestrukturiranja v regijah in državah so posledice tega razvoja. Kot je OR poudaril v mnenju o prestrukturiranju in selitvi proizvodnje (CdR 148/2005 fin), je treba zagotoviti dobro upravljanje prestrukturiranja (s tem v zvezi glej našo prejšnjo opombo o ustanovitvi sklada za prilagajanje na globalizacijo, katerega cilj bi bil razvoj in ne zaščita. V okviru ukrepanja v Bruslju je pomembno spodbujanje ekonomske in socialne kohezije, ki mora biti eden od temeljev učinkovitega in prožnejšega trga delovne sile. Priporočljivo bi bilo dati več poudarka „socialni inovativnosti“, ki je obravnavana v tem dokumentu. Ključno vprašanje je, kako ukrepati, da bi se lahko evropski delavci, ne glede na svoj položaj, bolje soočili s prestrukturiranjem, ki je včasih radikalno, ne da bi bili pri tem žrtve strukturne brezposelnosti.

1.7 Povečanje produktivnosti dela, stopnje zaposlenosti in mobilnosti trga dela je ključnega pomena za konkurenčnost Evropske unije. Temu je treba nameniti večjo pozornost tako politikam držav članic kot programom in strukturnim skladom EU. Poleg tega je treba omogočiti lažji (začasni) dostop na evropski trg delovne sile državljanom tretjih držav, ki imajo visoko stopnjo izobrazbe, saj bo takšna liberalizacija prispevala tudi h konkurenčnosti Evrope.

Pravice intelektualne lastnine

1.8 OR ugotavlja, da imajo nekateri pomembni proizvodni sektorji še vedno precejšnje prednosti pred njihovimi konkurenti, pa vendar prav tako občutijo negativne učinke globalizacije. Ustrezno varstvo intelektualne in industrijske lastnine je ključnega pomena za konkurenčni položaj EU. Varstvo intelektualne lastnine spodbuja inovativnost in razvoj novih vrst podjetij. Ureditveni okvir mora biti prilagojen hitrim tehnološkim in družbenim spremembam. Zakonodaja na tem področju mora biti jasna in mora zagotavljati pravno varnost. Pravila morajo biti prilagojena in se izvajati na evropski (zakonodaja Skupnosti) in tudi svetovni ravni (STO, TRIPS-trgovinski vidiki pravic intelektualne lastnine). Številni podjetniki malih in srednjih podjetij (MSP), ki so gonilo inovativnosti, se še vedno ne znajo odzvati na kršitve njihovih intelektualnih pravic. Izjemno visoki stroški zaščite patentov v Evropi, ki so veliko višji kot na primer v Združenih državah Amerike, predstavljajo veliko težavo za številna MSP. V zvezi s stroški zahteve za podelitev patenta, pa je najpomembnejše, da se po tridesetih letih razprav končno oblikuje patent Skupnosti. Pet let po predstavitvi konkretnega predloga Evropske komisije ta zadeva zaradi nesoglasja glede jezikovne ureditve še vedno miruje v Svetu. OR poziva Evropsko komisijo, da v skladu s členom 95 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti predstavi direktivo o usklajevanju. Direktiva bi z uvedbo načela medsebojnega priznavanja omogočila ohranitev nacionalnih ureditev na področju patentov. Z omejitvijo števila jezikov na jezik zadevne države članice in na angleščino bi lahko precej zmanjšali stroške patenta Skupnosti, kar bi bilo zelo koristno za vse, predvsem pa za MSP. Poleg tega bi bilo treba zmanjšati pristojbine za vzdrževanje patenta, ki se jih plačuje v mnogih državah EU in ki ne spodbujajo razvoja inovacij.

Celostni evropski pristop k raziskovanju in inovacijam

1.9 7. okvirni program in program za konkurenčnost in inovativnost Skupnosti (PKI) imata v povezavi s strukturnimi skladi ključno vlogo pri spodbujanju in usmerjanju. Sredstva 7. okvirnega programa so nujno potrebna za zagotavljanje konkurenčnega položaja EU in krepitev na področju tehnologije razvitih regij. Z opredelitvijo finančne perspektive se proračunska sredstva ne smejo zmanjšati.

1.10 Mnenje izrecno zahteva, da se osredotočimo na spodbujanje oblikovanja regionalnih gospodarskih struktur v Evropi (evropskih „valleys“). Zato je ključnega pomena, da se lahko strukturni skladi in okvirni programi, kot sta 7. okvirni program in PKI, v regijah v večji meri uporabljajo kombinirano. OR poziva Komisijo, da predstavi konkretne predloge na tem področju.

Sredstva je med drugim treba usmeriti v vrhunske raziskave, katerih cilj je spodbujanje kulture odprte inovativnosti in oblikovanje grozdov v regijah.

1.11 Oblikovanje trajnega gospodarskega modela tehnološko najbolj razvite regije zahteva več kot le obsežne naložbe v raziskave, kar so med drugim že pokazale izkušnje v regiji Brainport Eindhoven. Spodbujanje zelo različne uporabe določenih znanj v več inovacijskih verigah omogoča ustvarjanje novih delovnih mest na vseh ravneh in utrditev znanja v regiji. Majhna in srednja podjetja imajo tako kot oblikovalci znanja pravico do enakih spodbud. OR poziva Evropsko komisijo, da evropske programe in strukturne sklade uporablja bolj (ciljno) usmerjeno in kot multiplikatorje za spodbujanje nekaj inovacijskih verig v vsaki regiji. To bi omogočilo oblikovanje številnih novih delovnih mest za osebe s srednješolsko poklicno izobrazbo, visokošolsko strokovno in univerzitetno izobrazbo.

1.12 V zvezi s prejšnjo točko OR zahteva, da se je treba osredotočiti predvsem na dostop majhnih in srednjih podjetij do okvirnih programov in evropskih skladov. Menimo, da je to velik problem in da imajo brez poenostavitve postopkov prizadevanja za spodbujanje MSP le malo možnosti za uspeh. Treba je ustvariti kulturo bolj odprte inovativnosti, ki bo MSP omogočala lažji dostop do sredstev in bolj celovitih projektov.

1.13 Izkušnje regionalne politike na področju inovativnosti kažejo, da MSP koristi predvsem sodelovanje z velikimi podjetji. Zato vztrajamo, da se evropska industrijska politika bolj jasno osredotoči na medsebojno sodelovanje velikih podjetij⁽¹⁾ in MSP. Prav tako je pomembno sodelovanje med MSP in raziskovalnimi centri.

1.14 Za zaključek naj dodamo še ugotovitev o možnosti celovitejšega pristopa k evropski industrijski politiki. Predvsem si je treba prizadevati za povezovanje industrijske politike s politiko trajnostnega razvoja in socialne kohezije, kar je lahko pomemben izziv za Evropo. Komisija bo tako lahko v okviru razvoja trajne družbe znanja v Evropi prispevala k hitrejšemu razvoju novih oblik sodelovanja in kombinacij med proizvodom in trgov na področjih, kot so zdravstvena industrija (medicinsko-tehnične inovacije), okolje in energija, ki evropski industriji ponujajo nove, zanimive trge.

1.15 Prizadevanja za združevanje in specializacijo glavnih gospodarskih dejavnosti v Evropi smo že obravnavali. Ta tendenca se lahko okrepi tudi na drugih političnih področjih, na primer na področju urejanja okolja in posodabljanja infrastrukture. Evropska politika bi se morala bolj osredotočiti na ustvarjanje ustreznih pogojev, ki so ugodni za nastanek mednarodnih (čezmejnih) centrov odličnosti, povezanih s sodobno evropsko infrastrukturo, ki povečuje njihovo dostopnost. Poleg tega je treba podpreti zamisel predsednika Komisije g. Barrosa o ustanovitvi evropske univerze (EIT- Evropski tehnološki inštitut). Tehnološki inštitut odličnosti v Evropski uniji bo preprečil nov beg možganov v druge dele sveta. Čas je, da EU ustanovi inštitut, ki bo lahko na primer tekmoval s tehnološkim inštitutom (MIT) iz Bostona.

⁽¹⁾ Posebno pozornost je treba nameniti opredelitvi pojma „velika podjetja“.

Predlogi v zvezi s sektorskimi politikami

1.16 Nove pobude, ki jih bo predlagala Komisija, so:

- farmacevtski forum;
- vmesni pregled bioznanstvene in biotehnoške strategije;
- nove skupine na visoki ravni za kemično industrijo in obrambno industrijo;
- evropski vesoljski program;
- delovna skupina o konkurenčnosti informacijsko komunikacijske tehnologije (IKT);
- politični dialog na področju strojništva;
- študije o konkurenčnosti (industrije IKT, živilske industrije ter industrije mode in oblikovanja).

1.17 Sektorske študije, na katerih temelji delo Komisije, kažejo, da imajo številne evropske industrije možnost ostati konkurenčne na svetovni ravni. Za uspešnost industrije na mednarodni ravni je ključnega pomena njena sposobnost odzivanja na zahteve po znanju in inovativnosti v zvezi z novimi proizvodi in procesom proizvodnje.

1.18 Pomembno je, da EU in države članice ta proces sprememb in reforme še naprej trdno podpirajo. Ugotavljamo, da so sedanji okvirni programi EU v povezavi z (novimi) strukturnimi skladi instrument za učinkovito spodbujanje tega procesa.

1.19 V sektorjih kot sta strojna industrija in industrija sistemov sta koncentracija in masa ključna dejavnika pri opredeljevanju evropskih strateških načrtov. V tem okviru sta strateška načrta ENIAC in Artemis odločilnega pomena za evropske in nacionalne naložbe na tem področju.

1.20 Čeprav je treba stalno namenjati pozornost konkurenčnemu položaju različnih sektorjev, je pomembna ugotovitev tudi, da bo blaginja Evrope v prihodnosti vedno bolj odvisna od medsektorskih dejavnosti. Komisija mora tej točki posvetiti posebno pozornost. Industrijska politika lahko prispeva k hitrejšemu razvoju na tem področju s spodbujanjem „medsektorskega sodelovanja“, ki v skladu z opredelitvijo povzroča hiter napredek in izjemne inovacije na področju proizvodov in trgov. Ta proces se je začel pojavljati v nekaterih sektorjih, predvsem v živilski industriji in farmacevtskem sektorju (bioznanost), biomedicinski tehnologiji in tudi avtomobilskih sistemih in sistemih visoke tehnologije.

1.21 S tega vidika pa štiri širše kategorije, ki jih opredeljuje Komisija, ne pokrivajo dovolj področij. Na primer v bioznanstveno industrijo bi bilo treba vključiti pomembno področje „molekularne medicine“. Posebej bi bilo treba omeniti tudi nanoelektroniko in integrirane sisteme. Širši izraz, na primer „kreativna industrija“ bi ob upoštevanju njenega sedanjega razvoja morali uporabljati za označevanje industrije mode in oblikovanja.

1.22 Vse pomembnejše se zdi spodbujanje povezanih grozdov v okviru industrijskih dejavnosti in podpiranje novih

industrijskih dejavnosti. Komisija bi morala to točko v svojem delovnem načrtu obravnavati bolj poglobljeno in jasno.

1.23 To kar imenujemo „model grozdov“, torej intenzivno in strukturirano sodelovanje med vlado, podjetji in institucijami znanja, predstavlja v tem okviru dejavnik uspeha, ki je ključen za vse inovativne regije Evrope, kot so Stockholm, Bavarska, Pariška regija (Île-de-France), Rona-Alpe in jugovzhod Nizozemske. Tak pristop zahteva močno podporo v okviru posodobljene in celovitejše evropske industrijske politike.

2. Druga priporočila Odbora regij

Evropa leta 2027 (vizija prihodnosti)

2.1 Delovni načrt Komisije, ki temelji na lizbonski strategiji in göteborgskih ciljih, predstavlja v tem pogledu povezano celoto. Kot smo opozorili že na več mestih, načrt vsebuje veliko dobrih, pomembnih prizadevanj. Redki so tisti, ki temu nasprotujejo. Vendar pa manjka jasna vizija prihodnosti glede sposobnosti Evrope, da se razlikuje od svojih konkurentov v drugih državah sveta.

2.2 OR priporoča oblikovanje vizije, ki bo delovala spodbujevalno in navdušujoče. Kje bo Evropa leta 2027? Kako se bo evropska industrija odzvala na zahteve iz leta 2006? Kako bodo naložbe v „inteligentne regije“ vodile do gospodarskega in socialnega razcveta v vseh državah članice EU? Kako bomo uspeli v trajnostni družbi znanja vprašanja v zvezi z energijo, okoljem, zdravstveno industrijo spremeniti v nove priložnosti in nove trge? In tako dalje in tako dalje.

Osredotočenje na vodilne regije v Evropi in sodelovanje z regijami

2.3 OR priporoča osredotočenje na obetavne razvojne dosežke v različnih regijah s povezovanjem koncentracije gospodarskih dejavnosti in gospodarske specializacije, ki bosta v prihodnjih letih postali vse pomembnejši. Treba je upoštevati dejstvo, da bo spodbujanje vodilnih regij občutno prispevalo k gospodarski in socialni prenovi v širšem pomenu v vseh državah članicah EU.

2.4 V okviru nove industrijske politike EU bi bilo priporočljivo sprejeti merila za opredelitev prihodnjih vodilnih konkurenčnih regij tako na evropski ravni kot v vsaki državi članici, kar bi omogočilo usmeritev sredstev evropskih investicijskih programov v te regije, da se dopolnijo nacionalne in regionalne naložbe ter da se podpre tudi prodaja njihovih materialnih in nematerialnih proizvodov.

Prenovljena evropska industrijska politika, ki se osredotoča na obetavne razvojne dosežke in nove regionalne gospodarske strukture, mora v okviru „nove solidarnosti“ posebno pozornost nameniti spodbujanju regij, ki zaostajajo v razvoju. OR predlaga Komisiji, da uvede učinek finančnega vzvoda, ki, na primer, določa, da prejemniki prispevkov iz okvirnih programov in strukturnih skladov EU sklepajo medregionalna gospodarska partnerstva.

Od sektorskega pristopa do pristopa, ki temelji na združevanju — grozdi (nova področja)

2.5 Spodbujanje za gospodarstvo najpomembnejših evropskih sektorjev, ki lahko tako dosežejo mednarodno raven, je in ostaja pomemben cilj evropske industrijske politike. Vendar pa bo blaginja v prihodnosti vse bolj odvisna od medsektorskih dejavnosti. Treba bi bilo izboljšati prepoznavnost neodvisnih razvojnih dosežkov, ki so navedeni v „širših kategorijah“ delovnega načrta Komisije.

2.6 Zato OR priporoča, da se nova industrijska politika Komisije bolj osredotoči na strateški pomen medsektorskega pristopa in prizna vlogo „medsektorskega sodelovanja“. Strukturirano sodelovanje med vlado, podjetji in institucijami znanja, ki ga opredeljuje izraz „trojna spirala“ je v tem okviru nujen pogoj. Model grozda je ena od glavnih značilnosti nove evropske industrijske politike.

2.7 Spodbujanje „medsektorskega sodelovanja“ se osredotoča na inovativnost in kombinacije med proizvodom in trgom, ki so popolnoma nove v industriji. To sodelovanje pa presega zgolj področje industrijskih sektorjev; sodelovanje z drugimi področji, socialnimi in ekonomskimi, omogoča namreč novo dinamiko. OR s tem v zvezi poudarja sodelovanje na področju umetnosti in kulture (ustvarjalna industrija), sodelovanje med kulturami (novo medkulturno podjetništvo) ali sodelovanje na področju poklicnega izobraževanja (novo strokovno znanje). EU ima lahko in celo mora imeti vlogo pri spodbujanju razvoja na teh področjih. OR zahteva, da Komisija temu nameni posebno pozornost v programih in strukturnih skladih.

Spodbujati večjo integracijo

2.8 V skladu s predlogi o medsektorskih ukrepih so potrebne smernice za celovitejši pristop evropske politike. Predlagali smo, da se poudarijo naslednje točke:

- energija, okolje in zdravstvena industrija: preoblikovanje „socialne problematike“ v nove priložnosti na trgu, in sicer v okviru prihodnje trajne evropske družbe znanja (glej točko 2.1.);
- evropska delovna skupina o socialni inovativnosti, ki ne bo več odvisna od industrijske politike, temveč bo njen osrednji element, in ki se bo sicer povsem posvetila visoko kvalificirani delovni sili, vendar pa bo tudi manj kvalificiranim delavcem ponujala priložnosti na trgu dela;
- integriran pristop k raziskavam in inovacijam: izboljšanje povezanosti med okvirnimi programi in strukturnimi skladi v načrtih in smernicah ter osredotočenje sredstev predvsem na vrhunske raziskave;

- politika javnih razpisov: te točke Komisija ni obravnavala, vendar bi morala kljub temu biti sestavni del ene izmed pobud medsektorskih politik v okviru podpore MSP, ki se vse pogosteje srečujejo s težavami, ki bi jih morali upoštevati pri javnih razpisih EU;
- prispevati k oblikovanju najboljših mednarodnih (čezmejnih) lokacij tudi v okviru drugih evropskih politik.

Poenostavitev upravnih postopkov, dostop MSP do programov EU

2.9 Delovni načrt Komisije upravičeno poudarja pomen inovativnosti majhnih in srednjih podjetij. Vendar pa so dejanske možnosti podjetij na tem področju močno odvisne od poenostavitve evropske zakonodaje. Trenutno oblikovani predlogi za MSP precej zmanjšujejo, na primer, možnosti denarnih pomoči za raziskave in razvoj MSP, kar je očitno v nasprotju s krepitvijo konkurenčnega položaja na svetovni ravni. Trenutno ameriška MSP namenjajo sedemkrat več denarja za raziskave in razvoj kot evropska MSP.

2.10 Kmalu ne bo več nobenega podjetja, ki bi uspelo izpolniti vse upravne zahteve EU za 15 % denarno pomoč. OR zato priporoča precejšnjo poenostavitev upravnih postopkov, kar bo omogočilo lažji dostop MSP do okvirnih programov in evropskih skladov. Vse predloge Komisije s tem v zvezi močno podpiramo.

V tem okviru bo sodelovanje lokalnih in regionalnih oblasti, ki so za MSP najbližja raven upravljanja, tem podjetjem olajšalo dostop do sredstev Skupnosti.

2.11 Poenostavitev predpisov in zmanjšanje upravnih stroškov zaradi evropskih predpisov in tudi temeljita analiza stroškov in koristi so nujni pogoji za uresničitev lizbonskih ciljev. Ocena učinka evropske zakonodaje na podjetja ima pri tem pomembno vlogo. Za zagotavljanje kakovosti te ocene učinka je ključnega pomena, da jo izvaja tretja, neodvisna stran. OR poziva Komisijo, da predstavi predloge v najkrajšem možnem času. Nizozemski mehanizem, ki temelji na neodvisnem revizijskem organu (Adviescollege Toetsing Administratieve Lasten, ACTAL), bi lahko predstavljal izhodišče.

Sklep

OR bi bil predvsem vesel, če bi se Komisija v okviru vmesne ocene, ki jo bo kmalu začela izvajati, odzvala na predloge in pripombe, oblikovane v tem mnenju. Prav tako poziva Komisijo, da predvidi uvedbo letnega poročila o spremljanju, za katerega je OR pripravljen predložiti svoje ugotovitve.

V Bruslju, 15. junija 2006

Predsednik

Odbora regij

Michel DELEBARRE

Mnenje Odbora regij o sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o novi okvirni strategiji za večjezičnost

(2006/C 229/05)

ODBOR REGIJ JE

ob upoštevanju sporočila Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o *novi okvirni strategiji za večjezičnost* (COM(2005) 596 konč.);

ob upoštevanju sklepa svojega predsednika z dne 24. januarja 2006, da komisijo za kulturo in izobraževanje zaprosi za pripravo mnenja o tej temi;

ob upoštevanju sklepa Komisije z dne 30. septembra 2005, da se v skladu s prvim odstavkom člena 265 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti o tej temi posvetuje z Odborom regij;

ob upoštevanju mnenja o predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o *uvedbi programa Kultura 2007 (2007–2013)* (COM(2004) 469 konč.), (CdR 259/2004 fin) ⁽¹⁾;

ob upoštevanju mnenja o sporočilu o *spodbujanju učenja jezikov in jezikovne raznolikosti: akcijski načrt 2004–2006* (CdR 248/2003 fin) ⁽²⁾;

ob upoštevanju mnenja o *spodbujanju in zaščiti regionalnih in manjšinskih jezikov* (CdR 86/2001 fin) ⁽³⁾;

ob upoštevanju osnutka mnenja komisije za kulturo, izobraževanje in raziskave (CdR 33/2006 rev.2), ki je bilo sprejeto 4. aprila 2006 (poročevalec: **g. Seamus Murray**, član grofijskega sveta Meath, član regionalne oblasti Mid-East Regional Authority (IE/UEN-EA)),

na 65. plenarnem zasedanju 14. in 15. junija 2006 (seja z dne 14. junija) sprejel naslednje mnenje.

1. Splošne ugotovitve

Odbor regij

1.1 **pozdravlja** novo okvirno strategijo kot pozitiven prispevek k spodbujanju jezikovne raznolikosti in kot dopolnjevanje sedanjih pobud Komisije za izboljšanje komunikacije med Evropsko unijo in njenimi državljani;

1.2 **podpira** tri glavne cilje Komisije: (1) spodbujati učenje jezikov in jezikovno raznolikost v družbi; (2) spodbujati zdravo večjezično gospodarstvo in (3) omogočiti državljanom dostop do zakonodaje Evropske unije, postopkov in informacij v njihovem jeziku;

1.3 **toda meni**, da sredstva, ki so na voljo, ne zadoščajo za tako pomembne cilje;

1.4 **se strinja**, da so za dodaten napredek na področju večjezičnosti odgovorne predvsem države članice ter njihove lokalne in regionalne oblasti, toda meni, da je potrebna izrecna podpora Komisije, da se okrepi ozaveščenost in poveča skladnost ukrepov na različnih ravneh in v EU;

1.5 **poudarja** pomembno vlogo lokalnih in regionalnih oblasti pri izvajanju politike za spodbujanje večjezičnosti ter **meni**, da je to vlogo treba v sporočilu bolj poudariti;

1.6 **poziva** k večjemu priznavanju vloge pobratenih mest pri učenju jezikov in kulturni izmenjavi ter **meni**, da izrecno vključevanje prebivalstva na lokalni in regionalni ravni lahko EU približa svojim državljanom;

1.7 **poleg tega meni**, da so nadaljnji pomembni koraki k zmanjševanju vrzeli med EU in velikim številom njenih državljanov nedavna sprememba Uredbe 1/1958, v skladu s katero bo irščina 1. januarja 2007 postala uradni in delovni jezik EU, in sklepi Sveta z dne 13. junija 2005, ki dovoljujejo sklepanje upravnih dogovorov med organi in institucijami EU in državami članicami, ki dopuščajo uradno uporabo dodatnih jezikov, če so v ustavi države članice priznani kot uradni jezik na celotnem ozemlju ali delu ozemlja države članice in katerega uporaba kot nacionalni jezik je uradno dovoljena;

1.8 **priznava** pomemben prispevek sektorskih programov, kot so Socrates, Youth in Leonardo, ter celostnega programa za vseživljenjsko učenje pri spodbujanju učenja jezikov v Evropski

⁽¹⁾ UL C 164, 5. 7. 2005, str. 65.

⁽²⁾ UL C 73, 23. 3. 2004, str. 33.

⁽³⁾ UL C 357, 14. 12. 2001, str. 33.

uniji. Ti programi so dobri primeri ukrepov, ki pripomorejo k ustvarjanju večjezične družbe, vendar pa OR poudarja svoje stališče, da lahko Komisija na tem področju stori več;

1.9 v zvezi s tem Odbor **pozdravlja** dejstvo, da v sedanjem predlogu celostnega programa za vseživljenjsko učenje in usposabljanje Evropska komisija ne razlikuje med različnimi evropskimi jeziki, tako da program ni omejen le na uradne in delovne jezike Unije, kot velja sedaj;

1.10 **meni**, da je treba priseljencem dati kar največ možnosti, ki bodo spodbujale ohranjanje njihovega maternega jezika in učenje jezika ali jezikov države gostiteljice. Odbor **meni**, da je treba bogato kulturno in jezikovno raznolikost, ki jo priseljenci prinašajo v Evropsko unijo, jasneje priznati in da je minimalna zahteva zagotovitev poučevanja jezikov priseljencev. Odbor **poudarja** tudi potrebo po bolj specializiranem usposabljanju tolmačev za lažje sporazumevanje med priseljen-skimi in gostiteljskimi skupnostmi.

Posebne ugotovitve glede okvirne strategije

Ukrepi za večjezično družbo — učenje jezikov in jezikovna raznolikost v družbi

Odbor regij

1.11 **se strinja**, da morajo izobraževalni programi in strukture za usposabljanje učiteljev tujih jezikov odražati spreminjajoče se zahteve, s katerimi se soočajo učenci in študentje; zato z veseljem pričakuje priporočila Komisije o tem, kako posodobiti usposabljanje učiteljev jezikov in pripomočke za učenje jezikov;

1.12 **podpira** razvoj akademskega področja za večjezičnost in medkulturnost v evropski družbi ter pozdravlja predlog Komisije, da bi raziskave o jezikovni raznolikosti lahko spremenljale mreže kateder s tega področja po vzoru uspešnega programa Jean Monnet;

1.13 **se zaveda** prednosti zgodnjega učenja jezikov pod pogojem, da so učitelji za to posebno usposobljeni, zato pozdravlja napovedano objavo študije Komisije o primerih dobre prakse pri zgodnjem učenju jezikov, za katero Odbor meni, da bi morala vključevati regionalni vidik, ter se zavzema zato, da se v okviru te študije upoštevajo dolgoletne regionalne izkušnje na tem področju;

1.14 **poudarja**, da bi lahko visokošolske institucije spodbujali k bolj dejavni vlogi pri spodbujanju večjezičnosti med študenti in zaposlenimi, pozdravil pa bi več projektov, kot je Evropska mreža za spodbujanje jezikov med vsemi študenti

(The European Network for the promotion of Languages Among All Undergraduates (ENLU));

1.15 **se strinja**, da bi lahko visokošolske institucije imele bolj dejavno vlogo pri spodbujanju večkulturnosti v širši lokalni skupnosti z vzpostavljanjem vezi z lokalnimi in regionalnimi oblastmi ter lokalnimi podjetji;

1.16 **se strinja**, da ima lahko v neangleško govorečih državah trend poučevanja v angleščini namesto v nacionalnem ali regionalnem jeziku nepredvidene posledice za vitalnost teh jezikov. Odbor poudarja nujnost obravnavanja tega vprašanja in pozdravlja predlog za podrobno preučitev tega pojava;

1.17 **podpira** predlog, da se države članice spodbudi k pripravi nacionalnih načrtov, ki bodo oblikovali, uskladili in usmerili ukrepe za spodbujanje večjezičnosti. Odbor meni, da bi ti načrti morali določiti jasne cilje za poučevanje jezikov v različnih fazah izobraževanja, spremljati pa bi jih morala stalna prizadevanja za večjo ozaveščenost o kulturnemu pomenu jezikovne raznolikosti. Lokalne in regionalne oblasti bi morale biti vključene v razvoj in izvajanje teh nacionalnih načrtov;

1.18 **meni**, da zaščita in spodbujanje manjšinskih (manj uporabljanih) in regionalnih jezikov krepi regionalno identiteto; Odbor priznava obstoječo podporo tem jezikom, vendar meni, da je zaradi njihovega manjšinskega in zato bolj ranjivega položaja posebno pozornost treba usmeriti na iskanje dodatnih načinov za zagotavljanje prihodnosti teh jezikov;

1.19 **pozdravlja**, da je Evropska komisija znanje tujih jezikov vključila med ključne sposobnosti, ki naj bi jih vsak evropski državljani pridobil v življenju, in poziva Komisijo, da pripravi ustrezna besedila za uresničevanje tega cilja v družbi.

Ukrepi za večjezično gospodarstvo

Odbor regij

1.20 **meni**, da bodo večje jezikovne spretnosti izboljšale sposobnost trženja podjetij EU in pozdravlja objavo študije v letu 2006 o vplivu pomanjkanja jezikovnih spretnosti na evropsko gospodarstvo. Toda Odbor meni, da bi študija morala predvsem obravnavati regionalne razlike v jezikovnih spretnostih in da bi morala biti priporočila široko dostopna. Odbor tudi podpira objavo seznama sistemov izdajanja spričeval o znanju jezika na spletnih straneh v letu 2006;

1.21 **meni**, da je treba krepiti prepletenost večjezičnosti in poklicnega izobraževanja za povečanje čezmejne mobilnosti delavcev, ki predstavlja instrument za izvajanje skupne politike zaposlovanja;

1.22 **poudarja**, da je v angleško govorečih državah EU prišlo do upada števila študentov jezikov. Eden izmed razlogov za ta upad je v tem, da domači govorci angleškega jezika menijo, da sta korist znanja tujih jezikov in njegova uporabnost v poklicu na trgu dela neznatna. Študentje znanja modernega jezika ne obravnavajo vedno kot bistveno veščino za začetek visokošolskega izobraževanja ali kariere. Čeprav Komisija obravnava načine za oblikovanje večjezičnega gospodarstva, Odbor **znova poudarja**, da je treba storiti več za povečanje ozaveščenosti o gospodarskih prednostih učenja jezikov;

1.23 **poudarja** pomen možnosti dostopa do informacij v številnih jezikih in zato pozdravlja vzpostavitev enotnega evropskega informacijskega prostora, ki bo ponujal jezikovno in kulturno raznoliko vsebino ter digitalne storitve;

1.24 **meni**, da je podnaslavljanje filmov in televizijskih programov možnost za spodbujanje učenja jezikov, in podpira nadaljnje proučevanje potenciala večje uporabe podnaslavljanja;

1.25 **meni**, da je treba programe usposabljanja v visokošolskem izobraževanju in drugod stalno posodabljati in da je zato organizacija konference o usposabljanju prevajalcev na univerzah v letu 2006 smiselna;

1.26 **pozdravlja** začetek vodilne pobude o digitalnih knjižnicah v sklopu i2010 in podpira pobude za usklajevanje dela evropskih raziskovalnih skupin na področju tehnologij človekovega jezika, strojnega prevajanja in oblikovanja jezikovnih virov.

Ukrepi za večjezičnost v odnosih Komisije z državljani

Odbor regij

1.27 **priznava**, da je Komisija v preteklih desetih letih razvila več pobud o večjezičnosti, da bi državljanom pomagala razumeti, kako nanje vpliva evropska zakonodaja, in pozdravlja predloge za nadgrajevanje teh pobud. Toda OR meni, da mora Komisija okrepiti informacijske kampanje in kampanje ozaveščanja, s katerimi državljane EU obvešča o svoji jezikovni in kulturni raznolikosti ter literarni in umetniški dediščini kot temelju skupnih vrednot. Pobude za krepitev ozaveščanja so bistvenega pomena za boljše poznavanje svoje dediščine v javnosti; zlasti pomembno pa je, da so namenjene mlajšim generacijam evropskih državljanov na vseh stopnjah formalnega in neformalnega izobraževanja;

1.28 **podpira** nadaljnje spodbujanje večjezičnosti na spletnem portalu Komisije (Europa) in v publikacijah Komisije. Odbor pozdravlja vzpostavitev jezikovnega portala na spletnem portalu Europa, ki bo zagotavljal informacije o večjezičnosti v Evropski uniji ter vključil nove portale, namenjene tistim, ki se učijo jezikov, in učiteljem jezikov. Odbor pozdravlja tudi odlo-

čitev Komisije za vzpostavitev internega omrežja za zagotovitev skladnega izvajanja politike večjezičnosti v vseh oddelkih;

1.29 vse evropske institucije **opozarja** na potrebo, da v svoji politiki komuniciranja z javnostjo in zlasti na spletnem portalu, posvečenem evropskim jezikom, upošteva obstoj evropskih jezikov v državah članicah EU, ki sicer niso uradni in delovni jeziki EU, a imajo z ustavo priznan status uradnega jezika. Odbor meni, da bi morala Evropska komisija v teh primerih te jezike vključiti v politiko komuniciranja z državljani;

1.30 kot pozitivno pobudo **ocenjuje** namen Komisije povečati vlogo svojih področnih uradov za prevajanje v državah članicah pri spodbujanju večjezičnosti, zlasti s prilagoditvijo sporočil Skupnosti za lokalno ciljno javnost;

1.31 **priznava** pomen spodbujanja ozaveščenosti o pomenu jezikovne raznolikosti in zato **podpira** organizacijo seminarjev o večjezičnosti na visoki ravni v državah članicah, ki bodo namenjeni novinarjem in drugim oblikovalcem javnega mnenja;

1.32 **ocenjuje**, da je organizacija mednarodnega tekmovanja v prevajanju med šolami v državah članicah pozitivna in smiselna pobuda, ter je pripravljen podpreti razvoj podobnega večjezičnega primerjalnega testiranja in tekmovanja za lokalne in regionalne oblasti po vsej EU;

1.33 **pozdravlja** predlog Komisije za ustanovitev skupine na visoki ravni za večjezičnost in podpira organizacijo ministrske konference o večjezičnosti ter meni, da bi moral biti Odbor povabljen k udeležbi.

2. Priporočila Odbora regij

Odbor regij

2.1 glede na vlogo, ki jo imajo lokalni in regionalni organi pri spodbujanju kulture in jezika v svojih skupnostih, **priporoča**, da bi morala biti bolj jasno določena;

2.2 **poziva** k večjemu priznavanju vloge pobud, kot so dejavnosti evroregij in projekti pobratenih mest, pri spodbujanju učenja jezikov in kulturne izmenjave na lokalni ravni;

2.3 **priporoča** Komisiji, da dodatno krepí ozaveščanje o večjezičnosti in poveča skladnost ukrepov na različnih ravneh v EU ter se pri tem opre na dejstvo, da je znanje tujih jezikov vključeno med ključne sposobnosti, ki naj bi jih pridobil vsak evropski državljan;

2.4 **poziva** Komisijo, naj poveča svoj prispevek sektorskih programov, kot so Socrates, Youth in Leonardo, ter celostnega programa za vseživljenjsko učenje k spodbujanju učenja jezikov v Evropski uniji in pri tem posveti posebno pozornost mobilnosti študentov v okviru programa Erasmus;

2.5 **daje pobudo** drugim evropskim institucijam, da glede na pozitivne izkušnje Odbora regij pri uporabi so-uradnih jezikov preučijo možnost prevzema takšne ureditve;

2.6 **priporoča**, da lokalni in regionalni organi sami sodelujejo pri pobudah, v okviru katerih njihovi zaposleni glede na funkcijo, ki jo imajo pri spodbujanju evropske integracije in v okviru politike sodelovanja, pridobivajo, poglobljajo in izpopolnjujejo znanje tujih jezikov ter **poziva** te organe, da vključijo znanje tujih jezikov v svoje izobraževalne programe in projekte, če je to v njihovi pristojnosti;

2.7 **priporoča**, da se zagotovi večja podpora priseljskim skupinam za učenje jezika države gostiteljice in tudi za spodbujanje ohranjanja jezika in kulture teh skupin, ter poziva k bolj jasni navedbi političnih ukrepov glede jezikov priseljencev, ki se lahko izvajajo s pomočjo sodelovanja in medsebojnega delovanja lokalnih organov, univerz in podjetij;

2.8 **poudarja** potrebo po bolj specializiranem usposabljanju tolmačev za lažje sporazumevanje med priseljskimi in gostiteljskimi skupnostmi.

Posebne ugotovitve glede okvirne strategije

Ukrepi za večjezično družbo — učenje jezikov in jezikovna raznolikost v družbi

Odbor regij

2.9 **priporoča**, da usposabljanje učiteljev jezikov postane prednostna naloga, in poziva Komisijo, da bolj jasno predstavi akcijski načrt za usposabljanje učiteljev jezikov na vseh ravneh;

2.10 **priporoča**, da Komisija bolj podrobno opredeli porazdelitev kateder za večjezičnost in medkulturnost po državah članicah;

2.11 **poziva** Komisijo k spodbujanju več projektov, ki spodbujajo vezi med visokošolskimi institucijami in širšo skupnostjo, vključno z lokalnimi in regionalnimi oblastmi ter lokalnimi podjetji;

2.12 **predlaga**, da Komisija spodbuja večjezičnost v visokoškolskem izobraževanju preko projektov, kot je Evropska

mreža za spodbujanje jezikov med vsemi študenti (*The European Network for the Promotion of Language Among All Undergraduates -ENLU*);

2.13 **poziva** države članice, da v skladu s priporočilom Komisije sprejmejo nacionalne načrte za večjezičnost in kulturno raznolikost;

2.14 **priporoča**, da Komisija zagotovi jasne smernice, kako lahko države članice sprejmejo nacionalne načrte za večjezičnost;

2.15 **priporoča**, da se bolj jasno določi vloga regionalnih in manjšinskih jezikov pri ustvarjanju večjezične Evrope.

Ukrepi za večjezično gospodarstvo

2.16 **priporoča**, da študija o pomanjkanju jezikovnih spretnosti v EU zlasti obravnava regionalne razlike v jezikovnih spretnostih, ter meni, da bi morala biti priporočila te študije dostopna širši javnosti;

2.17 **poziva** Komisijo h krepitvi kampanj za krepitev ozaveščenosti o gospodarskih in kulturnih prednostih učenja jezikov.

Ukrepi za večjezičnost v odnosih Komisije z državljani

2.18 **poziva** Komisijo, da okrepi svoje informacijske kampanje in kampanje ozaveščanja, ki bodo državljane EU seznanjale z jezikovno in kulturno raznolikostjo, književno in umetniško dediščino EU ter s temeljem skupnih vrednot EU, in da nameni poseben poudarek krepitvi ozaveščanja mlajših rodov evropskih državljanov. Priporoča tudi, da bi bilo treba državljanom EU, ki se zaposlijo v drugi državi EU, nuditi več podpore pri učenju jezika države gostiteljice in tudi jezika, ki se uporablja v poklicu;

2.19 **ponovno poudarja** pomen ozaveščanja o pomenu jezikovne raznolikosti med oblikovalci javnega mnenja in zato poziva Komisijo, da dodatno okrepi kampanje ozaveščanja o večjezičnosti v tej skupini.

V Bruslju, 14. junija 2006

Predsednik

Odbora regij

Michel DELEBARRE

Mnenje Odbora regij o tretjem paketu za pomorsko varnost

(2006/C 229/06)

ODBOR REGIJ je

OB UPOŠTEVANJU dopisa Evropske komisije z dne 25. novembra 2005, v katerem je OR zaprosila za pripravo mnenja o *tretjem paketu za pomorsko varnost*;

OB UPOŠTEVANJU sporočila Komisije *Tretji paket ukrepov za pomorsko varnost* in sedmih direktiv iz COM(2005) 586 konč.; COM(2005) 587 konč.; COM(2005) 588 konč.; COM(2005) 589 konč.; COM(2005) 590 konč.; COM(2005) 592 konč.; COM(2005) 593 konč.;

OB UPOŠTEVANJU sklepa predsedstva z dne 12. aprila 2005, da komisijo za politiko ozemeljske kohezije zadolži za pripravo mnenja o tej temi;

OB UPOŠTEVANJU predloga za resolucijo Evropskega parlamenta o izboljšanju varnosti na morju kot odgovora na nesrečo tankerja *Prestige* (2003/2066(INI)) in dela odbora MARE (resolucija MARE);

OB UPOŠTEVANJU mnenja, ki ga je izrazilo Združenje lastnikov ladij Evropske skupnosti (ECSA) v imenu združenj evropskih lastnikov ladij in njihovih članov junija 2004, in mnenj Organizacije evropskih morskih pristanišč (ESPO) v imenu evropskih morskih pristanišč z dne 10. junija 2004 in 10. marca 2005 ter mnenj, ki jih je izrazilo združenje INTERTANKO v imenu svojih članov januarja 2006;

OB UPOŠTEVANJU dela MSUO (Maritime Safety Umbrella Operation), predstavljenega na seminarju z naslovom *Najboljše prakse na področju pribežališč: opredelitev, načrtovanje in udeležba zainteresiranih strani*, ki je potekal 23. in 24. februarja 2006, in predloga, izraženega na tem seminarju, za razvoj okvira za upravljanje v primeru nezgod v sodelovanju z Mednarodno pomorsko organizacijo (IMO), ki bi ga morala vsebovati ta direktiva;

OB UPOŠTEVANJU mednarodnih pomorskih konvencij IMO, vključno z vsemi povezanimi resolucijami skupščine in spremembami, sprejetimi do sedaj;

OB UPOŠTEVANJU osnutka mnenja (CdR 43/2006 rev.2), ki ga je komisija za politiko ozemeljske kohezije sprejela 5. aprila 2006 (poročevalka: **Flo Clucas** (UK/ALDE), članica mestnega sveta Liverpoola),

Ker:

- 1) je dejstvo, da se še vedno opravljajo prevozi s podstandardnimi ladjami in da so potrebni nadaljnji ukrepi za boj proti tistim državam zastave, klasifikacijskim zavodom, lastnikom ladij, upravljavcem ladij, zakupnikom, upravljavcem terminalov in poveljnikom ladij, ki še naprej poslujejo neodgovorno zaradi komercialnih koristi in ob tem ne spoštujejo mednarodnih predpisov in varnega ravnanja;
- 2) so pomorske nezgode in incidenti, ki so povzročili izgube življenj in onesnaženje morja ter regionalnih in lokalnih obalnih in morskih območij, povzročili tudi velike gospodarske izgube, resno okoljsko škodo in veliko zaskrbljenost javnosti;
- 3) je dinamičen in konkurenčen evropski pomorski prometni sistem zelo pomemben za regije in mesta — zlasti tista, ki so vključena v pomorsko industrijo, izvoz in gospodarske povezave;
- 4) je treba zagotoviti skladnost s pomorsko strategijo EU in medsebojne sinergije ter potencial za zagotovitev realnih rešitev regionalnim in lokalnim oblastem;
- 5) sta načeli subsidiarnosti in sorazmernosti pri ukrepih EU na področju prometa posebno pomembni, ker so pristojnosti za pripravo in izvajanje zakonodaje pogosto razdeljene med EU, države članice in regije;

- 6) je dejstvo, da mora novi okvir zakonodajnih predlogov:
- biti združljiv z veljavnimi mednarodnimi standardi in sporazumi v okviru IMO,
 - upoštevati aktualni mednarodni razvoj.

na 65. plenarnem zasedanju 14. in 15. junija 2006 (seja z dne 15. junija) sprejel naslednje mnenje:

Odbor regij

meni, da lahko tretji paket za pomorsko varnost *Erika III* znatno izboljša varnost v pomorskem prometu:

1. Predlog direktive o odgovornosti držav zastave

1.1 **meni**, da bo večja odgovornost držav zastave in uskladitev razlag konvencij IMO, vključno z vsemi dosedanjimi resolucijami skupščine in spremembami, v veliko korist evropskemu ladjevju;

1.2 **meni**, da so posebni predlogi za povečanje pritiska na podstandardne ladje in za nagrajevanje dobrega upravljanja ladij ter povečanje pritiska na države zastave, da spoštujejo svoje odgovornosti v okviru konvencij IMO, prava pot naprej;

1.3 **se strinja** z razveljavitvijo resolucije IMO A.847(20) in njeno zamenjavo z resolucijo IMO A.(...) (23), po kateri morajo države članice opravljati svoje dolžnosti države zastave učinkovito in dosledno v skladu s konvencijami IMO ter ob upoštevanju resolucije IMO A.(...)(23);

1.4 **je prepričan**, da je treba odpraviti gospodarska in socialna izkrivljanja ter najemanje premalo usposobljenega osebja, do česar je prišlo zaradi različnih razlag konvencij IMO v državah zastave;

1.5 **meni**, da je najboljši način za uskladitev razlag konvencij IMO, vključno z vsemi dosedanjimi resolucijami skupščine in spremembami, enotna uporaba teh konvencij v celotni EU kot jih razlaga IMO;

1.6 **trdi**, da bi morali biti učni načrti in zahteve za usposabljanje za pridobitev poklicne kvalifikacije na področju pomorstva usklajeni v celotni EU ter da bi morali biti sestavni del vzajemnega priznavanja spričeval o usposobljenosti;

1.7 **je zaskrbljen** zaradi možnosti in dejanske prakse zamenjave klasifikacijskega zavoda in/ali države zastave v primeru nesoglasja med lastnikom/upravljavcem ladje ter klasifikacijskim zavodom in/ali državo zastave glede vprašanj v zvezi z varnostjo, številom članov ladijske posadke, vzdrževanjem, opremo in delovanjem plovila;

1.8 **predlaga**, naj klasifikacijski zavodi in države zastave vztrajajo pri popolni skladnosti plovil s konvencijami IMO,

preden pride do zamenjave klasifikacijskega zavoda in/ali zastave pri registraciji plovila. Poleg tega bi morala biti skladnost z resolucijami IMO predpogoj, da klasifikacijski zavod in/ali država zastave sprejme plovilo ter da plovilo ostane v svojem razredu in v registru;

1.9 **se strinja**, da se v to direktivo v celoti vključijo instrumenti, ki urejajo delo pomorščakov;

1.10 **poudarja** skrb v zvezi z delovnim časom pomorščakov, utrujenostjo zaradi stalnih nadur in nevarnostjo napak, nesreč, škode in morebitnega onesnaženja, povezanega s prenapornim delom in nezadostnim počitkom;

1.11 **meni**, da prepuščanje pravice do izvzema ladje iz uporabe osnovnih pravil države zastave zgolj posameznim upravam lahko povzroči in tudi dejansko povzroča različne ravni varnosti v državah članicah in izkrivljanje konkurence med državami zastav. Zato je treba pravico do izvzeta omejiti izključno na npr. vojaške ladje;

1.12 **priporoča**, da usklajene razlage tehničnih varnostnih standardov, ki trenutno veljajo za potniška plovila ... v skladu s členom 12 Direktive Sveta 98/18/ES iz marca 1998, začnejo veljati za vse trgovalne ladje in ribiška plovila;

1.13 **želi**, da bi pomorske oblasti čim bolj sodelovale z lokalnimi oblastmi, da bodo probleme v zvezi s pomorskim prometom in učinki na gospodarski in socialni razvoj ozemlja reševali v okviru celostnega pristopa;

1.14 **soglašča**, da morajo imeti pomorske uprave držav članic na razpolago ustrezna sredstva za izvajanje obveznosti držav zastave;

1.15 **se strinja** z določbo direktive o razvoju baze podatkov s ključnimi informacijami o ladjah, ki plujejo pod zastavo države članice, pa tudi o ladjah, ki niso več v registru države članice;

1.16 **se strinja s** sistemom pregledov in nadzora držav članic, ki ga je predlagala IMO, vendar zahteva, da je ta sistem obvezen in da se vključi v sistem za potrjevanje kakovosti v skladu s standardi ISO ali enakovrednimi standardi, ki jih je določila EK;

1.17 **izraža zaskrbljenost** zaradi kriminalizacije in obreko-
vanja poveljnikov ladij. Čeprav so v nekaterih primerih res
krivi, je ta sum na splošno neutemeljen, neprimeren in zelo
škodljiv za poklic, ki zahteva težko, stresno in pogosto tudi
nevarno delo;

1.18 **izraža skrb** zaradi možnega zmanjšanja „pravice do
neškodljivega prehoda“ in „svobodne plovbe“ ladij, ki plujejo
skozi vode evropskih držav in ne pristanejo v enem od njihovih
pristanišč. Te pravice je zaradi varnosti treba spoštovati v
največji meri. Sektorju pomorskih prevozov je treba pojasniti,
da so plovila pri prehodu dolžna pluti pravilno in spoštovati

predpise služb za pomorski promet ter upoštevati postopke
poročanja;

1.19 **je zaskrbljen** zaradi morebitnega dodatnega uprav-
nega bremena za višje častnike, če bi morali poročati, da je
potrebna inšpekcija, in zagotoviti potrdilo o zavarovanju.
Predlog IMO za zmanjšanje števila pregledov potrdil z racio-
nalizacijo postopka — s postopkom spletnega elektronskega potr-
dila — je treba razširiti še na zavarovanje in postati mora
obvezen. Ugotovitev 1.18 velja tudi za predlagano direktivo o
pomorski inšpekciji.

Priporočila

Priporočilo 1.1

Člen 1

Besedilo predloga Komisije	Amandma OR
c) zagotoviti mehanizem za usklajeno razlaganje ukrepov, določenih s konvencijami IMO in prepuščenih presoji pogodbenih strank teh konvencij.	c) zagotoviti mehanizem za usklajeno razlaganje ukrepov, določenih s konvencijami IMO in prepuščenih presoji pogodbenih strank teh konvencij. <u>z uporabo razlage IMO za te konvencije, in prepuščenih presoji pogodbenih strank teh konvencij.</u>

Obrazložitev

Razlaganje konvencij IMO je bilo prepuščeno upravam držav zastave oziroma sodiščem, ki so delovala v njihovem imenu. To je povzročilo različne razlage in standarde. Uskladitev razlage konvencij IMO mora biti obvezna.

Priporočilo 1.2

Člen 2

Besedilo predloga Komisije	Amandma OR
(a) „Konvencije IMO“ so osvežene različice naslednjih konvencij, skupaj z njihovimi protokoli in spremembami in sorodni zakoniki, ki so zavezujoči in so bili sprejeti v okviru Mednarodne pomorske organizacije (IMO): (i) Mednarodna konvencija o varstvu človeškega življenja na morju (SOLAS 74) iz leta 1974; (ii) Mednarodna konvencija o tovornih črtah (LL 66) iz leta 1966; (iii) Mednarodna konvencija o izmeri ladij (Tonnage 69) iz leta 1969; (iv) Mednarodna konvencija o preprečevanju onesnaževanja morja z ladij; (v) Mednarodna konvencija o standardih za usposabljanje, izdajanje spričeval in ladijsko stražarjenje pomorščakov (STCW 1978); (vi) Konvencija o mednarodnih pravilih za izogibanje trčenju na morju iz leta 1972 (COLREG 72).	(a) „Konvencije IMO“ so osvežene različice naslednjih konvencij, skupaj z njihovimi protokoli in spremembami in sorodni zakoniki, ki so zavezujoči in so bili sprejeti v okviru Mednarodne pomorske organizacije (IMO): (i) Mednarodna konvencija o varstvu človeškega življenja na morju (SOLAS 74) iz leta 1974; (ii) Mednarodna konvencija o tovornih črtah (LL 66) iz leta 1966; (iii) Mednarodna konvencija o izmeri ladij (Tonnage 69) iz leta 1969; (iv) Mednarodna konvencija o preprečevanju onesnaževanja morja z ladij; (v) Mednarodna konvencija o standardih za usposabljanje, izdajanje spričeval in ladijsko stražarjenje pomorščakov (STCW 1978); (vi) Konvencija o mednarodnih pravilih za izogibanje trčenju na morju iz leta 1972 (COLREG 72); <u>vii) Kodeks za varno ravnanje za ladje, ki prevažajo les na krovu in</u> <u>viii) Kodeks za varno ravnanje s trdimi gorivi v razsutem stanju.</u>

Obrazložitev

Kodeks za varno ravnanje za ladje, ki prevažajo les na krovu, mora biti vključen v vse direktive tretjega paketa za pomorsko varnost iz naslednjih razlogov:

— les na krovu se v slabem vremenu lahko premika,

— pozimi lahko les na krovu zmrzne.

Kodeks za varno ravnanje s suhim razsutim tovorom mora biti vključen v vse direktive tretjega paketa za pomorsko varnost, ker so ladje za razsuti tovor ene najnevarnejših plovil. Varo in pravilno ravnanje s suhim razsutim tovorom, vključno z natovarjanjem in poravnavanjem, polnjenjem prostora za tovor skupaj z debalastiranjem, da ne bi po nepotrebnem obremenili plovila, so zelo pomembni za varnost ladje. Poleg goriva, ki ga prevažajo tovorna plovila, je tudi suhi razsuti tovor onesnaževalec morja.

Priporočilo 1.3

Člen 5

Besedilo predloga Komisije	Amandma OR
2. Ob prvi registraciji ladje v njihovih registrih si bodo države članice prizadevale zagotoviti, da ladja ustreza veljavnim mednarodnim pravilom in predpisom. Če je potrebno, stopijo v stik s prejšnjo državo zastave.	2. Ob prvi registraciji ladje v njihovih registrih si bodo države članice prizadevale zagotoviti, da ladja ustreza veljavnim mednarodnim pravilom in predpisom, <u>kar bo predpogoj, da država članica registrira plovilo.</u> Če je potrebno, stopijo v stik s prejšnjo državo zastave.

Obrazložitev

Sprememba je potrebna zato, da bi preprečili nezaželeno prakso ustvarjanja možnosti za uporabo „podstandardnih ladij“ z vpisom v manj zahteven register, zlasti v primeru sporov z državo zastave glede varnosti, števila članov ladijske posadke, delovanja in vzdrževanja plovila;

2. Predlog direktive o pomorski inšpekciji

2.1 **meni**, da sta krepitev in izboljševanje učinkovitosti pomorske inšpekcije koristni za skupnost;

2.2 **se strinja**, da bo imela krepitev nadzora nad ladjami neposreden vpliv na okolje in pozitivne gospodarske in družbene posledice, vključno s pravičnejšimi pogoji konkurence v pomorskem prometu;

2.3 **izraža skrb** glede vključitve pilotov v krepitev pomorske inšpekcije, in sicer s poročanjem o pomanjkljivostih ter z nadomeščanjem pomorske inšpekcije in inšpekcije, ki jo izvaja država zastave. Piloti so specializirani za plovbo in upravljanje plovila. Niso pa usposobljeni za pristaniškega ali ladijskega inšpektorja;

2.4 **opozarja** na dejstvo, da starost ladje ne sme biti edino merilo za potrebo po razširjeni inšpekciji. Na stanje plovila vplivajo upravljanje plovila in tovor, ki ga prevažajo, ter morska območja, ki jih je ladja preplula med potovanjem. Relativno novo plovilo, ki je slabo grajeno, podstandardno oziroma slabo vzdrževano in slabo upravljano ter ima poleg tega še manj sposobno, neustrezno usposobljeno, toda poceni osebje, ki je preveč obremenjeno zaradi natovarjanja, raztovarjanja, balastiranja in pluje v slabem vremenu, je v slabšem stanju in predstavlja precej večje tveganje za nesreče in onesnaženje kot starejše plovilo, ki je kakovostno zgrajeno, dobro vzdrževano in dobro upravljano;

2.5 **zahteva** 100-odstotno inšpekcijo plovil, ki vsako leto pristajajo v pristaniščih EU. Vendar **predlaga**, da se opravi inšpekcijski pregled vsake ladje na splošno le enkrat letno, razen če se pojavijo upravičeni razlogi za pogostejše preglede. Takoj po zaključku inšpekcijskega pregleda morajo biti rezultati na voljo državi pristanišča in državi zastave EU;

2.6 **se popolnoma strinja** z namenom zaostritve določb glede človeškega faktorja.

Priporočila

Priporočilo 2.1

Člen 5

Besedilo predloga Komisije	Amandma OR
3. 4. Dokler predlagani ukrepi iz odstavka 2 ne stopijo v veljavo, celotno število inšpekcijskih pregledov ladij iz odstavka (2) in člena 7 , ki jih vsako leto opravi pristojni organ vsake države članice, ustreza najmanj 25 % povprečnega letnega števila posameznih ladij, ki vplujejo v njena pristanišča.	3. 4. Dokler predlagani ukrepi iz odstavka 2 ne stopijo v veljavo, celotno število inšpekcijskih pregledov ladij iz odstavka (2) in člena 7 , ki jih vsako leto opravi pristojni organ vsake države članice, ustreza najmanj 25% 100 % povprečnega letnega števila posameznih ladij, ki vplujejo v njena pristanišča.

Obrazložitev

Prizadevanje za pregled 25 % plovil ne bo spremenilo sedanjega položaja.

Priporočilo 2.2

Člen 7

Besedilo predloga Komisije	Amandma OR
2. Če je ladja dobila dovoljenje za izplutje iz pristanišča pod pogojem, da bodo pomanjkljivosti odpravljene v naslednjem pristanišču, je inšpekcijski pregled v naslednjem pristanišču omejen na preverjanje, ali so bile te pomanjkljivosti odpravljene.	2. Če je ladja dobila dovoljenje za izplutje iz pristanišča pod pogojem, da bodo pomanjkljivosti odpravljene v naslednjem pristanišču, je inšpekcijski pregled v naslednjem pristanišču omejen na preverjanje, ali so bile te pomanjkljivosti odpravljene. Nobena ladja nima dovoljenja, da odloži odpravljanje pomanjkljivosti v zvezi s sposobnostjo ladje in tovora za plovbo niti da pluje v naslednje pristanišče z obljubo, da bodo pomanjkljivosti odpravljene tam. Te pomanjkljivosti morajo biti odpravljene, preden država pristanišča ali zastave ladji da dovoljenje za plovbo v naslednje pristanišče.

Obrazložitev

Vsako plovilo, ki izpluje iz pristanišča, mora izpolnjevati pogoj sposobnosti ladje za plovbo, vključno s sposobnostjo tovora za plovbo. Ladja ima lahko take pomanjkljivosti, da ne izpolnjuje teh obveznosti.

Priporočilo 2.3

Člen 12

Besedilo predloga Komisije	Amandma OR
Identiteta osebe, ki je vložila pritožbo, se ne razkrije poveljniku ali lastniku zadevne ladje.	Identiteta osebe, ki je vložila pritožbo, se ne razkrije <u>niti</u> poveljniku ali lastniku <u>niti upravljavcu</u> zadevne ladje.

Obrazložitev

Vseh plovil ne upravljajo njihovi lastniki. Lastniki nekaterih ladij so banke, ki se odločijo, da plovilo v njihovem imenu upravlja upravljavec.

Priporočilo 2.4*Člen 20*

Besedilo predloga Komisije	Amandma OR
Komisija vsako leto sestavi in objavi črni seznam, ki prikazuje skladnost delovanja upravljavcev ladij in družb s postopki in merili, določenimi v Prilogi XV.	Komisija vsako leto sestavi in objavi črni seznam, ki prikazuje skladnost delovanja <u>lastnikov, izvajalcev, upravljavcev ladij, naročnikov prevoza, ladij, upravljavcev terminalov</u> in družb s postopki in merili, določenimi v Prilogi XV.

Obrazložitev

Navedba vseh v členu preprečuje, da bi morale pojem „upravljavec ladje“ razlagati sodišča in jih tako pokazati kot kršitelje. Poleg tega z izrecno navedbo OR nagovarja lastnike ladij, upravljavce ladij, izvajalce, naročnike prevoza, ladje in upravljavce terminalov, da spremljajo dejavnosti drug drugega, saj je omemba na sivem ali črnem seznamu zelo škodljiva za poslovanje.

Priporočilo 2.5*Priloga VIII C (omenjena v členu 8.4)*

Besedilo predloga Komisije	Amandma OR
3. LADJE ZA PREVOZ RAZSUTEGA TOVORA — morebitna korozija temeljev krovnih strojev, — morebitna deformacija in/ali korozija pokrovov skladiščnih odprtín, — morebitne razpoke ali korozija na mestu prečnih pregrad, — dostop do prostorov za tovor,	3. LADJE ZA PREVOZ RAZSUTEGA TOVORA — morebitna korozija temeljev krovnih strojev, — morebitna deformacija in/ali korozija pokrovov skladiščnih odprtín, — morebitne razpoke ali korozija na mestu prečnih pregrad, — dostop do prostorov za tovor, — <u>rezervoarji za balast: pregledati je treba najmanj en rezervoar za balast v prostoru za tovor, in sicer najprej z vhodne odprtine rezervoarja/dostopa s krova v notranjost in nato notranjost rezervoarja, če inšpektor meni, da obstajajo očitni razlogi za nadaljnji pregled.</u>

Obrazložitev

Ladje za prevoz razsutega tovara imajo enake težave z rezervoarji za balast kot tankerji z dvojnim trupom. V rezervoarjih za balast se kopičijo usedline, kar lahko povzroči hudo korozijo. Ostanki konstrukcijskega jekla, utrujenost materiala, pokanje in upogibanje opetnikov vplivajo na varnost plovila, odkrijejo pa se lahko le pri vizualnem pregledu. Zato bi bilo treba tovrstne težave vključiti v preglede pomorske inšpekcije;

3. Predlog direktive o vzpostavitvi sistema spremljanja in obveščanja za ladijski promet

3.1 **pozdravlja** uvedbo elementa „preprečevanja“, ki omogoča, da operativno obvladovanje pomorskega tveganja na ravni Skupnosti postane del politike pomorske varnosti, ki jo izvaja Skupnost;

3.2 **priporoča** uvedbo sistema AIS (Automatic Identification System) na vseh ribiških plovilih pri obali in na morju, ne le na tistih, daljših od 15 metrov. Manjše ladje so najbolj izpostavljene tveganju, ker so slabo vidne, pa tudi radar jih težko zazna, če so zgrajene iz lesa oziroma plastike, utrjene s steklenimi vlakni;

3.3 **se popolnoma strinja** s potrebo po izboljšanju operativnih postopkov, namenjenih odzivu na izredne razmere, v katerih se lahko znajdejo ladje, in pomembnostjo vprašanj, ki se nanašajo na jamstva za morebitno gospodarsko škodo, povezano s sprejemom ladij v nevarnosti;

Priporočila

Priporočilo 3.1

Člen 1

Besedilo predloga Komisije	Amandma OR
Člen 1 odstavek 8 Člen 20 se nadomesti z naslednjim besedilom: „Člen 20 — Sprejem ladij v stiski v pribežališča“ (1) Države članice zagotovijo, da se ob upoštevanju rezultatov ocene razmer, opravljene na podlagi načrta iz člena 20a, ladje v stiski sprejmejo v pribežališče, ki omogoča omejitev tveganja, ki ga povzroča njihov položaj. (2) Za sprejem ladje v stiski v pribežališče je potrebna predhodna ocena razmer in odločitev, ki jo sprejme neodvisni pristojni organ, ki ga imenuje država članica. (3) Organi iz odstavka 2 se redno sestajajo za izmenjavo svojega strokovnega znanja in izboljšavo ukrepov, sprejetih na podlagi tega člena. Sestanejo se lahko kadar koli zaradi posebnih okoliščin, na pobudo enega izmed njih ali na pobudo Komisije.	Člen 1 odstavek 8 Člen 20 se nadomesti z naslednjim besedilom: „Člen 20 — Sprejem ladij v stiski v pribežališča“ (1) <u>Države članice zagotovijo, da se ob upoštevanju rezultatov ocene razmer, opravljene na podlagi načrta iz člena 20a, ladje v stiski sprejmejo v pribežališče, ki omogoča zmanjšanje tveganja, ki ga povzroča njihov položaj.</u> (2) Za sprejem ladje v stiski v pribežališče je potrebna predhodna ocena razmer in odločitev, ki jo sprejme neodvisni pristojni organ, ki ga imenuje država članica. (2a) Organi iz odstavka 2 se posvetujejo z vsemi ustreznimi akterji, povezanimi z reševanjem, in zlasti z lokalnimi (pristaniškimi) organi preden se odločijo za sprejem ladje v stiski v pribežališče. (2b) Organi iz odstavka 2 so dolžni lokalnim (pristaniškim) organom plačati stroške in škodo, ki je nastala zaradi odločitve iz odstavka 2, če teh stroškov in škode lastnik oziroma upravljaivec plovila ne more takoj povrniti v skladu s členom X Direktive XX/XXXX/ES [o civilni odgovornosti in finančnih jamstvih lastnikov ladij]. (3) <u>Organi iz odstavka 2 se redno sestajajo zaradi izmenjave strokovnega znanja in izboljšanja ukrepov, sprejetih na podlagi tega člena. V primeru posebnih okoliščin se lahko sestanejo kadar koli na pobudo enega izmed njih ali na pobudo Komisije.</u>

Obrazložitev

Komisija v obrazložitvenem memorandumu navaja, da je treba sedanje predpise glede ladij v stiski v pribežališčih spremeniti, da bodo preglednejši in natančnejši. Zato meni, da je za sprejem ladje v stiski v pribežališče potrebna predhodna ocena razmer in odločitev, ki jo sprejme neodvisni pristojni organ, ki ga imenuje država članica.

Uvedba neodvisnega pristojnega organa je priporočljiva, ker bo zagotovila bolj objektivno odločanje o najboljši možnosti za sprejem ladje v stiski. Ta predlog preusmeri pristojnost odločanja v zvezi s sprejemom ladje z lokalnega pristaniškega organa na nacionalni organ. Da bi ohranili nekaj medsebojnega vpliva in vzpostavili odnos, ki temelji na zaupanju, med lokalnim pristaniškim organom in nacionalnim organom, je zelo priporočljivo obvezno posvetovanje s pristaniškim organom.

Poleg tega, če je končna odločitev glede sprejema ladje v stiski v rokah neodvisnega pristojnega organa, te lahko prevladajo nad pristojnostmi pristaniškega organa. Možnost, da nacionalni organ prevlada nad pristojnostmi lokalnega pristaniškega organa, lahko le-temu povzroči finančno breme za odločitev, ki je ni sprejel. Ni logično, da bi morali pristaniški organi iskati povračilo stroškov in škode, ki jih ne bi povzročila njihova dejanja niti ne bi bili posledica njihove odločitve.

Zato priporočamo, da neodvisni pristojni organ sprejme vso odgovornost za svoje odločitve ter za nadomestilo za stroške in škodo.

Priporočilo 3.2

Člen 1

Besedilo predloga Komisije	Amandma OR
<u>Člen 1 odstavek 9</u> Vstavi se naslednji člen 20a: „Člen 20a — Načrti za sprejem ladij v stiski“ (1) Države članice izdelajo načrte, da bi se odzvale na tveganja, ki jih povzročajo ladje v stiski, ki se nahajajo v vodah pod njihovo jurisdikcijo. (2) Načrti iz odstavka 1 se izdelajo po posvetovanju z zadevnimi stranmi ob upoštevanju ustreznih smernic IMO iz člena 3(a) in vsebujejo vsaj naslednje elemente: a) identiteto organa ali organov, zadolženih za sprejem in obdelavo opozoril; b) identiteto organa, ki je odgovoren za oceno razmer, določitev ustreznega pribežališča in sprejetje odločitve o sprejemu ladje v stiski v določeno pribežališče; c) seznam potencialnih pribežališč, ki povzema elemente za lažjo oceno in sprejetje hitrih odločitev, vključno z opisom okoljskih in družbenih dejavnikov ter naravnih pogojev zadevnih potencialnih pribežališč; d) ocenjevalne postopke za določitev pribežališča na podlagi potencialnih krajev, navedenih v seznamu; e) primerna sredstva in naprave za pomoč, reševanje in boj proti onesnaženju; f) morebitne mednarodne mehanizme usklajevanja in odločanja, ki se lahko uporabijo; g) opravljene postopke glede finančnih jamstev in odgovornosti v zvezi z ladjami, sprejetimi v pribežališče. (3) Države članice objavijo ime pristojnega organa iz člena 20(2) in seznam ustreznih kontaktnih točk za sprejem in obdelavo opozoril. Komisiji sporočijo seznam potencialnih pribežališč. Poleg tega ustrezne informacije o načrtih in pribežališčih sporočijo sosednjim državam članicam. Pri izvajanju postopkov, ki jih predvidevajo načrti za sprejem ladij v stiski, države članice zagotovijo, da so vse ustrezne informacije o načrtih in pribežališčih dane na razpolago stranem, vključenim v operacije, vključno z družbami za pomoč in vleko.	<u>Člen 1 odstavek 9</u> Vstavi se naslednji člen 20a: „Člen 20a — Načrti za sprejem ladij v stiski“ (1) <u>Države članice izdelajo načrte, da bi se odzvale na tveganja, ki jih povzročajo ladje v stiski, ki se nahajajo v vodah pod njihovo jurisdikcijo.</u> (2) <u>Načrti iz odstavka 1 se izdelajo po posvetovanju z zadevnimi stranmi ob upoštevanju ustreznih smernic IMO iz člena 3(a) in vsebujejo vsaj naslednje elemente:</u> a) <u>identiteto organa ali organov, zadolženih za sprejem in obdelavo opozoril;</u> b) <u>identiteto organa, ki je odgovoren za oceno razmer, določitev ustreznega pribežališča in sprejetje odločitve o sprejemu ladje v stiski v določeno pribežališče;</u> c) <u>seznam potencialnih pribežališč, ki povzema elemente za lažjo oceno in sprejetje hitrih odločitev, vključno z opisom okoljskih in družbenih dejavnikov ter naravnih pogojev zadevnih potencialnih pribežališč;</u> d) <u>ocenjevalne postopke za določitev pribežališča na podlagi potencialnih krajev, navedenih v seznamu;</u> e) <u>primerna sredstva in naprave za pomoč, reševanje in boj proti onesnaženju;</u> f) <u>morebitne mednarodne mehanizme usklajevanja in odločanja, ki se lahko uporabijo;</u> g) <u>opravljene postopke glede finančnih jamstev in odgovornosti v zvezi z ladjami, sprejetimi v pribežališče;</u> h) <u>postopek za plačilo nadomestila za morebitne stroške in škodo, ki so nastali kot posledica sprejema ladij v pribežališče.</u> (3) <u>Države članice objavijo ime pristojnega organa iz člena 20(2) in seznam ustreznih kontaktnih točk za sprejem in obdelavo opozoril. Komisiji sporočijo seznam potencialnih pribežališč. Poleg tega ustrezne informacije o načrtih in pribežališčih sporočijo sosednjim državam članicam.</u> <u>Pri izvajanju postopkov, ki jih predvidevajo načrti za sprejem ladij v stiski, države članice zagotovijo, da so vse ustrezne informacije o načrtih in pribežališčih dane na razpolago stranem, vključenim v operacije, vključno z družbami za pomoč in vleko.</u>

Obrazložitev:

Priporočamo, da se postopek za plačilo nadomestila za morebitne stroške in škodo, ki bi nastali zaradi sprejema ladje v pribežališče, vključni že v pripravo načrta za odziv na nevarnost, ki jo predstavlja ladja v stiski v vodah držav članic.

Lokalna pristaniška oblast in skupnost utegneta biti izpostavljeni onesnaženju ali drugi nevarnosti, kot so eksplozije, lahko pa nastane tudi gospodarska škoda, če so pristanišče, mostovi, zapornice ali ceste zaprti. Gospodarska škoda je lahko precejšnja in se tudi hitro povečuje. Zaprtje lahko vpliva tudi na območje zunaj pristanišča, saj so podjetja v notranjosti odvisna od blaga, ki prispe v pristanišče. Mednarodni skladi nadomestijo škodo, ki jo povzroči onesnaženje z nafto, ne pa tudi gospodarske škode, ki jo utrpijo pristanišča.

Ker ni zahtev za zavarovanje vseh ladij, ni mogoče zagotoviti, da ima ladja škodno zavarovanje. Tudi če ga ima, upravičenci morda ne bodo imeli dostopa do zavarovanja, če lahko zavarovalec uporabi kateri koli argument za svojo obrambo.

Predlog direktive o civilni odgovornosti in finančnih jamstvih lastnikov ladij bo močno izboljšal sedanjí pravni okvir. Vseeno je priporočljivo, da se določbe direktive o vzpostavitvi sistema spremljanja in obveščanja za ladijski promet še dodatno izboljšajo, s čimer bi zagotovili, da bosta imeli pristaniška in lokalna oblast jasna jamstva za popolno in hitro povračilo škode in stroškov, povezanih s sprejemom ladij v stiski.

Tako se lokalno in pristaniško oblast spodbuja k proaktivni vlogi pri zagotavljanju pribežališča, kar pa bo zagotovilo tudi učinkovito in uspešno sodelovanje z neodvisnim pristojnim organom, ki ga Komisija želi ustanoviti v vsaki državi članici.

Komisija je v Tretjem paketu za pomorsko varnost pustila vprašanje plačila nadomestila za pristaniško oblast odprto, čeprav je Parlament izrecno zahteval od Komisije v svoji Resoluciji o izboljšanju varnosti na morju leta 2004, da predstavi predloge za finančno nadomestilo za pribežališča ⁽¹⁾.

Priporočilo 3.3

Člen 1

Besedilo predloga Komisije	Amandma
Člen 1, odstavek 10 Vstavi se naslednji člen 20b: „Člen 20b — Finančna jamstva“ (1) Pred sprejemom ladje v stiski v pribežališče lahko država članica zahteva, da upravljavec, agent ali poveljnik ladje predloži potrdilo o zavarovanju ali finančnem jamstvu v smislu člena X Direktive XX/XXXX/ES [o civilni odgovornosti in finančnih jamstvih lastnikov ladij], ki krije njegovo odgovornost za škodo, ki jo povzroči ladja. (2) Države članice morajo predhodno oceno in odločitev iz člena 20 opraviti oziroma izdati tudi, če potrdilo o zavarovanju ali finančno jamstvo ne obstaja.	Člen 1, odstavek 10 Vstavi se naslednji člen 20b: „Člen 20b — Finančna jamstva“ (1) Pred sprejemom ladje v stiski v pribežališče lahko država članica zahteva, da upravljavec, agent ali poveljnik ladje predloži potrdilo o zavarovanju ali finančnem jamstvu v smislu člena X Direktive XX/XXXX/ES [o civilni odgovornosti in finančnih jamstvih lastnikov ladij], ki krije njegovo odgovornost za škodo, ki jo povzroči ladja. (2) Države članice morajo predhodno oceno in odločitev iz člena 20 opraviti oziroma izdati tudi, če potrdilo o zavarovanju ali finančno jamstvo ne obstaja. (3) Organi iz člena 20(2) so pristojni za vsako tožbo upravljavca ladje, agenta ali poveljnika ladje za povračilo stroškov in škode, ki jo povzroči ladja.

Obrazložitev

Pristaniška oblast je eden od mnogih upnikov plovila. Z različnimi stranmi mora deliti vsoto nadomestila, ki jo zagotavljajo mednarodni skladi ali ladijsko zavarovanje. Pogosto je zadnja v vrsti za nadomestilo, kljub daljnosežnim pristojnostim za sprejem ladje v stiski. Poleg tega mednarodni skladi nadomestijo škodo, ki jo povzroči onesnaženje z nafto, ne pa tudi gospodarske škode, ki jo utrpi pristanišče.

⁽¹⁾ Resolucija Evropskega parlamenta o varnosti na morju – poročevalec Dirk Sterckx cf. http://www.europarl.eu.int/comparl/tempcom/mare/pdf/res_en.pdf

Manjša pristanišča in skupnosti, ki utrpijo škodo zaradi obveznega sprejema ladje v stiski, morda nimajo dovolj delavcev, finančnih sredstev ali pravnih strokovnih izkušenj, da bi se soočili z dolgotrajnimi sodnimi postopki proti upravljavcu ladje, agentu ali poveljniku in si tako povrnili stroške in škodo, poleg tega pa niti nimajo pristojnosti za tako odločitve;

4. Direktiva o določitvi temeljnih načel za vodenje preiskav nesreč v sektorju pomorskega prometa

4.1 **se strinja** s splošnim ciljem predloga Komisije za izboljšanje pomorske varnosti z določitvijo jasnih smernic na ravni Skupnosti o izvajanju preiskav v zvezi z varnostjo po vsaki večji pomorski nezgodi ali incidentu ter pomenom takih preiskav;

4.2 **podpira** določbo, da se morajo preiskave nesreč osredotočiti na preprečevanje tveganj in temeljiti na načelih in priporočilih IMO ter se usmeriti na izboljšanje zakonodaje, delovanja plovil, pripravljenosti in vodenja odziva na nesreče;

4.3 **poudarja** potrebo po široki uporabi ustreznih modelov in metod, ki jih je oblikovala IMO za raziskovanje nesreč na morju.

Priporočila

Priporočilo 4.1

Člen 2

Besedilo predloga Komisije	Amandma OR
(d) ribiška plovila, krajša od 24 metrov;	(d) ribiška plovila, krajša od 24 metrov;

Obrazložitev:

V direktivah o pomorski inšpekciji in obveznostih države zastave Komisija pravilno opisuje ribolov kot eno najbolj nevarnih dejavnosti. Manjše kot je plovilo, več je možnosti za nesrečo in pogosto izgubo življenj. Zato predlagamo, da se črta točka d) člena 2 in da se nesreče in incidente ribiških plovil preiskujejo prav tako temeljito kot ta direktiva predlaga za nesreče in incidente trgovskih ladij;

5. Direktiva o skupnih predpisih in standardih za organizacije, pooblašene za inšpekcijski pregled in nadzor ladij, ter za ustrezne ukrepe pomorskih uprav

5.1 **se strinja** s potrebo po učinkovitem nadzoru in reviziji klasifikacijskih zavodov, njihovih podružnic in sodelujočih podjetij ter uvedbo sankcij za neizpolnjevanje pogojev. Strinja se tudi z vzpostavitvijo izčrpnih mehanizmov za tehnični nadzor na mednarodni ravni in ravni Skupnosti, ki bodo zagotavljali zanesljive informacije o dejanskem stanju ladij;

5.2 **odobrava** predlog, da priznane organizacije ustanovijo skupni organ za ocenjevanje in potrjevanje kakovosti. Ta organ mora biti neodvisen in mora imeti vsa potrebna sredstva za natančno in trajno izvajanje dela ter možnost predlagati posamezne ali skupne korektivne ukrepe za izboljšanje kakovosti dela priznanih organizacij;

5.3 **soglaša**, da se mora sodelovanje med priznanimi organizacijami razširiti, da se zagotovi skladnost tehničnih predpisov in pravilna razlaga teh predpisov ter enotna uporaba mednarodnih konvencij. S tem bi zagotovili skupno podlago za ocenjevanje in instrumente, kar bo omogočilo sprejetje korektivnih ukrepov in s tem enako stopnjo varnosti v Skupnosti, tehnično sodelovanje med klasifikacijskimi zavodi, skladnost predpisov, uporabo razlage mednarodnih konvencij IMO v celotni EU, to pa bi tudi privedlo do vzajemnega priznavanja klasifikacijskih spričeval in pomorske opreme;

5.4 **zahteva**, da se zadnja vrstica v točki 31 „in po potrebi vključiti državo zastave“ zamenja z „in to informacijo takoj dati na voljo državi zastave“;

Priporočila

Priporočilo 5.1

Člen 12

Besedilo predloga Komisije	Amandma OR
2. Brez poseganja v odstavek 1 lahko Komisija, kadar organizacija ne izvaja preventivnih ukrepov ali sankcij, ki jih Komisija zahteva, ali povzroči neupravičene zamude, do izvedbe zahtevanega ukrepa zadevni organizaciji naloži periodične denarne kazni.	2. Brez poseganja v odstavek 1 lahko Komisija <u>zaproši</u> Sodišče Evropskih skupnosti, da kadar organizacija ne izvaja preventivnih ukrepov ali sankcij, ki jih Komisija zahteva, ali povzroči neupravičene zamude, do izvedbe zahtevanega ukrepa zadevni organizaciji naloži periodične denarne kazni.

Obrazložitev

Za kršitelja je bolj sprejemljivo, če kazni izreka Sodišče na predlog Komisije, kot pa neposredno Komisija.

Priporočilo 5.2

Člen 20

Besedilo predloga Komisije	Amandma OR
Priznane organizacije oblikujejo in izvajajo ustrezne skupne zahteve glede prenosa ladje, kjer so potrebni posebni previdnostni ukrepi. Ti primeri so zlasti tisti, kjer gre za prenos ladje, stare petnajst let ali več, in prenos od nepriznane organizacije k priznani.	Priznane organizacije oblikujejo in izvajajo ustrezne skupne zahteve glede prenosa ladje, kjer so potrebni posebni previdnostni ukrepi. Ti primeri so zlasti tisti, kjer gre za prenos ladje, stare petnajst let ali več, in prenos od nepriznane organizacije k priznani <u>ali od priznane k nepriznani</u> .

Obrazložitev

Obdobje ponovne klasifikacije traja na splošno štiri leta z enim letom odloga. V praksi to pomeni pet let. Ko je plovilo staro deset let, ni več enako operativno sposobno kot novo plovilo. Treba je zamenjati jeklene dele na pregradah in opetnikih ter cevovod, namenjen za vodni balast in tovor, zlasti kolena. To je najprimernejši čas za prodajo plovila po relativno nizki ceni, novi lastnik pa bo odgovoren za popravila in plačilo. Novi lastnik je ponavadi manj zahteven, nova zastava pa je pogosto zastava države z nizkimi dajatvami za registracijo ladij. Tudi novi klasifikacijski zavod ni nujno „priznana organizacija“, kot jo je opredelila Komisija;

6. Uredba o odgovornosti prevoznikov potnikov po morju in celinskih plovnih poteh v primeru nesreč

6.1 **se strinja** s predlogom, da se Atenska konvencija vključi v pravo Skupnosti in da postane zavarovanje obvezno, namesto da se to prepusti presoji lastnika ladje oziroma posredovanju agencij za vzajemno zaščito in povračilo stroškov (P&I clubs).

6.2 **pozdravlja** pobudo, da se uporaba določb Atenske konvencije razširi na notranji promet, toda meni, da razširitev uporabe tudi na plovbo po celinskih plovnih poteh ne bi bila ustrezna ter **prosi** Komisijo, da pojasni opredelitev celinske plovne poti, in **meni**, da tu zadoščajo manj obsežni ukrepi;

6.3 **se strinja**, da v zvezi z ladijskimi nesrečami Protokol k Atenski konvenciji iz leta 2002 uvaža strog režim glede odgovornosti. Stroga odgovornost je namenjena izboljšanju položaja tožnikov; odgovornost ni odvisna od napake ali malomarnosti prevoznika in zato ni nobene potrebe, da tožnik dokazuje odgovornost prevoznika;

6.4 **upoštev**a pridržek, ki so ga izrazili lastniki ladij in posredniških agencij glede člena 3(1) Atenske konvencije o odgovornosti za nesreče, ki so posledica terorizma;

6.5 **poudarj**a, da je treba poiskati mednarodno sprejemljive predloge, saj so edina rešitev v zmešnjavi, ki je nastala zaradi odklonitve sektorja zavarovalništva, da bi sprejel nove omejitve odgovornosti in sorodne zavarovalne zahteve, ki jih je podala Komisija v predlogu za uredbo.

7. Direktiva o civilni odgovornosti in finančnih jamstvih lastnikov ladij

7.1 **se strinja** z zahtevo Evropskega parlamenta za „globalno in usklajeno evropsko pomorsko politiko, namenjeno oblikovanju evropskega prostora pomorske varnosti, ki temelji zlasti na vzpostavitvi sistema odgovornosti, razširjenega na celotno verigo pomorskega prometa“;

7.2 vendar **meni**, da mora biti vsak dogovor v zvezi z vprašanjem odgovornosti in nadomestila za onesnaženje morja sprejet na mednarodni ravni;

7.3 **podpir**a morebitne spremembe veljavnih pravil, da bi vključili odgovornost drugih odgovornih strani, kot so lastniki ladij, in uvedbo neomejene odgovornosti lastnikov ladij v primeru resne ali namerne kršitve svojih obveznosti v zvezi z varnostjo in bojem proti onesnaževanju;

7.4 **poudarj**a potrebo po spremembi Konvencije o civilni odgovornosti, da se ohrani ravnotežje udeležnosti obeh strani (lastnikov ladij in najemnikov) na podlagi dogovorov, ki so jih spodbujali s pomočjo prostovoljnih predlogov/obveznosti upravljavcev ladij;

7.5 **zahtev**a, da izraz „druge odgovorne strani, kot so lastniki ladij“, vključuje upravljavce ladij in naročnike prevozov;

7.6 **izraž**a pomisleke, ali bo pri uporabi direktive upoštevana združljivost z mednarodnim pravom;

7.7 **predlag**a, da se poveljniki ladij ne vključijo v definicijo „druge odgovorne strani, kot so lastniki ladij“, razen če so se pri opravljanju svojega dela obnašali zelo neodgovorno;

7.8 **izraž**a zaskrbljenost zaradi neskladnosti te direktive in Haških pravil oziroma Haško-Visbyskih pravil ter Hamburških pravil, ki se nanašajo na odgovornost lastnikov ladij v zvezi s konosamenti, pomorskimi tovornimi listi in pogodbami o zakupu ladje, ki se uporabljajo v mednarodnem pomorskem prometu. To lahko povzroči zmedo glede tega, po kateri ureditvi odgovornosti se uporabljajo, saj besedilo direktive ne pojasnjuje natančno, ali veljajo le za škodo, nastalo zaradi onesnaževanja, ali tudi škodo, ki jo povzroči tretja stran;

7.9 **soglaš**a s Komisijo, da bo uvedba sistema obveznega zavarovanja prispevala k boju proti podstandardnim ladjam;

7.10 **zahtev**a, da je formulacija zavarovalne police, ki jo ladja mora imeti, jasna in zajema tudi škodo, nastalo v pribežališču.

Priporočila

Priporočilo 7.1

Člen 1

Besedilo predloga Komisije	Amandma OR
Ta direktiva določa pravila za nekatere vidike obveznosti izvajalcev v verigi pomorskega prometa v zvezi s civilno odgovornostjo in uvaja prilagojeno finančno varstvo za pomorščake v primeru razpustitve.	Ta direktiva določa pravila za nekatere vidike obveznosti izvajalcev <u>in uporabnikov ladij</u> v verigi pomorskega prometa v zvezi s civilno odgovornostjo in uvaja prilagojeno finančno varstvo za pomorščake v primeru razpustitve.

Obrazložitev:

Izraz „izvajalci in uporabniki ladij“ zajema tudi naročnike prevoza, ki niso zakupniki ladijskega prostora in ki uporabljajo ladjo, vključno s podstandardnimi ladjami, ki so začasno zakupljene za potovanje v eno smer ali večkratna potovanja. Naročniki morajo biti vključeni v direktivo in imeti enake obveznosti kot „lastniki ladij“, kot so opredeljeni v direktivi, v tem primeru zagotoviti finančno jamstvo. Navsezadnje njihovo olje povzroča onesnaženje. Ta sprememba bi imela naslednje posledice:

- zagotoviti je treba, da bodo naročniki prevoza imeli obveznost, da ne uporabljajo podstandardnih plovil;
- komercialne koristi, ki pritegnejo naročnike prevoza k uporabi podstandardnih plovil zaradi nižjih prevoznih stroškov, se izničijo zaradi večjih stroškov finančnega jamstva, ki vključuje tudi dodatno tveganje, ki ga predstavlja uporaba podstandardne ladje;
- uporaba podstandardnih ladij tako postane finančno neprivlačna za naročnike prevozov in tudi manj tovara jim bo na voljo;
- spodbuda za upravljanje, naročila prevozov in uporabo podstandardnih ladij se bo zmanjšala in lastniki teh ladij bodo prisiljeni uskladiti ladje, število članov ladijske posadke in delovanje ladje z mednarodnimi predpisi ali pa bo ladja neuporabna.

Priporočilo 7.2

Člen 2

Besedilo predloga Komisije	Amandma OR
	<u>7) Vključiti je treba opredelitev pojma »izvajalec«, kot se uporablja v členu 1 te direktive.</u>

Obrazložitev

Vnaprej je treba preprečiti negotovost v zvezi s pojmom „izvajalec“.

Lokalne in regionalne oblasti so glavni akterji pri izvajanju strategije, čiščenju onesnaženih območij, zagotavljanju varnih pristanov za plovila, pomoči tistim, ki se znajdejo v težavah, zlasti če so tudi lokalni prebivalci sami pomorščaki ali reševalci tistih v nevarnosti. Zato je žalostno, da tretji paket za pomorsko varnost ne posveča dovolj pomena vlogi, ki jo te oblasti lahko imajo pri izpolnjevanju teh ciljev.

V Bruslju, 15. junija 2006

Predsednik
Odbora regij
Michel DELEBARRE

Mnenje Odbora regij o sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o i2010: Digitalne knjižnice

(2006/C 229/07)

ODBOR REGIJ je,

ob upoštevanju sporočila Evropske komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o i2010 — *Digitalne knjižnice* COM(2005) 465 konč.;

ob upoštevanju sklepa predsednika Odbora z dne 24. januarja 2006, da komisijo za kulturo in izobraževanje zadolži za pripravo mnenja o tej zadevi;

ob upoštevanju mnenja Odbora o sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o i2010 — *Evropska informacijska družba za rast in zaposlovanje*;

ob upoštevanju mnenja komisije za kulturo, izobraževanje in raziskave, sprejetega dne 4. aprila 2006 (CdR 32/2006 rev. 1) (poročevalec: **g. Jyrki Myllyvirta**, župan Mikkelijska (FI/EPP)),

na 65. plenarnem zasedanju 14. in 15. junija 2006 (seja z dne 15. junija) sprejel naslednje mnenje.

1. Stališče Odbora regij

Odbor regij

1.1 **pozdravlja** predlog pobude za digitalizacijo evropske kulturne dediščine in razvoj digitalnih knjižnic ter **poudarja**, da je to osrednji del pobude Komisije o i2010 — *Evropska informacijska družba za rast in zaposlovanje*, katere polno izvajanje je predpogoj za izboljšanje konkurenčnosti Evrope;

1.2 **poudarja**, da bi bilo treba digitalizacijo, spletno dostopnost in arhiviranje kulturne dediščine spodbujati v vseh evropskih državah, regijah, mestih in jezikih ter tako podpreti ohranjanje kulturne in jezikovne raznolikosti. Izhodišče bi moralo biti spoštovanje kulture — vključno kulture manjšin — in ohranjanje kulturnih dosežkov za prihodnje generacije;

1.3 **opozarja**, da digitalizacija kulturne dediščine hitro napreduje v drugih delih sveta, in **poudarja**, da je dostopnost evropske kulturne dediščine in literature v digitalni obliki osnovni pogoj za uspešnost evropske družbe, temelječe na znanju, hkrati pa podpira razvoj evropskih regij in mest;

1.4 **upošteva** dejstvo, da Komisija v sporočilu izpostavlja večje izzive in mnoga nerešena tehnična, pravna in finančna vprašanja v zvezi z digitalizacijo kulturne dediščine, in **ugotavlja**, da lokalne in regionalne oblasti podpirajo prizadevanja za napredek v tej zadevi;

1.5 **poudarja**, da so lokalne in regionalne oblasti najpomembnejši organi za izvajanje vseh strategij informacijske družbe in v mnogih primerih prav te oblasti skrbijo za knjižnice, tako da je treba glede pobude za digitalne knjižnice posvetiti ustrezno pozornost lokalni in regionalni razsežnosti;

1.6 **meni**, da je izredno pomembno, da se digitalizacija kulturne dediščine v Evropi spodbuja v vseh državah članicah, in **poudarja**, da bo digitalizacija prinašala koristi le z obsežnim spodbujanjem — tudi na lokalni in regionalni ravni — spletno dostopnosti do kulturne dediščine in razvoja inteligentnega iskanja informacij;

1.7 **poudarja**, da je digitalizacija dolgoročni postopek, za katerega so potrebni precejšnji viri, saj vključuje nenehno vzdrževanje, posodabljanje in preoblikovanje gradiva, ter **se strinja** glede ugodnosti, ki jih ima digitalizacija za dostopnost in arhiviranje kulturne dediščine;

1.8 **opozarja**, da digitalno gradivo vključuje digitalizirano analogno gradivo in novo gradivo, katerega izvirna oblika je digitalna;

1.9 **ugotavlja**, da storitve digitalnih knjižnic v državah članicah vključujejo elemente, oblikovane na nacionalni, regionalni in lokalni ravni, ki so med seboj povezani z elektronskimi sredstvi. Da bi to uspešno potekalo, je potrebno sodelovanje in usklajevanje na evropski ravni;

1.10 **je prepričan**, da imajo knjižnice ključno vlogo pri omogočanju dostopnosti do kulturne dediščine in literature v spletnem okolju, saj je prav z njihovo pomočjo mogoče to gradivo najbolje predstaviti javnosti, hkrati pa **ugotavlja**, da je bistvenega pomena tudi njihovo sodelovanje z arhivi in muzeji ter drugimi kulturnimi ustanovami in akterji, dejavnimi na tem področju.

2. Priporočila Odbora regij

Odbor regij

2.1 **poudarja**, da začetni namen digitalizacije ni nadomestiti tradicionalnega tiskanega in drugega fizičnega kulturnega gradiva, temveč pripraviti digitalizirano gradivo poleg analognega in spodbuditi dostopnost do informacij;

2.2 **poudarja**, da je zaradi majhnega deleža digitalizirane evropske kulturne dediščine treba še veliko narediti, razviti je treba tudi nove oblike financiranja, vključno s sodelovanjem z akterji v zasebnem sektorju;

2.3 **navaja**, da so bili v majhnih državah in na majhnih jezikovnih območjih trgi za digitalno gradivo doslej sorazmerno majhni, čeprav so fiksni stroški proizvodnje takega gradiva skoraj enaki stroškom na večjih jezikovnih območjih, in **poudarja**, da je na osnovi tehnološkega napredka pri razvoju digitalnih knjižnic že mogoče in tudi pomembno upoštevati uporabnike v različnih jezikovnih območjih;

2.4 **opaža**, da velikega dela starejše evropske kulturne dediščine avtorske pravice ne omejujejo več in je zato dostopen na informacijskih mrežah; predlog Komisije za reformo avtorskega prava v zvezi z novejšo kulturno dediščino je zelo pomemben;

2.5 **poudarja**, da je v nekaterih državah že opaziti, da nekateri deli javnosti ne morejo slediti napredku digitalne tehnologije, in **meni**, da bi tudi pripadniki najbolj prikrajšanih skupin morali imeti ustrezno možnost za dostop do spleta in navodil za njegovo uporabo;

2.6 **poudarja**, da imajo lokalne in regionalne oblasti osrednjo vlogo kot proizvajalci in lastniki kulturne dediščine,

polet tega pa so odgovorne za to, da javnosti zagotovijo čim bolj enake možnosti dostopa do storitev informacijske družbe;

2.7 **poudarja**, da je dostop do tradicionalnega tiskanega gradiva, ki ga v mnogih evropskih državah omogočajo javne knjižnice, še zmeraj zelo pomemben, toda knjižnice morajo javnosti ponuditi tudi uporabo spleta in spletnih storitev. Za upoštevanje končnih uporabnikov spletnih storitev in njihovih lokalnih potreb je treba opravljanje teh storitev organizirati tako, da jih bodo prevzeli lokalni in regionalni akterji. Pomembno je, da se to upošteva pri financiranju dejavnosti knjižnic na nacionalni ravni;

2.8 **ugotavlja**, da morajo imeti lokalne in regionalne oblasti, ki sodelujejo v različnih knjižničnih ali drugih konzorcijih, ki so lastniki strežnika omrežnega okolja in ponujajo velik izbor storitev, možnost vpliva na sprejemanje odločitev;

2.9 **pozdravlja** dejstvo, da Komisija izpostavlja izzive v zvezi z izbiro gradiva za digitalizacijo, in **meni**, da je predvsem pomembno, da se dovolj pozornosti posveti selekcijskim merilom, ki morajo temeljiti na lokalnih in regionalnih dano-stih, ter da se pri tem doseže ravnovesje med zahtevami javnosti in zahtevami, povezanimi z arhiviranjem gradiva;

2.10 **odobrava** predlog za oblikovanje strategij za dolgoročno arhiviranje digitaliziranega kulturnega gradiva, da se viri, uporabljeni za digitalizacijo kulturne dediščine, ob spremembah tehničnih sistemov in programske opreme ne bi izgubili;

2.11 **meni**, da je predlog za ustanovitev pooblaščenih centrov v državah članicah zanimiv, in **poudarja**, da bi morala biti pomembna naloga teh centrov zagotavljanje spretnosti in znanja na lokalni in regionalni ravni ter širjenje dobre prakse.

V Bruslju, 15. junija 2006

Predsednik

Odbora regij

Michel DELEBARRE

Mnenje Odbora regij o sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: „Izvajanje lizbonskega programa Skupnosti Moderna politika za MSP za rast in zaposlovanje“

(2006/C 229/08)

ODBOR REGIJ je,

ob upoštevanju sporočila Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o izvajanju lizbonskega programa Skupnosti: Moderna politika za MSP za rast in zaposlovanje COM(2005) 551 konč.;

ob upoštevanju sklepa Evropske komisije z dne 15. novembra 2005, da se v skladu s prvim odstavkom člena 265 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti o tej zadevi posvetuje z Odborom regij;

ob upoštevanju sklepa predsednika Odbora regij z dne 24. januarja 2006, da komisijo za ekonomsko in socialno politiko zadolži za pripravo mnenja na to temo;

ob upoštevanju mnenja o programu za konkurenčnost in inovativnost (COM(2005) 121 konč., CdR 150/2005 fin) ⁽¹⁾;

ob upoštevanju mnenja Odbora o integriranih smernicah za rast in delovna mesta (2005–2008) (COM(2005) 141 konč., CdR 147/2005 fin) ⁽²⁾;

ob upoštevanju mnenja na lastno pobudo Odbora regij o konkurenčnosti in decentralizaciji (CdR 23/2005 fin) ⁽³⁾;

ob upoštevanju osnutka mnenja CdR 40/2006 rev. 2, ki ga je komisija za ekonomsko in socialno politiko sprejela 6. aprila 2006 (poročevalka: **ga. Constance Hanniffy**, članica okrožnega sveta Offaly, predsednica midlandske regionalne oblasti in članica mejne midlandske in zahodne regionalne skupščine, IE/EPP),

na 65. plenarnem zasedanju 14. in 15. junija 2006 (seja z dne 15. junija) sprejel naslednje mnenje:

1. Ugotovitve Odbora regij

Nov zagon za politiko za MSP

1.1 **pozdravlja** sporočilo Komisije o moderni politiki za MSP za rast in zaposlovanje kot sredstvu za nov zagon te politike in s tem njeno ponovno usmeritev na najpomembnejše elemente ter bolj racionalno in učinkovitejše delovanje Skupnosti;

1.2 **podpira** promocijo politike vključevanja MSP, ki MSP razlikuje glede na velikost, strukturo lastništva in sektor ter podpira različne vrste temu odmerjene pomoči in ustrezno pravno okolje, da bodo izpolnjene različne potrebe MSP v EU;

1.3 **potrjuje** sklic na vlogo lokalnih in regionalnih oblasti v sporočilu, vendar meni, da bi lahko bolj izrecno poudarilo ključno vlogo, ki jo imajo lokalne in regionalne oblasti pri podpori MSP, zagotavljanju in omogočanju okolja za njihov razvoj in prenos, ter kot velike stranke za blago in storitve MSP;

1.4 **priznava**, da imajo glavno pristojnost za zagotovitev resnično učinkovite politike za MSP predvsem države članice, in jih spodbuja, da bi njihovi nacionalni programi reform zagotovili konkretne ukrepe za podporo ustanavljanju in razvoju MSP;

1.5 **opozarja** na analizo, ki jo je opravil Odbor ob pripravi nacionalnih programov reform (NPR), in zlasti na pomanjkanje posvetovanja z lokalnimi in regionalnimi oblastmi ter v tem pogledu **pozdravlja** spodbudo, ki jo je marca 2006 dal Evropski svet, naj nadaljuje delo v zvezi z nacionalnimi programi reform;

1.6 **meni**, da sta izvajanje in zavezanost vseh akterjev k izvajanju politike vsekakor bistvena za uspešno politiko za MSP, ter je prepričan, da bi v tem pogledu Komisija morala v sporočilu določiti nekatere posebne cilje in roke, da bo izvajanje lažje meriti;

⁽¹⁾ Še ni bilo objavljeno v Uradnem listu ES.

⁽²⁾ Še ni bilo objavljeno v Uradnem listu ES.

⁽³⁾ Še ni bilo objavljeno v Uradnem listu ES.

1.7 **priznava** prednost, ki jo je avstrijsko predsedstvo namenilo MSP, in **pozdravlja** sklep, ki ga je Evropski svet sprejel marca 2006, da vključi „izkoriščanje potenciala podjetij, zlasti malih in srednje velikih podjetij“ kot enega od posebnih področij prednostnega delovanja. Odbor nadalje vztraja, da bi Evropski svet v prihodnje obsežno in odprto ocenjeval izvajanje nacionalnih programov reform, ter zlasti jasno ocenil dejanske prednosti teh programov za MSP;

1.8 **podpira** zagotovitev ustreznega proračuna za program konkurenčnosti in inovativnosti, saj bo program instrument vitalnega pomena za politiko Skupnosti za MSP;

Spodbujanje podjetništva in podjetniških sposobnosti

1.9 **meni**, da je treba spodbujati in podpirati vse vrste podjetništva. Odbor **pozdravlja** dejstvo, da sporočilo priznava, da izpolnjevanje potreb žensk v podjetništvu, mladih, manjšin, migrantov in starejših podjetnikov ni zadovoljivo. **Opozarja**, da te skupin ni mogoče obravnavati kot enotno celoto, in **poudarja**, da vsaka posamezna skupina zahteva sprejetje posebnih ukrepov — potrebe se lahko razlikujejo po posameznih državah ali celo znotraj skupin. Odbor poleg tega **meni**, da so predlogi omejeni na podporo mrežnemu povezovanju in da je za dvig ravni podjetništva med temi različnimi ciljnim skupinami potrebnih več konkretnih predlogov, ki izhajajo iz Evropskega pakta za enakost spolov, ki ga je Evropski svet sprejel 23. in 24. marca 2006. Ta pakt bi bilo treba razširiti tudi na druge skupine;

1.10 **izpostavlja** vrednost lokalnih in regionalnih pobud pri krepitvi podjetniške miselnosti ter spodbujanju in izvajanju izobraževanja, prilagojenega podjetništvu, na vseh ravneh šolskega sistema, vendar **meni**, da mnoge pobude za izobraževanje in usposabljanje niso dovolj odzivne ali prilagodljive za potrebe MSP;

1.11 **pozdravlja** uvedbo Evropske nagrade za podjetnike kot sredstvo spodbujanja podjetništva, prikaza najboljših praks na regionalni in lokalni ravni ter spodbujanja potencialnih podjetnikov;

1.12 **opozarja** na zahtevo po bolj pozitivnem odnosu do preračunanega in dobro utemeljenega poslovnega tveganja in strpnosti do poslovnega neuspeha v družbi nasploh, zlasti v bančnem in javnem sektorju, in poziva države članice, da po vsej EU zagotovijo razvoj bolj podjetniške kulture in boljše ovrednotitjo morebitno že pridobljeno podjetniško izkušnjo podjetnika;

Izboljšanje dostopa MSP do trgov

1.13 **pozdravlja** predlog Komisije za pregled evropskih informacijskih centrov (EIC), saj je **prepričan**, da EIC v vseh državah članicah ne delujejo usklajeno, prav tako neusklajena je tudi njihova sposobnost zagotoviti obsežno podporo in svetovanje MSP za vstop v mednarodni prostor. Odbor prav tako **poudarja**, da bi bilo treba razmejiti naloge in pristojnosti udeležencev v tej mreži in vzpostaviti mehanizme za usklajevanje z drugimi akterji, kot je npr. informacijska mreža Europe Direct, da se prepreči podvajanje izvajanja informacijskih in svetovalnih storitev, ter pospeševati učinkovito uporabo virov;

1.14 **želi pozdraviti** predloge za okrepitev programov za izboljšanje dostopa MSP do informacijske in komunikacijske tehnologije (IKT), ki jim bo omogočila večjo konkurenčnost in dostop na nove trge;

1.15 **ugotavlja**, da predlogi Komisije vsebujejo izboljšanje dostopa do javnih naročil za MSP;

1.16 **meni**, da prizadevanja za standardizacijo ne bi smela prinesiti več birokracije, ki bi negativno vplivala na MSP;

Odpravljanje birokracije

1.17 **pozdravlja** zavezanost Komisije poenostavitvi pravil in ureditev, da bi imela MSP lažji dostop do programov Skupnosti, vendar **bi želel** bolj jasno vedeti, kako to doseči, in kakšne bi utegnile biti posledice za organizacije, ki razdeljujejo sredstva Skupnosti;

1.18 **podpira** namen Komisije, da pregleda prihodnjo zakonodajo, in jo **spodbuja** k sodelovanju s skupinami predstavnikov MSP, tako da nova zakonodaja ne bo ovirala rasti in inovativnega potenciala MSP;

1.19 **opaža** pomembno vlogo, ki jo je prejel odposlanec MSP, čigar naloga je zagotoviti, da bo politika EU prijazna do MSP, vendar **se sprašuje**, ali bo na voljo dovolj virov, in še bolj pomembno, ali bo odposlanec imel ustrezen status in dovolj politične moči, da bo zagotovil dosego ciljev te funkcije;

1.20 **pozdravlja** predlagano vključitev načela „Misli najprej v malem“ v vse politike EU in bi želel, da bi MSP dobila večjo prednost v postopku presoje vpliva na predloge Skupnosti;

1.21 **bi podprl** tudi druge pobude za bolj koherenten in predvidljiv razvoj politike za MSP, tako da bi lahko MSP predvidela posledice in se nanje bolje pripravila;

1.22 **opaža** uspeh modela „Vse na enem mestu“, ki se je izkazal za zelo učinkovitega pri podpori in spodbudi rasti MSP v različnih regijah EU, **priznava**, da bi taka mesta lahko služila kot informacijske točke v zvezi z javnimi naročili, ki bi zagotavljale informacije in pomoč pri obrazložitvi postopka dodelitve javnih naročil, in na splošno **poziva** k večjemu poudarku tega pristopa. To bi lahko potekalo v obliki konferenc in seminarjev o najboljših praksah, ki bi omogočale seznanjanje z najboljšimi regionalnimi pobudami na tem področju;

Izboljšanje potenciala rasti MSP

1.23 **pozdravlja** zavezanost povečanju sodelovanja MSP v programih in pobudah EU, toda **meni**, da bi bilo treba nekatere obveznosti iz programov posebej pozorno spremljati, da se zagotovi dejansko izpolnjevanje teh obveznosti;

1.24 **bi želel** bolj jasno oceno vloge in ravni pomoči iz evropskih strukturnih skladov za MSP ter prispevka drugih instrumentov Skupnosti, ter **poziva**, da se izvajanje teh programov za pomoč MSP obravnava bolj koherentno;

1.25 **priznava** pomen povezovanja MSP z raziskovalnimi in tehnološkimi pobudami ter težave, s katerimi se MSP srečujejo pri dostopu in izkoriščanju raziskav, inovacij in intelektualne lastnine, toda glede podpore **poziva** k diferenciranemu pristopu do manjših in netehnoloških MSP, da bodo tudi ta lahko uspešno prilagodila nove zamisli;

1.26 **podpira** pobude za sodelovanje med lokalnimi in regionalnimi oblastmi, podjetji in podjetniškimi združenji, akademskim svetom, univerzami in raziskovalnimi centri. Tako sodelovanje lahko kot instrument regionalne industrijske politike oblikuje mreže za podporo MSP pri premagovanju ovir za izboljšanje konkurenčnosti, usposabljanja in izkoriščanja inovacij;

1.27 **podpira** predlagano reformo pravil za državno pomoč za delni prevzem tveganja MSP, poenostavitev postopkov in bolj prilagodljiv pristop do pomoči za MSP;

1.28 **priznava** vlogo, ki jo ima 7. okvirni program za raziskave in razvoj pri podpori raziskovalne dejavnosti MSP, toda **poziva** k bolj poudarjenemu prenosu inovacij, razvoja in tehnologije v MSP, saj so raziskovalne zmogljivosti večine MSP omejene;

1.29 **predlaga** okrepitev programov, namenjenih spodbujanju povezav med MSP in ukrepi, namenjenimi olajšanju vzpostavljanja mrež med samimi MSP. Za reševanje problemov, s

katerimi se MSP soočajo pri dostopu do alternativnih virov financiranja, velja za zelo koristno spodbujanje mrež tako imenovanih „poslovnih angelov“ (*business angels*);

Okrepitev dialoga in posvetovanje z interesnimi skupinami MSP

1.30 **ugotavlja**, da je treba težave MSP upoštevati v zgodnji fazi priprave zakonodaje EU in postopka standardizacije, toda poziva k bolj jasnim mehanizmom in ureditvam, s katerimi bo mogoče izboljšati posvetovanje z akterji MSP;

1.31 **potrjuje** ustanovitev tako imenovanih „svetov MSP“ (SME panels), ki bodo delovali kot mehanizem za odzivno svetovanje o predlogih Komisije in spodbujali razvoj komunikacije med MSP in evropskimi institucijami, vendar bi imel nekaj vprašanj v zvezi z zastopanjem v takih svetih;

1.32 **izpostavlja** pomen posvetovanja z regionalnimi in lokalnimi oblastmi in poziva k boljši pojasnitvi, kako namerava Komisija to narediti, in ali bo Evropska komisija spodbudila bolj decentraliziran pristop k podpori MSP;

1.33 **poudarja** enkraten položaj, ki ga imajo lokalne in regionalne oblasti kot ključne agencije za izvajanje in tudi kot partnerji za komunikacijo z interesnimi skupinami in spodbujanje podjetništva;

2. Priporočila Odbora regij

2.1 **poziva** države članice, da se posvetujejo z lokalnimi in regionalnimi oblastmi o nacionalnih programih reform in poskrbijo, da bodo ti programi uvedli konkretne ukrepe za podporo ustanavljanju in razvoju MSP ter **poziva** k jasni in nedvoumni oceni ugodnosti za MSP, ki jih bo prineslo izvajanje nacionalnih programov reform držav članic;

2.2 **predlaga**, da se kot del tekoče analize izvajanja lizbonske strategije in nacionalnih programov reform opredeli izkušnje, ki jih imajo lokalne in regionalne politike za podporo razvoja MSP, zlasti mrež industrijskih grozdov in malih podjetij, z namenom, da se pripravijo smernice o dobri praksi;

2.3 **poziva** Evropsko komisijo, naj bolj odkrito prizna vlogo, ki jo lahko imajo lokalne in regionalne oblasti pri podpori MSP, saj zagotavljajo spodbudno okolje za njihov razvoj in obstoj s pomočjo prenosa ter kot velike stranke za blago in storitve, ki jih MSP opravljajo preko javnih naročil, ter v tem pogledu poziva k bolj učinkovitemu posvetovanju z regionalnimi in lokalnimi oblastmi o pobudah politike za MSP;

2.4 **priporočā**, da se za izvajanje novih ukrepov iz sporočila določijo posebni cilji in roki, v katerih se bo ocenjevalo izvajanje, širjenje najboljše prakse in zagotovilo izvajanje obveznosti;

2.5 **priporočā**, da se bolj prizna raznolikost MSP, in poziva k bolj odmerjeni podpori, vključno s prilagodljivimi določbami glede usposabljanja in izobraževanja ter primerno zakonodajo, ki bo ustrezala tako različnim potrebam, ter **poziva** k bolj diferenciranemu pristopu, ki bi ga bilo treba v podporo uspešni uporabi novih zamisli vključiti v programe Skupnosti za mikro-, manjša in netehnološka MSP;

Spodbujanje podjetništva in podjetniških sposobnosti

2.6 **poziva** Evropsko komisijo in države članice, da sodelujejo z lokalnimi in regionalnimi oblastmi, ki so razvile inovativne ukrepe in jih izvajajo v podporo podjetniškim zmogljivostim žensk, mladih, pripadnikov manjšin, migrantov in starejših, da bi bila politika Skupnosti v prihodnje glede tega dobro obveščena, in **priporočā**, da se razmisli o ločenih posebnih ukrepih in sredstvih za te skupine;

Izboljšanje dostopa MSP do trgov

2.7 **priporočā**, da pregled evropskih informacijskih centrov (EIC), ki ga predlaga Evropska komisija, obravnava vprašanje, ali finančna sredstva za EIC zadostujejo, in tudi njihovo sposobnost, da zagotovijo obsežno pomoč in nasvete MSP na njihovih območjih pri vstopu v mednarodni prostor;

2.8 **zahteva**, da lokalne in regionalne oblasti bolje razmislijo o tem, kako bi lahko nadalje pomagale MSP na njihovih področjih, in jim omogočijo dostop do tržnih priložnosti, zlasti pri zagotavljanju blaga in storitev s pomočjo javnih naročil;

Odpravljanje birokracije

2.9 **poziva** k večjim prizadevanjem za zmanjšanje učinka ureditve na MSP v EU in k zagotovitvi, da prizadevanja za standardizacijo ne bodo predstavljala nadaljnje birokracije, ki bi negativno vplivala na MSP, ter izraža nujno potrebo po vključitvi skupin predstavnikov MSP, da se zagotovi, da nova zakonodaja ne bo ovirala rasti in inovativnega potenciala MSP;

2.10 **priporočā**, da se odposlancu MSP omogoči dovolj virov, položaj in politična moč, da bodo izpolnjeni cilji te funkcije in pričakovanja MSP;

2.11 **poziva** k boljši uskladitvi politik za MSP in programov za podporo s pomočjo nadaljnega razvoja modela „Vse na enem mestu“, kot so portali e-uprave in naročil na enem mestu;

2.12 **poziva** Evropsko komisijo in države članice, da razmislijo o pobudah za bolj koherenten in predvidljiv razvoj politike za MSP, kot je predlog, da bi uvedli dva datuma na leto, ko bi začeli veljati vsi novi predpisi, da bi MSP lahko predvidela posledice in se nanje bolje pripravila.

V Bruslju, 15. junija 2006

Predsednik

Odbora regij

Michel DELEBARRE

Mnenje Odbora regij o resoluciji Evropskega parlamenta o varstvu manjšin in protidiskriminacijski politiki v razširjeni Evropi

(2006/C 229/09)

ODBOR REGIJ JE

ob upoštevanju sklepa Evropskega parlamenta z dne 8. junija 2005, da se v skladu s četrtnim odstavkom člena 265 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti o tej zadevi posvetuje z Odborom regij;

ob upoštevanju sklepa predsedstva z dne 11. oktobra 2005, da zadolži komisijo za ustavne zadeve in evropsko upravo za pripravo mnenja na to temo;

ob upoštevanju resolucije Evropskega parlamenta o varstvu manjšin in protidiskriminacijski politiki v razširjeni Evropi, T6-0228/2005;

ob upoštevanju člena 6 Pogodbe o Evropski uniji in člena 13 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti;

ob upoštevanju Pogodbe o Ustavi za Evropo, ki je bila podpisana 29. oktobra 2004, in zlasti Listine o temeljnih pravicah, ki predstavlja njen II. del;

ob upoštevanju Direktiv 2000/43/ES in 2000/78/ES o izvajanju načela enakega obravnavanja oseb ne glede na raso ali narodnost ter splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu;

ob upoštevanju mnenja o sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o *nediskriminaciji in enakih možnostih za vse — okvirna strategija*, COM(2005) 224 konč., in predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o *evropskem letu enakih možnosti za vse (2007) — pravični družbi naproti*, COM(2005) 225 konč. — 2005/0107 (COD) (CdR 226/2005 fin);

ob upoštevanju Resolucije Evropskega parlamenta o homofobiji v Evropi (RSP/2005/2666);

ob upoštevanju mnenja o zeleni knjigi o enakosti in nediskriminaciji v razširjeni Evropski uniji COM(2004) 379 konč. (CdR 241/2004 fin) ⁽¹⁾;

ob upoštevanju priporočil Mreže neodvisnih strokovnjakov EU za temeljne pravice v tematskih pripombah št. 3: Zaščita manjšin v Evropski uniji;

ob upoštevanju poročil Evropskega centra za spremljanje in nadzorovanje rasizma in ksenofobije (EUMC), zlasti o položaju migrantov, manjšin in Romov;

ob upoštevanju osnutka mnenja (CdR 53/2006 rev. 1), ki ga je komisija za ustavne zadeve, evropsko upravo ter območje svobode, varnosti in pravice soglasno sprejela 7. aprila 2006 (poročevalca: g. Sovič, župan mesta Maribor, in g. Sinner, deželni minister, vodja kabineta bavarske deželne vlade);

- 1) **ker** je spoštovanje temeljnih pravic, kulturne in jezikovne raznolikosti dragoceno za Evropo in ga je treba ohranjati v vseh regijah Evropske unije, ter je prednostna naloga za OR;
- 2) **ker** se je treba z enako močjo boriti proti vsem vrstam diskriminacije zaradi spola, rase ali etnične pripadnosti, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti z opozarjanjem, da vsi prebivalci prispevajo k bogastvu Evrope;

⁽¹⁾ UL C 71, 22. 3. 2005, str. 62.

- 3) **ker** obstaja razlika med varstvom manjšin in nediskriminacijsko politiko, enako obravnavanje je osnovna pravica vseh državljanov in ne privilegij;
- 4) **ker** je drugačnost pravica vsakega posameznika ter morata biti strpnost in spoštovanje splošna drža v življenju, ne pa privilegij, podeljen zgolj nekaterim, in mora temeljiti na vzajemnosti;
- 5) **ker** morajo lokalne oblasti igrati pomembno vlogo pri ohranjanju temeljne pravice do svobode združevanja;
- 6) **ker** imajo predstavniki lokalnih oblasti posebno odgovornost, da dajejo dober zgled in spodbujajo dobro prakso;
- 7) **ker** lokalni in regionalni organi izvajajo precejšnjo oblast v zadevah v zvezi z javnimi evidencami, izobraževanjem, policijo, zdravjem, stanovanji in socialnim varstvom, brez katere ni mogoče varovati temeljnih pravic;
- 8) **ker** je Odbor regij na zaprosilo Evropskega parlamenta začel zbirati dobre prakse na lokalni in regionalni ravni in želi tako pomembno prispevati k boljšemu varstvu manjšin in izvajanju nediskriminacijske politike,

na 65. plenarnem zasedanju 14. in 15. junija 2006 (seja z dne 15. junija) soglasno sprejel naslednje mnenje.

Odbor regij

stanovanjskimi ukrepi na regionalni in lokalni ravni, posredno pomaga preprečevati nasilni ekstremizem in da je treba posebno pozornost nameniti mladim, ki živijo v mestnih getih;

1. Splošne ugotovitve

1.1 **pozdravlja** resolucijo Evropskega parlamenta in **se strinja** s tem, da izvajanje nediskriminacijske politike v državah članicah ni ustrezno; vseeno **priznava**, da so kljub različnim ravnam izvajanja v posameznih državah članicah, pri čemer so nekatere od njih bolj proaktivne kot druge, EU, njene države članice ter regionalni in lokalni organi že pripravili obsežen seznam dobrih praks;

1.2 **se strinja** s stališčem EP, da bi lahko lokalni, regionalni in nacionalni organi držav članic bolje uskladili svoje ukrepe za boj proti vsem oblikam diskriminacije zaradi spola, rase ali etnične pripadnosti, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti, vključno z antisemitizmom in napadi na manjšine, zlasti Rome;

1.3 **priznava**, da so lokalni in regionalni organi pred dvema izzivoma: na eni strani glede na odgovornost regionalnih in lokalnih uprav, da preprečujejo diskriminacijsko ravnanje ter spoštujejo načelo enakosti pri dostopu do individualnih, gospodarskih in socialnih pravic, na drugi strani pa glede na njihovo dejavno odgovornost za spodbujanje temeljnih pravic, vključno s spoštovanjem pravic manjšin;

1.4 **poudarja**, da morajo biti politika in pravila, ki jih uporabljajo lokalni organi, pravno in dejansko nediskriminacijski ter morajo spodbujati družbeno, gospodarsko in politično vključevanje;

1.5 **priznava**, da lahko revščina, socialna izključenost in getoizacija povzročijo ekstremizem, in zato **meni**, da lahko učinkovita politika vključevanja, vključno z izobraževalnimi in

1.6 **navaja**, da obstajajo pozitivni ukrepi za zagotovitev višje ravni varstva za pripadnike manjšin v več mestih, občinah in regijah, ki temeljijo na načelu večkulturne družbe ter ozaveščenosti o bogastvu in raznolikosti EU; zato **predlaga**, ob upoštevanju dokazov, ki so jih zbrali člani, začetni okvirni seznam najboljših praks na lokalni in regionalni ravni, ki je priložen temu mnenju;

2. Stališča in priporočila

2.1 *Spodbujanje raznolikosti in medkulturnega dialoga — decentralizirani ukrepi*

2.1.1 **meni**, da morajo regionalni in lokalni organi prispevati dodano vrednost k boju proti rasizmu, antisemitizmu, islamofobiji, ksenofobiji, homofobiji in napadom na manjšinske skupine, zlasti Rome in državljane tretjih držav, s spodbujanjem raznolikosti na temeljnih ravneh in uresničevanjem načela, da raznolikost pomeni bogastvo za družbo;

2.1.2 **predlaga**, da morajo lokalni in regionalni organi sprejeti ustrezne, decentralizirane ukrepe za povečanje ravni varstva pravic manjšin ter boj proti rasizmu in ksenofobiji v evropskih mestih in regijah, kot so:

— oblikovanje regionalnih in lokalnih nediskriminacijskih uradov za spremljanje in beleženje pritožb pripadnikov diskriminiranih skupin;

— razširjanje osnovnih informacij o položaju manjšin in protidiskriminacijski politiki širši javnosti;

- javne predstavitve primerov dobre prakse uradnih predstavnikov mest, občin in regij;
- aktivacija kontaktnih točk EuropeDirect za spodbujanje pravic manjšin in nediskriminacijskih ukrepov;
- organizacija prireditev in praznovanj, namenjenih združevanju različnih kultur, tradicij in jezikovnih skupin, ki živijo na istem območju;
- programi usposabljanja za lokalne in regionalne uprave, učitelje in novinarje, ki so namenjeni spodbujanju nediskriminacije in enakega obravnavanja za vse državljane;
- vzpostavitev preprostega in neposrednega stika z upravnimi službami za pripadnike manjšin, kjer bi lahko bili izpostavljeni diskriminaciji;

2.1.3 **podpira** posebno zaskrbljenost Parlamenta v zvezi s položajem Romov; in zato **meni**, da romska skupnost potrebuje posebno zaščito, tudi ob upoštevanju njene velikosti in posebnosti;

2.1.4 **verjame**, da je vključevanje Romov velik izziv za regionalne in lokalne organe, in **poziva** institucije EU, nacionalne vlade ter lokalne in regionalne organe k razvoju skupnega celostnega in decentraliziranega pristopa za olajšanje političnega, družbenega in gospodarskega vključevanja ter hkrati za spodbujanje spoštovanja raznolikosti in strpnosti. S tem v zvezi **predlaga** naslednje ukrepe na lokalni in regionalni ravni:

- razvoj prožnih strategij izobraževanja, da bi čim bolj izboljšali možnosti vključevanja;
- izmenjava najboljših prakse med mesti in regijami, kjer živijo pripadniki romske skupnosti;
- financiranje kulturnih prireditev za boljše poznavanje romske kulturne dediščine in tradicije;

2.1.5 **vztraja** pri pomenu dialoga med verskimi in etničnimi skupinami na regionalni in lokalni ravni, ki je namenjen preprečevanju ekstremizma in ločevanja ter bi lahko prispeval tudi k skupnemu razumevanju enakosti in raznolikosti evropskih družb;

2.1.6 **podpira** izjavo Evropskega parlamenta, v kateri ta izraža zaskrbljenost nad homofobijo v Evropi kot posebnim problemom, zlasti „ker se je v zadnjem času odvil niz zaskrbljujočih dogodkov v številnih državah članicah“;

2.2 Uporaba in spodbujanje standardov in načrtov za enako obravnavanje

2.2.1 **meni**, da morajo lokalni in regionalni organi za doseganje standardov enakosti pri zagotavljanju storitev razmisliti o določitvi ciljev politike in kazalcev, ki bi pomagali meriti napredek pri izvajanju politike, ter **želi** prispevati k pripravi takšnih kazalcev;

2.2.2 **priznava**, da bodo standardi in načrti za enako obravnavanje, usmerjeni v strategije o enakosti ne glede na pripadnost skupnosti ter enakost ne glede na raso, spol, invalidnost in spolno usmerjenost, bolje priznavali pomen pravičnega obravnavanja in enakega dostopa do služb lokalnih oblasti in zaposlitve. Razviti so bili kot orodje, ki pomaga lokalnim in regionalnim oblastem vključiti spol, raso in invalidnost v občinsko politiko in prakso na vseh ravneh;

2.2.3 **meni**, da morajo lokalni in regionalni organi opravljati visoko kakovostne lokalne storitve, ki so dostopne vsem in ustrezajo potrebam raznolikih mestnih sosesk in skupnosti ter zagotavljajo okvir za uspešnost kohezije in trajnosti skupnosti, tako da uporabijo že opredeljeno najboljšo prakso, kot je:

- pravna pomoč v obliki svetovanja v zvezi s statusom posameznika;
- financiranje občinskih sprejemnih centrov;
- oblikovanje forumov o vključevanju, ki vključujejo javne razprave, za več stikov med državljani oziroma stalnim prebivalstvom in priseljenci;
- uvedba posvetovalnih organov proti diskriminaciji in posebnih svetovalcev, ki so odgovorni za primere rasne in spolne diskriminacije;

2.3 Dostop do učenja jezikov, izobraževanja in trga dela

2.3.1 **poudarja**, da je izobraževanje temeljni način za vključevanje manjšin v družbeno in politično življenje držav, v katerih živijo, za učenje strpnosti in spoštovanja raznolikosti, ter da imajo lokalne in regionalne oblasti bistveno vlogo na tem področju;

2.3.2 **poziva** države članice, usklajeno z Evropskim parlamentom, da naredijo vse, kar je v njihovi moči, za zagotavljanje učinkovitega vključevanja otrok beguncev, prosilcev za azil in priseljencev v izobraževalni sistem. Tudi organi oblasti bi morali pripadnikom manjšin omogočiti pridobivanje jezikovnega znanja, ki je potrebno za njihovo uspešno vključevanje;

2.3.3 **poudarja**, da pridobivanje zadostnega jezikovnega znanja uradnega jezika skupnosti, v katerih živijo manjšine, povečuje možnost za učinkovito vključevanje, ter **trdi**, da morajo lokalni in regionalni organi znotraj svoje pristojnosti omogočiti — kadar je primerno — programe vključevanja, ki med drugim zajemajo brezplačne izbirne izobraževalne programe uradnih jezikov tudi v vrtcih;

2.3.4 **je zaskrbljen** zaradi nespodbudnih učinkov visoke brezposelnosti med mladimi in **priporoča** uporabo pozitivnih ukrepov, zlasti v zvezi z dostopom do trga dela za vse zapostavljene skupine;

2.3.5 **predlaga** aktiviranje mreže članov, ki se zavzema za:

- pripravništva v občinah za pripadnike manjšin;
- sistem štipendij za najboljše študente, ki so pripadniki etničnih manjšin ali katere koli zastopane skupine;
- posebne jezikovne programe za otroke migrantov;

2.3.6 **upoštev**a obstoječo dobro prakso na regionalni in lokalni ravni na področju izobraževanja in dostopa do trga dela, kot so:

- sprejem otrok, ne glede na njihovo nacionalno pripadnost, v javne šole;
- prost dostop za vse do učenja jezikov, ki ga zagotavljajo občine;
- enak dostop do izobraževanja tudi za invalidne osebe, nedržavljanke EU in starejše osebe v skladu z načelom vseživljenjskega učenja;
- vzgojni projekti, namenjeni boju proti diskriminaciji;
- izobraževalni programi, ki so na voljo v jeziku manjšine;
- virtualni uradi za politiko vključevanja;
- ukrepi za boj proti diskriminaciji pri zaposlovanju na ravni lokalnega urada za zaposlovanje npr. tako, da so delodajalcem poslani anonimni podatki o iskalcih zaposlitve, pri katerih je izpuščen priimek prosilca;

2.4 Dostop do socialnih stanovanj in javnih storitev

2.4.1 **poziva** države članice, da vzpostavijo nacionalno bazo podatkov ali nacionalne smernice dobre prakse za organe, pristojne za stanovanjsko področje, za sistematično in natančno zbiranje podatkov o nastanitvi migrantov in etničnih manjšin;

2.4.2 **poziva** lokalne in regionalne organe, da okrepijo svoja prizadevanja, s katerimi zagotovijo uporabo nediskriminacijskih ukrepov, in zlasti:

- dodelitev občinskih stanovanj družinam ne glede na njihovo nacionalno pripadnost;
- preprečevanje ločevanja na stanovanjskem področju in po potrebi uporaba pozitivne diskriminacije;
- vzpostavitev akcijskih načrtov na lokalni in regionalni ravni za zagotovitev enakega dostopa do stanovanj;

2.4.3 **poudarja** najboljšo prakso lokalnih in regionalnih organov za zagotovitev enakega dostopa do stanovanj in javnih storitev za vse državljane, kot je:

- zagotovitev tehničnih in pravnih jamstev ter zavarovanja za vse skupine prebivalstva;
- dodelitev občinskih stanovanj migrantom in državljanom tretjih držav;

- ustanovitev svetovalnih organizacij za izboljšanje dostopa do stanovanj za begunce in migrante;
- uvedba programov neprofitnih najemnih stanovanj;
- zagotavljanje udeležbe migrantov na javnih forumih, kjer potekajo razprave o stanovanjski politiki;
- zagotavljanje enakega dostopa do javnih storitev za vse pripadnike lokalnih skupnosti in enake kakovosti teh storitev;

2.5 Aktiven dostop do političnega in družbenega življenja

2.5.1 **močno podpira** udeležbo pripadnikov manjšin v političnem življenju na vseh upravnih ravneh (lokalni, regionalni, nacionalni in evropski), zlasti njihovo večje vključevanje v lokalno politiko. V ta namen si je treba prizadevati za preglednejše in dostopnejše strukture in postopke sprejemanja odločitev lokalnih in regionalnih organov ter neomejeno svobodo zbiranja in izražanja;

2.5.2 **poziva** lokalne in regionalne organe, da spodbujajo predstavnike različnih etničnih skupin priseljencev k odgovornejši vlogi v družbi držav članic ter svojih regionalnih in lokalnih organih;

2.5.3 **pozdravlja** pobude v več mestih in regijah, s katerimi so bili uvedeni posebni ukrepi za spodbujanje uveljavljanja političnih pravic, kot so:

- ustanovitev posvetovalnih teles;
- sodelovanje enega ali več predstavnikov manjšin v mestnih svetih;
- polna udeležba pripadnikov manjšin na lokalnih in občinskih volitvah;
- vzpostavitev mest, kjer se opravlja skupna dejavnost med državljani oziroma stalnimi prebivalci, migranti in katerimi koli zastopanimi skupinami;

2.5.4 **poziva** k izvajanju dejanskih ukrepov, vključno z ustvarjanjem pogojev, ki omogočajo predstaviškim ustanovam narodnostnih manjšin dejansko sodelovanje pri razvoju in izvajanju politike in programov v zvezi z izobraževanjem in poklicnim vključevanjem manjšin;

2.5.5 **poudarja** odgovornost lokalnih in regionalnih medijev pri spodbujanju strpnosti in spoštovanja raznolikosti ter njihovo vlogo pri zagotavljanju učinkovite komunikacije in spodbujanju dejavnejše udeležbe pripadnikov manjšin v lokalnem političnem in družbenem življenju;

2.6 Spodbujanje zbiranja podatkov na regionalni in lokalni ravni

2.6.1 **meni**, da je zbiranje podatkov, razčlenjenih glede na narodnost, bistveno za oceno izvajanja nediskriminacijske politike;

2.6.2 **ponovno poziva** Komisijo, da objavi vodič o nediskriminacijski dobri praksi, namenjen lokalnim organom v vlogi delodajalcev, dobaviteljev in kupcev blaga in storitev ter vodilnih dejavnikov na področju kohezije in nediskriminacije; vodič naj bi vseboval dolžnosti lokalnih oblasti glede ohranjanja temeljnih pravic, vključno s svobodo združevanja, in posebno odgovornost lokalnih oblasti, da preprečijo izjave, ki jih je upravičeno možno razumeti kot sovražni govor ali kot govor, ki lahko povzroči legitimnost, širjenje in spodbujanje rasizma, ksenofobije, antisemitizma, homofobije ali drugih oblik diskriminacije ali nestrpnosti, ki temelji na sovraštvu. V zvezi s tem **ponuja** Komisiji podporo pri zbiranju podatkov na regionalni in lokalni ravni;

2.6.3 **meni**, da so boljše zbiranje podatkov, spremljanje in ocenjevanje pomembni za razvoj učinkovitih politik, ki spodbujajo enakost in odpravljajo vse oblike diskriminacije, ter **ponovno poudarja**, da je treba lokalne in regionalne organe vključiti, skupaj s Komisijo, v priprave primerljivih kvantitativnih podatkov, s katerimi bi ugotovili in prikazali obseg neenakega obravnavanja;

3. Končne ugotovitve

3.1 **poudarja**, da je izboljšanje medinstitucionalnega sodelovanja med institucijami EU, Svetom Evrope, ZN in OVSE pomembno za učinkovito varstvo manjšin, ter poudarja vlogo nevladnih organizacij ter nacionalnih, nadnacionalnih in evropskih združenj regionalnih in lokalnih oblasti v tem procesu;

3.2 **želi**, da poročila Evropskega centra za spremljanje in nadzorovanje rasizma in ksenofobije (EUMC) ter Mreže neodvisnih strokovnjakov EU za temeljne pravice bolj upoštevajo regionalno razsežnost;

3.3 **meni**, da bi lahko EU z dodelitvijo ustreznih sredstev dopolnila dejavnosti držav članic na lokalni, regionalni in nacionalni ravni, države članice pa bi lahko del svojih pristojnosti odločanja v zvezi s strukturnimi skladi prenesle na regionalne in lokalne organe, v duhu decentralizacijske politike Unije;

3.4 **poziva k** ustreznemu financiranju dejavnosti na lokalni in regionalni ravni, ki so namenjene boju proti diskriminaciji in zagotovitvi varstva pravic vseh državljanov.

V Bruslju, 15. junija 2006

Predsednik

Odbora regij

Michel DELEBARRE

DODATEK

VARSTVO MANJŠIN NA REGIONALNI IN LOKALNI RAVNI: DOBRA PRAKSA ⁽¹⁾

Velik del regionalne in lokalne dobre prakse za izboljšanje položaja manjšin in spodbujanje nediskriminacijske politike je nastal na podlagi raziskave članov OR ter regionalnih in občinskih organov, organizacij in združenj. OR želi razširiti ta seznam in ga potem uporabiti pri ukrepih EU, ki spodbujajo standarde za enako obravnavanje vseh.

1. Spodbujanje politike vključevanja in medkulturnega dialoga

- V Nemčiji je Bavarski forum pripravil niz dejavnosti pod geslom „vključevanje z dialogom“ (tj. javne razprave). Cilj teh dejavnosti je povečati stike med domačini in tujci ter preprečiti oblikovanje kulturnih in jezikovnih getov, tako imenovanih „vzporednih družb“.
- V mestu Corps-Nuds v Franciji so priseljenci priznani kot del skupnosti in se jih spodbuja k sodelovanju pri vseh lokalnih družbenih dejavnostih. Razen tega so v javne šole sprejeti otroci ne glede na nacionalno pripadnost. Dostop do javnega izobraževanja je zagotovljen tudi invalidnim osebam in odraslim iskalcem zaposlitve, v skladu z načelom vseživljenjskega učenja.
- V mestu Bremen (Nemčija) je potekalo več prireditev na temo politike vključevanja. Vsem je skupno, da spodbujajo medkulturni in medverski dialog kot način reševanja problema ksenofobije in odziv na trende radikalizacije in segregacije.
- Noč mladih: Prireditev poteka letno v mestni hiši v Bremnu v spomin žrtvam nacionalsocializma. Splošni cilj Noči mladih je združiti pogled v preteklost s prizadevanji za humanost sodobnega sveta. Prireditve se v povprečju udeleži do 3 000 ljudi, od tega tri četrtine mladih. Vsako leto potekajo pod drugačnim geslom; ena od preteklih tem prireditev je bila „Srečanje s Sinti in Romi“. Poleg pripovedovanj prič iz tega časa, razstav in forumov program vključuje tudi gledališke predstave, športne predstave in koncerte vseh glasbenih zvrsti, od klasične glasbe do hip hopa — nekaj za vse okuse in starosti.
- Mestni zemljevid verstev: Eden izmed uspešnih projektov Noči mladih se je medtem osamosvojil: to je projekt Mestni zemljevid verstev, ki ga organizirajo mladi za mlade. Projekt so ustanovili mladi iz Bremna iz različnih verskih skupin, da bi spodbudili izmenjavo med verstvi in izboljšali razumevanje o svojih verovanjih. Projekt nudi forum za mlade iz vseh verskih skupin v Bremnu in jim omogoča, da se med skupnim oblikovanjem zemljevida med seboj spoznavajo, komunicirajo in enostavno praznujejo svoje druženje. Vzpostavili so interaktivni spletni portal z zemljevidom mesta, na katerem so označene vse cerkve, mošeje in prostori skupnosti v vsakem delu mesta. Poleg tega obstaja spletni forum, na katerem mladi dobesedno lahko izmenjujejo poglede o bogu in svetu. Mestni zemljevid verstev je pokazal, da med mladimi obstaja želja po medverskem dialogu. Versko izobraževanje, razdeljeno po verah, ne ponuja dovolj možnosti za tak dialog. Mladi verniki želijo v dialogu na svoji ravni, brez hierarhije ali avtoritete, spoznati verovanje in življenje drugih mladih vernikov.
- Muslimanski teden v Bremnu: Bremen posveča posebno pozornost vključevanju muslimanskih someščanov. Med Muslimanskim tednom lahko muslimani javnosti predstavijo svojo vero in svojo kulturo. V tem tednu imajo vsi priložnost, da spoznajo, kako se v Bremnu časti in živi islam: množične predstavitve, razprave in razstave vabijo k informiranju, razpravljanju in neformalnemu srečanju z muslimani. Ne gre za razpravljanje o muslimanih, ampak z njimi. Kritične razprave pri tem niso le dovoljene, ampak zaželeno.
- Sprejem v bremenski mestni hiši ob koncu posta: Ob koncu postnega meseca ramadana senat svobodnega hanzeatskega mesta Bremen povabi muslimanske prebivalce mesta na sprejem v mestno hišo na praznovanje konca posta z drugimi verskimi skupnostmi. Muslimani se vedno radi odzovejo na povabilo, ki je dokaz, da mesto priznava muslimane z njihovo kulturno dediščino in vero.
- Program „Porto brez meja“ na Portugalskem je strategija za analizo, razpravo in obravnavanje vprašanja priseljevanja v mestu. Pri delu sodeluje 33 priseljskih združenj, ki zastopajo različne priseljske skupnosti v Portu. Dejavnosti

⁽¹⁾ Viri: informacije so zbrali člani OR; „Tematske pripombe št. 3: Zaščita manjšin v Evropski uniji“ Mreže neodvisnih strokovnjakov EU za temeljne pravice (2005) in Letno poročilo EUMC, II. del „Rasizem in ksenofobija v državah članicah EU: smernice, razvoj in dobra praksa“ (2005).

v okviru programa imajo različne cilje, ki si prizadevajo za vključujoč in participativen družbeni razvoj vseh akterjev in s tem ohranjanje in spodbujanje socialne kohezije. Dve dejavnosti je treba posebej poudariti zaradi njune pogostosti in ker vključujeta priseljska združenja v načrtovanje, razvoj in ocenjevanje:

- **Pripovedovanje zgodb:** Cilj dejavnosti je poiskati in zbrati pomembne zgodbe iz kulturne dediščine teh skupnosti ter jih predstaviti širši javnosti z organizacijo rednih razvedrilnih večernih prireditev s predstavami na prestižnih krajih v mestu.
- **Srečanje skupnosti:** Glavni cilji te dejavnosti so pomagati krepiti odnose med različnimi skupnostmi ter praznovati in spodbujati kulturno raznolikost mesta Porto. Organizirane so družbeno-kulturne in informacijske prireditve, na katerih tako domačini kot tudi tuji prebivalci sodelujejo pri razstavah in prodaji kulturnih in gastronomskih izdelkov. To vsakoletno prireditev, ki poteka v zelo znani mestni zgradbi, obišče na stotine ljudi.
- Mednacionalni (Inter-Nation) program v belgijski pokrajini Valonija temelji na medkulturnosti in pridobivanju posebnih strokovnih spretnosti. Njegov cilj je najti delo iskalcem zaposlitve, katerih sposobnosti so premalo izrabljene na trgu dela. Program se zlasti ukvarja s spodbujanjem medkulturnih prednosti tujih prebivalcev na mednarodno usmerjenih delovnih mestih. Hkrati Inter-Nation podjetjem zagotavlja usposobljene delojemalce, ki jih lahko podpirajo pri poslovanju.
- München je razvil projekt „Skupaj dejavni v Neuperlachu“, v okviru katerega so stanovanjski vrtovi namenjeni skupni dejavnosti Nemcev in migrantov, ki živijo na tem območju. Ta projekt povečuje komunikacijo in vključevanje med ljudmi z različnim kulturnim, etničnim in rasnim ozadjem.
- V Amsterdamu na Nizozemskem je bil uveden projekt „Vplivi in posledice druge svetovne vojne“, ki je namenjen boju proti diskriminaciji in antisemitizmu ter povečanju strpnosti in spoštovanja.

2. Uporaba in spodbujanje standardov in načrtov za enako obravnavanje

- V Španiji občina Madrid izvaja regionalni načrt vključevanja 2006–2008, ki je bil pripravljen s podporo vseh občinskih družbenih sektorjev in udeležbo več kot 1000 predstavnikov in strokovnjakov s ciljem zagotoviti vključevanje imigrantov. Prvič je španska občina namenila več kot 4,4 milijard EUR za vključevanje priseljencev. Vsi priseljenci imajo ne glede na svoj upravni položaj kot vsak drug prebivalec Madrida prost dostop do izobraževalnega in zdravstvenega sistema v Madridu. Poleg tega je občina Madrid vzpostavila centre za socialno pomoč priseljencem (CASI), da bi okrepila mrežo osnovne pomoči, ki je na voljo posebno ranljivim priseljencem, ter centre za udeležbo in vključevanje priseljencev (CEPIS) za spodbujanje in predstavitev kulturnega bogastva priseljskih skupnosti.
- Dunaj je vzpostavil virtualni urad za politiko vključevanja. Poleg tega je bil ustanovljen tudi poseben oddelek „Vključevanje in raznolikost“ za razvoj upravljanja raznolikosti ter organizacijo in širitev svetovalnih služb za nove priseljence, ki so se naselili v mestu. Oddelek sodeluje s priseljskimi organizacijami ter spodbuja integracijske ukrepe in projekte, kot so ukrepi za pridobivanje jezikovnega znanja.
- V regiji Emilia Romagna v Italiji so bili ustanovljeni posvetovalni protidiskriminacijski organi, lokalni organi pa so uvedli posebne svetovalce, ki lahko posredujejo v primerih rasne in spolne diskriminacije.

3. Dostop do učenja jezikov, izobrazbe in trga dela

- Na območju mesta Rennes v Franciji so na voljo različne vrste dejavnosti in izobraževanja, ki novim priseljencem omogočajo vključitev v lokalno skupnost. Razen tega je del proračuna namenjen vzpostavitvi občinskih sprejemnih centrov.
- Dunaj ponuja novim priseljencem tečaje opismenjevanja in osnov nemškega jezika. Namenjeni so zlasti ženskam, vključujejo pa tudi celodnevno otroško varstvo.
- V Škocjanu (Slovenija) je politika vključevanja uvedena prek programa za poučevanje lokalnih prebivalcev o ksenofobiji.
- V okviru boja proti diskriminaciji pri zaposlovanju je lokalni zavod za zaposlovanje na podlagi spodbud francoske regije Rhône-Alpes pošiljal delodajalcem anonimne podatke o iskalcih zaposlitve, pri katerih je izpuščen priimek prosilca.

4. Dostop do socialnih stanovanj in javnih storitev

- Na Dunaju v Avstriji sta dostopnost in kakovost javnih storitev mesta enaki za vsakega pripadnika skupnosti, ne glede na njegovo nacionalno pripadnost, spol, raso in vero. Razen tega so občine podprle in financirale projekte za spodbujanje in razvoj pluralne politike. Mesto spodbuja kulturno, jezikovno in prebivalstveno raznolikost, vsakemu pripadniku skupnosti pa je na voljo pravna pomoč v obliki svetovanja v zvezi s statusom posameznika.

- V Barceloni so javne storitve dostopne vsaki prijavljeni osebi, tudi če nima urejenega statusa bivališča. Katalonske lokalne oblasti skušajo prilagoditi obstoječe lokalne storitve potrebam in ciljem priseljencev, zlasti s tehnično podporo pri sprejemanju in nastanitvah, finančno podporo pri spodbujanju raznolikosti in državljanskih pravic ter z informativnimi storitvami za olajšanje procesa odločanja. Poleg tega je občinski svet Barcelone pripravil načrt za raznolikost in državljanstvo ter lokalno mrežo za raznolikost in državljanstvo.
- Francija v okviru stanovanjske politike Skupnosti aglomeracij, h kateri spada tudi mesto Corps-Nuds, specifičnim skupinam prebivalcev dodeljuje občinska stanovanja ne glede na njihovo nacionalno pripadnost, med njimi tudi Romom.
- „La Red de Bolsa de Vivienda Social“ katalonske vlade je namenjen izboljšanju dostopa do primerne stanovanja za vse družbene skupine ter zagotavlja tehnična in pravna jamstva ter zavarovanje in jamstvo za največ šest mesecev.
- Salzburg ter kraja Krems in Guntramsdorf dodeljujejo občinska stanovanja migrantom in državljanom tretjih držav. Svetovalna organizacija „Wohndrehscheibe“, katere namen je izboljšati dostop do stanovanj za begunce in migrante, je bila leta 2004 kot kandidatka za mednarodno nagrado Dubaj imenovana za eno od 107 „najboljših praks“.
- V okviru „Programa za izgradnjo subvencioniranih stanovanj“ v Češki republiki morajo občine podpirati izgradnjo novih hiš in v njih zagotoviti storitve socialne varnosti ter tako pomagati skupinam, ki jim grozi socialna izključitev.
- Španija: Od leta 1994 občina Madrid razvija poseben program za posredovanje stanovanj, ki podpira nastanitev priseljencev v regiji. Priseljencem zagotavlja spodobno stanovanje, ter vzpostavlja večkratne sisteme posredovanja in garancij za pridobivanje stanovanj na trgu nepremičnin za priseljsko skupnost. Program predvideva tudi dostop do deljenih stanovanjskih prostorov ter pospešuje nastanek stanovanjskih skupnosti v najemniških ali lastniških stanovanjih.
- „Program za spodbujanje zagotavljanja neprofitnih najemnih stanovanj v občinah za leto 2005“ v Sloveniji poziva občine k izgradnji in obnovi neprofitnih najemnih stanovanj.
- V Gentu so stranke iz javnega in zasebnega sektorja podpisale nediskriminacijsko izjavo o nastanitvi, ki zagotavlja odpravo in preprečevanje vseh vrst diskriminacije na stanovanjskem področju.
- V Veroni daje zadruga „La casa per gli Extracomunitari“ migrantom na voljo hiše in zagotavlja njihovo udeležbo na javnih forumih, kjer potekajo razprave o stanovanjski politiki.

5. Aktivni dostop do političnega in družbenega življenja

- V Torinu v Italiji so na občinskih volitvah lahko sodelovali vsi tujci, ki zakonito prebivajo v Italiji in ki prebivajo v mestu najmanj 6 let.
- Na Danskem imajo občine v skladu z danskim integracijskim zakonom možnost ustanavljanja integracijskih svetov, ki so pristojni za pripravo posvetovalnih poročil o integracijskih pobudah in dosežkih v občini na splošno ali pa o predstavitvenih programih, ki jih organizira občina. Integracijske svete sestavlja najmanj sedem članov s sedežem v občini, imenuje pa jih občinski svet (kommunalbestyrelse). Imenovani člani so člani lokalnih združenj priseljencev ali beguncev, pa tudi tisti, ki so povezani s šolskimi odbori in drugimi lokalnimi združenji. Ustanavljanje integracijskih svetov je prvi korak pri integraciji priseljencev in beguncev v politični proces. Izkušnje kažejo, da se mnogi priseljenci in begunci, ki so člani integracijskih svetov, kasneje vključijo v bolj formalne politične procese, kot je občinski svet. Okrog 60 danskih občin se je odločilo za ustanovitev integracijskih svetov.
- Občinski odbor za skupnosti v Portu (Portugalska) je svetovalno telo, ki poroča mestnemu svetu. Njegova vloga je zagotoviti interaktivno platformo za informacije in razpravo med priseljskimi skupnostmi v Portu ter med njimi in lokalnimi oblastmi. Odbor organizira srečanja, na katerih se lokalne oblasti seznanjajo z mnenji priseljskih združenj o načrtovanih projektih za pospeševanje vključevanja teh skupnosti. Udeleženci razpravljajo tudi o nekaterih glavnih ovirah, s katerimi se srečujejo združenja pri izvajanju svojih projektov. Združenja priseljskih skupnosti v Portu že od vsega začetka kažejo veliko zanimanje za občinski odbor, v katerem sedaj sodeluje 13 združenj. Tako lahko rečemo, da lokalne oblasti dejavno sodelujejo z reprezentativnim delom priseljske skupnosti v Portu. Tudi institucije so pokazale precejšnje zanimanje za odbor: tako je visoki komisar za priseljevanje in etnične manjšine član odbora s statusom opazovalca. Obstaja torej trdna podlaga za nadaljnje delo. To svetovalno telo je pomemben del politike mestnega sveta v Portu za približevanje državljanom ter ponazarja, da je spodbujanje dejavnega državljanstva in participativne demokracije prednostna naloga mestnega sveta. Ta si prizadeva, da bi bile v odboru kar najboljše zastopane različne priseljske skupnosti, ki živijo v mestu, ter vabi združenja k udeležbi (zainteresirana združenja so vabljeni, da pošljejo prijavo predsedniku mestnega sveta).

- El Gobierno del Principado de Asturias v Španiji omogoča, da so socialni prejemki na voljo vsem osebam, ki prebivajo na tem območju, zagotavlja tehnično in gospodarsko podporo za razvoj človeških virov, uvedeni pa so bili tudi preventivni ukrepi za olajšanje družbene udeležbe različnih skupin, ki so ali bi lahko bile diskriminirane. Pripravljen je bil Načrt za družbeno vključevanje, ki predvideva posebne ukrepe za spodbujanje družbenega vključevanja manjšin na stanovanjskem področju ter na področju izobraževanja, zdravja in storitev socialne varnosti.
- V Italiji so predstavniki manjšin zastopani v mestnem svetu v Firencah, na primer predstavnik senegalske skupnosti v Toskani.
- V Nemčiji je mesto Berlin uvedlo sistem za redno spremljanje položaja manjšin, da bi olajšali integracijo. Mesto je ustanovilo Sosedski sklad (Quartierfonds), ki je uspešen primer modela za krepitev javne udeležbe in vključevanja.

6. Zaščita romske manjšine

Belgija

- V Belgiji so z uredbo o enakosti in možnosti pri izobraževanju Sveta Flandrije dodelili dodatna finančna sredstva nekaterim šolam na podlagi števila učencev, ki so pripadniki zapostavljenih skupin, vključno z Romi.
- V Belgiji je leta 1997 flamska vlada ustanovila Komisijo Flandrije za mobilno bivanje, katere namen je oblikovati konkretne predloge za reševanje težav v zvezi z nastanitvijo in razvojem mest za pripadnike nomadskih skupnosti.
- V Flandriji je bilo v regionalnih centrih za vključevanje v skladu z uredbo o flamski politiki do etničnih in kulturnih manjšin ustanovljenih pet „enot za nomadske skupnosti“. Namenjene so ocenjevanju in izvajanju manjšinske politike. V Valoniji je bil leta 2001 ustanovljen Center za mediacijo v zvezi s pripadniki nomadskih skupnosti za valonsko regijo, ki nadzira vse projekte v zvezi s pripadniki nomadskih skupnosti in deluje kot posrednik med njimi in organi oblasti.

Češka republika

- V Češki republiki so na regionalni ravni in tudi v glavnem mestu Pragi usklajevalci za Rome, na lokalni ravni pa se Romi obravnavajo kot nacionalna manjšina.
- V Češki republiki sta nevladna organizacija „Medsebojno sobivanje“ in policija Ostravske regije leta 2004 organizirali poletni tabor za romske otroke. Njegov cilj je bil izboljšati komunikacijo in sodelovanje med policijo in Romi.

Francija

- Nekaj šol v Franciji ima posebnega učitelja, ki skrbi za lažje vključevanje romskih otrok. Nekaj šolskih avtobusov je namenjenih prevozu romskih učencev, hkrati pa spremljajo njihovo učinkovito sodelovanje v razredu.

Nemčija

- V Nemčiji je Osrednji svet za Rome in Sinte krovna organizacija, ki združuje devet deželnih združenj ter več regionalnih in lokalnih združenj. Predstavlja in ščiti interese odborov skupnosti.

Grčija

- Mesto Patros (Grčija) je sprejelo pomembne ukrepe za varstvo romske manjšine, kot so: uvedba rednih zdravniških obiskov in cepljenj, vzpostavitev programov za lažji dostop lokalnih Romov do trga delovne sile, oblikovanje dejavne stanovanjske politike, ki vključuje državno podporo za najemnino.

Madžarska

- Na Madžarskem so lokalni organi in lokalni organi manjšine v Ozdu uvedli program za obnovo območja, za katerega so značilne zelo slabe razmere in socialna izključitev.

Slovenija

- V Sloveniji imajo z ustavo RS manjšine zagotovljeno, da lahko na območjih, kjer prebivajo, uporabljajo svoj jezik kot uradni jezik. Gre za madžarsko in italijansko manjšino. Ti dve manjšini imata tudi svoja predstavnika v državnem parlamentu.

- Vlada preko Urada za narodnosti pripravlja zakonodajne ukrepe glede posebnega statusa, posebnih pravic in zaščite v Sloveniji živeče romske skupnosti. Pri tem je morda prva v EU. V skladu z zakonom o lokalni samoupravi in zakonom o lokalnih volitvah imajo Romi v Republiki Sloveniji od sedanjega mandata možnost voliti romske svetnike v mestne svete na območjih, kjer avtohtono prebivajo Romi. V okviru vladnega programa ukrepov za pomoč Romom bo občina Rogašovci izvedla program javnih pobud o Romih za Rome, med drugim javno financiranje projektov za reševanje problemov komunalne infrastrukture, izobraževalnih, socialnih in kulturnih vprašanj ter za zagotavljanje zakonske pomoči Romom.
- V Sloveniji je Pedagoški inštitut v Ljubljani oblikoval projekt „Zagotavljanje enakih možnosti za izobraževanje romskih otrok“. Cilj projekta je izboljšati možnosti izobraževanja romskih otrok v vrtcih in osnovnih šolah na Dolenjskem.

Španija

- V Španiji je program „Prolloguer“, ki ga je uvedla katalonska vlada, namenjen podpori Romom in drugim skupinam, ki so diskriminirane. Logika programa je preprosta: prazna stanovanja kupijo, obnovijo in dajo v najem priseljencem in zapostavljenim družbenim skupinam.
- Občina Madrid od leta 1999 izvaja projekt APOI za socialno vključevanje etničnih manjšin iz Vzhodne Evrope. Proces vključevanja temelji na treh fazah: faza sprejetja, faza nastanitve, vključno z iskanjem zaposlitve in stanovanja, ter faza nadaljnega spremljanja. APOI predvideva ukrepe na štirih ravneh: na ravni posameznika, družine, skupine in skupnosti. Metode temeljijo na dejavnosti in udejstvovanju, tako da priselenci sodelujejo pri svojem vključevanju, vsi problemi pa se obravnavajo na individualni ravni in obširno.
- V Španiji je mestni svet Barcelone ustanovil Občinski svet romske skupnosti v Barceloni, ki je posvetovalni organ, katerega cilj je povečati blaginjo in kakovost življenja Romov, ki živijo v mestu.

Združeno kraljestvo

- V Združenem kraljestvu je bil uveden Projekt za izboljšanje dosežkov Romov/pripadnikov nomadskih skupnosti, v katerega so vključeni starši, zajema pa tudi pogovore z otroki in omogoča spreminjanje ali prilagajanje strokovnih programov za povečanje sodelovanja romskih učencev. Večina lokalnih organov ima službo za izobraževanje pripadnikov nomadskih skupnosti, ki spodbuja izobraževanje Romov. Ena od šol je uvedla prilagodljiv program zunajšolskega pouka za pismenost, matematiko in dejavnosti na prostem, eden od organov pa je pripravil pakete kot pomoč za napredovanje iz osnovne v srednjo šolo.

Mnenje Odbora regij o sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: „Prispevek Komisije k obdobju razmisleka in za vnaprej: Načrt D za demokracijo, dialog in debato“ in „Beli knjigi o evropski komunikacijski politiki“

(2006/C 229/10)

ODBOR REGIJ JE,

ob upoštevanju Sporočila Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o prispevku Komisije k obdobju razmisleka in za vnaprej: Načrt D za demokracijo, dialog in debato (COM(2005) 494 konč.) in Beli knjigi o evropski komunikacijski politiki (COM(2006) 35 konč.);

ob upoštevanju sklepa Evropske komisije z dne 13. oktobra 2005, da se v skladu s prvim odstavkom člena 265 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti o tem posvetuje z Odborom;

ob upoštevanju sklepa svojega predsedstva z dne 15. novembra 2005, da komisijo za ustavne zadeve, evropsko upravo ter območje svobode, varnosti in pravice zadolži za pripravo mnenja na to temo;

ob upoštevanju Pogodbe iz Nice (2001/C 80/01);

ob upoštevanju Pogodbe o Ustavi za Evropo, ki so jo voditelji držav in predsedniki vlad podpisali 29. oktobra 2004 (CIG 87/04 rev. 1, CIG 87/04 Add 1 rev. 1, CIG 87/04 Add 2 rev. 1);

ob upoštevanju deklaracije voditeljev držav in predsednikov vlad držav članic Evropske unije o ratifikaciji Pogodbe o Ustavi za Evropo (Evropski svet 16. in 17. junija 2005);

ob upoštevanju sporazuma o sodelovanju med Odborom regij in Evropsko komisijo (CdR 197/2005 točka 11), podpisanim 17. novembra 2005;

ob upoštevanju resolucije Evropskega parlamenta o obdobju razmisleka: potek, teme in okvir za ovrednotenje razprave o Evropski uniji (A6-0414/2005);

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij — *Prispevek Komisije k obdobju razmisleka in za vnaprej: Načrt D za demokracijo, dialog in debato* (CESE 1390/2005 fin) ⁽¹⁾;

ob upoštevanju mnenja z dne 13. oktobra 2005 o obdobju razmisleka: struktura, teme in okvir za ovrednotenje razprave o Evropski uniji (CdR 250/2005 fin) ⁽²⁾;

ob upoštevanju mnenja z dne 17. decembra 2002 o sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij — *Strategija EU glede informiranja in komuniciranja* (CdR 124/2002 fin) ⁽³⁾;

ob upoštevanju osnutka mnenja (CdR 52/2006 rev. 1), ki ga je komisija za ustavne zadeve, evropsko upravo ter območje svobode, varnosti in pravice sprejela 7. aprila 2006 (poročevalka **ga. Mercedes BRESSO**, predsednica dežele Piemont (IT/PES));

ob upoštevanju naslednjega:

- 1) težave Evropske unije pri komunikaciji s svojimi državljani opozarjajo na pomanjkanje demokratičnosti v EU. Pomembne odločitve, ki vplivajo na življenja evropskih državljanov, se sprejemajo v okviru kompleksnih medvladnih in medinstitucionalnih pogajanj, kjer so državljani v veliki meri samo pasivni in občasni opazovalci;

⁽¹⁾ UL C 65, 17. 3. 2006, str. 92–93.

⁽²⁾ UL C 81, 4. 4. 2006, str. 32–36.

⁽³⁾ UL C 73, 26. 3. 2003, str. 46–52.

- 2) dokler institucionalne reforme — ki jih sicer sproža osnutek ustavne pogodbe — ne bodo odpravile pomanjkanja demokratičnosti in dokler ne bosta sprejeta vloga in delo že obstoječih demokratičnih teles v Evropski uniji, bo osnovna naloga evropskih institucij prispevati k odpravljanju primanjkljaja demokracije na druge načine, da bi državljani lahko izrazili svoje mnenje o prihodnosti evropskega projekta;
- 3) nujno je treba opredeliti učinkovite načine komuniciranja, predvsem pa cilje te pobude, in jih objaviti. Poleg tega je treba dati državljanom več prostora za sodelovanje in vključiti osnove evropskega združevanja v šolske programe. Namen tega procesa je odpraviti primanjkljaj demokracije in evropskim državljanom dati možnost, da izrazijo svoje mnenje o politični prihodnosti evropskega projekta, zlasti institucionalnega in političnega vidika Evrope: ali želimo razširiti ali omejiti skupno politiko, ali želimo krepiti, vzdrževati ali omejiti gospodarsko in politično združevanje;
- 4) politika komuniciranja Unije mora biti usmerjena na večjo evropsko zavest, ki je možna samo, če ima evropsko sodelovanje za ljudi določeno legitimnost. Za to je treba izhajati iz tem in področij, ki vplivajo na vsakdanje življenje državljanov in pri katerih ima evropsko sodelovanje očitno dodano vrednost. Vsi se moramo zavedati, da gre za dolgoročen proces;
- 5) lokalne in regionalne oblasti imajo osrednjo vlogo v razpravi o prihodnosti Evrope, saj spodbujajo državljane na področjih, ki jih najbolj zadevajo, in organizirajo strukturirane razprave z državljani, voljenimi predstavniki lokalnih in regionalnih oblasti ter evropskimi poslanci. Upamo, da bosta Odbor regij kot institucija, ki predstavlja lokalne in regionalne skupnosti, in Evropski parlament kot nadnacionalni predstavnik državljanov sestavni del tega procesa, ki je izraz prave komunikacije na več ravneh,

na 65. plenarnem zasedanju 15. junija 2006 soglasno sprejel naslednje mnenje.

STALIŠČA IN PRIPOROČILA ODBORA REGIJ

1. Stališča Odbora regij glede obdobja razmisleka in načrta D

Odbor regij

1.1 **priznava**, da je obdobje razmisleka priložnost za novo oživitve dinamike Evropske unije in da sedanja kriza vladanja v Evropi ne sme ogroziti veljavnosti projekta evropske integracije. Vse politike komuniciranja bodo zamen, če ne bodo temeljile na demokratični prenovi evropskega združevanja;

1.2 **poudarja**, da Unija ne bo mogla postati skupnost usod, če ji ne bo uspelo lastnim državljanom vcepiti občutka pripadnosti skupni identiteti kljub raznolikosti, prenesti prihodnjim rodovom svojih temeljnih vrednot, izražati in spodbujati teh vrednot v stikih s preostalim svetom, razložiti svojim državljanom bistvenih mehanizmov dialoga in vzajemnega delovanja (interakcije) z institucijami ter posredovati osnovnega znanja o ključnih vidikih evropskega združevanja na gospodarski, politični, zgodovinski in družbeni ravni, predvsem pa jih aktivno vključiti v proces evropske graditve in sprejemanje odločitev;

1.3 **poudarja**, da nadaljuje z ustavodajnim procesom; **nasprotuje** temu, da bi ustavno pogodbo opustili v zameno za

Pogodbo iz Nice in **zavrača** oblike selektivnega izvajanja („cherry picking“ — „izbiranje češenj s torte“, ne glede na posledice za druge; *op. prev.*); **želi** takšno ustavno pogodbo, ki bi utrdila graditev politične Evrope, Evrope blaginje, ki je močna in državljanom blizu; **zahteva**, da se ustavna pogodba ratificira do leta 2009 in da se pri tem upoštevajo tako težave, ki so jih pri tem imele nekatere države članice, kot stališča tistih, ki so jo že ratificirale, zato opozarja na potrebo, da se podaljša obdobje razmisleka, v katerem bi upoštevali vse priložnosti za nadaljevanje evropske graditve in izboljšavo podobe Evrope v očeh državljanov, z delnimi ali z globalnimi sporazumi;

1.4 v zvezi s tem Odbor **opozarja** na težnjo po nacionalizmu in protekcionizmu, ki se kaže v Evropski uniji. Ta težnja ogroža nadaljnji razvoj Unije;

1.5 **poudarja**, da je obdobje razmisleka priložnost, da se v ospredje evropske razprave postavijo prednosti vladanja na več ravneh (*multilevel governance*) kot odgovor na ideal evropskega združevanja, ki ga povzema geslo ustavne pogodbe „združeni v različnosti“;

1.6 **meni**, da bi morala metoda Skupnosti v celoti vključevati načelo subsidiarnosti in bližine, da bi bili zagotovljeni učinkovitost in legitimnost, ob upoštevanju dejstva, da je v sedanji fazi subsidiarnost nujno potreben instrument za ponovno približevanje državljanov Evropski uniji;

1.7 **ugotavlja**, da se lahko ustvari evropski javni prostor samo, če Evropa oživi politično združevanje, pri katerem bodo državljani lahko aktivno izbirali jasne politične usmeritve za prihodnost evropske celine;

1.8 **poudarja**, da je treba storiti vse, da bi spodbudili razvoj evropskega državlanskega duha, ki bo spodbujal vsestransko in zavestno sodelovanje državljanov pri uresničevanju evropskega projekta;

1.9 **poudarja**, da morajo vsi voljeni predstavniki odgovoriti na te pereče zahteve; **poziva** izvoljene predstavnike na lokalni, regionalni in evropski ravni, da skupaj ustvarijo demokratično vez s svojimi državljani; v tej zvezi **se zavzema** za tesnejše medinstitucionalno sodelovanje z Evropskim parlamentom in z drugimi institucijami, da bi se bistveno okrepilo posvetovanje z regionalnimi skupnostmi v EU;

1.10 **je prepričan**, da je treba uvesti stalen dialog z državljani, političnimi organizacijami, sindikati in združenji na podlagi pakta zaupanja, in v tej zvezi **meni**, da je treba izkoristiti obdobje razmisleka, da se prisluhne zahtevam državljanom. Zato morajo institucije EU delovati v duhu odprtosti in dostopnosti, da tako olajšujejo sodelovanje državljanov v razpravah;

1.11 **meni**, da morajo EU ter vse njene institucije in organi sistematično poudarjati pomen lokalne in regionalne demokracije v državah članicah za proces evropskega združevanja. Ta ozemeljska razsežnost je posebna značilnost evropskega procesa združevanja, ki bi lahko dal celotnemu sprejemanju sklepov na evropski ravni večjo demokratično legitimnost. V tem smislu bi bilo treba mnenja OR bolj upoštevati, če želimo okrepiti demokratično legitimnost EU;

1.12 **poudarja**, da bi moral imeti OR v skladu z Belo knjigo o evropski upravi in osnutkom ustavne pogodbe instrumente, ki bi mu omogočali spremljanje Komisije pri izvajanju ukrepov, ki jih je sprejel v svojih mnenjih, vsaj na področjih obveznega posvetovanja;

1.13 **meni**, da se morajo decentralizirane strategije komuniciranja opreti na demokratični potencial članov OR in njihov evropski mandat. To pomeni, da bi morali biti vključeni v nacionalne načrte v okviru načrta D (nekateri izmed teh so že v fazi izvajanja), da bi jih morala predstavništva Evropske komi-

sije v državah članicah priznavati ter da bi morali sodelovati pri evropskih pobudah v okviru načrta D in ukrepov Evropskega parlamenta. Za to mora Evropska unija nameniti zadostna sredstva, da projekt ne bi ostal le mrtva črka na papirju;

1.14 **meni**, da je obdobje razmisleka treba prebroditi in da se morajo evropske institucije in voljeni predstavniki resno lotiti strukturirane razprave z državljani in njihovimi združenji na podlagi metode, ki jo je uporabila konvencija o ustavni pogodbi. Razprava mora izhajati iz konkretnih težav evropskih državljanov, kot so življenjska raven, zaposlovanje, varstvo okolja in energija, in obravnavati — kakor je predlagal Evropski parlament — omejeno število prednostnih vprašanj v zvezi s prihodnostjo Evrope, npr.:

(i) Kakšen je cilj evropskega združevanja?

(ii) Kakšno vlogo naj bi imela Evropa v svetu?

(iii) Kakšna je prihodnost evropskega ekonomskega in socialnega modela z vidika globalizacije?

(iv) Kako določiti meje Evropske unije?

(v) Kako spodbujati svobodo, varnost in pravico?

(vi) Kako financirati Evropsko unijo?

1.15 **meni**, da je za pridobitev zaupanja državljanov treba storiti precej več kot le organizirati dialog z državljani in popisati njihove želje. Državljan EU morajo vedeti, da prav oni na koncu prek svojih izvoljenih predstavnikov odločajo o prihodnosti EU. Zato bi bilo treba na vprašanja iz prejšnje točke po možnosti odgovoriti s sprejetjem skupnih političnih stališč na vseh ravneh oblasti: lokalni, regionalni in nacionalni;

1.16 **meni**, da bi si morali lokalni, regionalni, nacionalni in evropski nosilci mandata poleg svojega vpliva na kampanje obveščanja in komuniciranja prizadevati za to, da bi njihove institucije, telesa in organi prevzeli odgovornost informiranja o evropski razsežnosti njihovega delovanja kot del vsakdanjega dela; Odbor zato **poudarja**, da je — kot nadaljevanje tega mnenja — v pripravi vodnik o dobrih praksah, v katerem so navedeni primeri konkretnih dejavnosti na lokalni in regionalni ravni v zvezi z izvajanjem načrta D za demokracijo, dialog in debato;

1.17 **meni**, da je **demokraciji, dialogu in debati** v okviru načrta D nujno treba dodati še četrto razsežnost: **decentralizacijo**, in sicer s pomočjo zunanjih nosilcev komuniciranja, kot so lokalne in regionalne oblasti, saj imajo glede na svojo

pristojnost — prek forumov, pobud in razprav — temeljno vlogo na tem področju. Razpravo bi morali uvesti na teh lokalnih in regionalnih forumih v navzočnosti voljenih predstavnikov (na lokalni, regionalni, nacionalni ali evropski ravni), predstavnikov civilne družbe in združenj državljanov. Rezultate razprave bi potem predstavili nacionalnim parlamentu in Evropskemu parlamentu.

2. Odbor regij in evropska komunikacijska politika

Odbor regij

2.1 **želi** usklajevanje z lokalnimi in regionalnimi oblastmi, saj vladanje na več ravneh (*multilevel governance*), ki jo predstavljajo EU in regije, lahko omogoča tudi komuniciranje na več ravneh (*multilevel communication*), z ukrepi za vzajemno priznavanje v skupnem duhu subsidiarnosti; **izhaja** iz načela aktivnega sodelovanja lokalnih in regionalnih skupnosti pri evropski politiki komuniciranja. Glede na raznolikost znotraj EU in glede na načelo subsidiarnosti so lokalne in regionalne skupnosti — oziroma ravni vladanja, ki so najbližje državljanom — najbolj primerne za posredovanje evropskega projekta državljanom;

2.2 **pozdravlja** v tej zvezi objavo Bele knjige o evropski komunikacijski politiki, ki temelji na okrepljenem dialogu, približevanju državljanom in decentraliziranem pristopu, vendar **obžaluje**, da dokument nima nikakršne politične vizije in je tako samo orodje; posebej **poudarja** odsotnost strateške vizije vloge EU pri zaščiti in spodbujanju interesov in potreb evropskih državljanov v prihodnosti;

2.3 **z veseljem ugotavlja**, da bela knjiga priznava vlogo, ki jo imajo lokalne in regionalne oblasti (zlasti v lokalnih in regionalnih medijih) pri vzpostavljanju dialoga z državljani in aktivnem sodelovanju lokalnih in regionalnih skupnosti pri evropskih zadevah; **priporoča**, da se obsežna mreža dopisništev medijev v Bruslju prek ustreznih ukrepov (delavnic, vabil novinarjev v Bruselj) tesneje poveže z regionalnimi in lokalnimi uredništvii; v tej zvezi **ponovno poudarja**, da morajo imeti lokalne in regionalne skupnosti na voljo ustrezna sredstva, da bi bile učinkovite;

2.4 **poudarja**, da ima Evropska unija s svojim prispevkom in prispevkom voljenih predstavnikov na lokalni in regionalni ravni primeren demokratični okvir za vzpostavitev dialoga z državljani, razvoj evropskega državljanskega duha in preoblikovanje ukrepov Skupnosti v smislu spodbujanja demokracije, ki je ljudem blizu; **ponovno poudarja**, da so lokalni in regionalni mediji ključno sredstvo komuniciranja z državljani;

2.5 **obžaluje** postransko vlogo, ki mu jo namenja bela knjiga, vendar je še vedno pripravljen prevzeti svojo vlogo

spodbujanja in usklajevanja lokalnih in regionalnih oblasti ter lokalnih in regionalnih medijev ter s tem prispevanja k obdobju razmisleka v okviru medinstitucionalnega sodelovanja; v tej zvezi **poudarja**, da je treba povečati proračunska sredstva, s katerimi razpolaga, in mu nameniti zadosten proračun, da bo lahko prispeval k prenovljeni informativni in komunikacijski politiki;

2.6 v zvezi s tem **pozdravlja** začetek pogajanj z ustreznimi službami Evropske komisije glede na pripravo priloge o informativni in komunikacijski politiki k sporazumu o sodelovanju med OR in Evropsko komisijo, obnovljenim novembra 2005;

2.7 **želi** prispevati k evropski listini o kodeksu obnašanja na področju komuniciranja, in **poziva** Komisijo, da natančno opredeli koncept, cilje in dodano vrednost tega dokumenta;

2.8 **meni**, da je nujno treba povezati politiko komuniciranja in aktivno državljanstvo z ukrepi, ki podpirajo zelo odmevne dogodke, študije in sredstva informiranja ter platforme dialoga in razmisleka, in se obračati na čim širšo javnost prek meja ter obravnavati teme, ki neposredno zadevajo državljane (npr. zaposlovanje, razvoj mest in podeželja, varnost in priseljevanje, varstvo okolja in energija) in kjer prinašajo ukrepi na evropski ravni resnično dodano vrednost. Te teme poleg tega močno vplivajo na politiko lokalnih in regionalnih skupnosti: prav tako bo Evropa v očeh državljanov postala oprijemljivejša;

2.9 **priznava**, da je eden od ciljev bele knjige bolje razumeti javno mnenje s pomočjo anket Evrobarometra; **predlaga**, da bi bile te javnomnenjske raziskave bolj prilagojene lokalni in regionalni ravni, instrument Evrobarometer pa bolj povezan z OR in njegovimi člani; lokalni in regionalni akterji v javnih organih so sami najbolj neposredni prejemniki mnenj državljanov;

2.10 **spodbuja** vključevanje predmetov o evropski državljanski vzgoji v šolske programe in zagotavljanje ustreznih urnikov in predavateljskega osebja v šolskih in univerzitetnih programih; ta predmet naj bi pojasnjeval mladim pomen evropskega združevanja, njegove temeljne vrednote, izvor, osnovne cilje in prihodnje izzive;

2.11 **se zavzema za** takšno evropsko informacijsko politiko, ki bi Uniji omogočila neodvisna medijska sredstva, in še posebej **pozdravlja** razvoj — v okviru regionalnih tiskovnih agencij — sredstev za obveščanje o Evropi, uvedbo programov izobraževanja na področju komuniciranja za javne uslužbenke in preoblikovanje sedanjega avdiovizualnega instrumenta *Europe by Satellite* (EbS) v resnično evropsko tiskovno agencijo;

2.12 **predlaga**, da se povečajo enostavna in decentralizirana sredstva financiranja za podporo majhnim nevladnim organizacijam, usmerjenih k neposrednemu obveščanju državljanov o EU, kot so npr. organiziranje razprav, uvajanje tečajev, objavljanje brošur, zasnovanih za regionalne potrebe, ali organiziranje obiskov Bruslja;

2.13 **priporoča**, da bi te informacije najprej zbirali in jih potem pošiljali preko lokalnih in regionalnih institucij; **želi**, da

bi druge evropske institucije z njim uvedle stalno sodelovanje, da bi skupaj pripravljali načrte komuniciranja in informiranja, kakor so predvideni;

2.14 **želi**, da bi informiranje in komuniciranje o Evropi postalo logični okvir, na katerega se morajo opreti organi, telesa in institucije na lokalni, regionalni in nacionalni ravni ter mediji, da bi lahko nudili pravilne in popolne informacije.

V Bruslju, 15. junija 2006

Predsednik
Odbora regij
Michel DELEBARRE
